

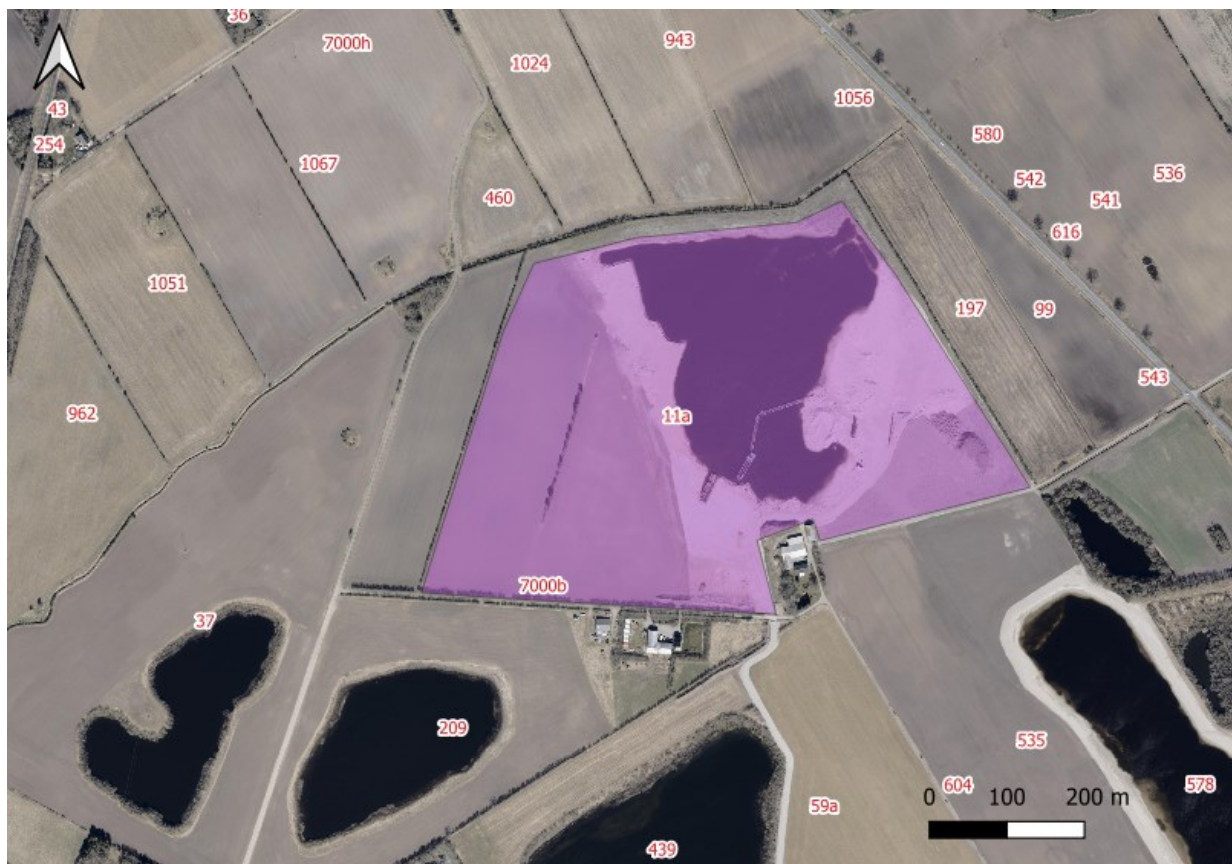
Colas – Freiberg Grusgrave A/S
Fabriksparken 40
2600 Glostrup

CVR-NR: 21494070

Miljø og Ressourcer
Kontaktperson: Karoline Thode Kristensen
E-mail: kak@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201551
Den 25. august 2026
Journalnr.: 25/19385

TILLÆG TIL TILLADELSE TIL ERHVERVS- MÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, grus og sten gældende til den 31. december 2031 på matr.nr. 11a Uge
Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	4
1.2	Før tilladelsen tages i brug	5
1.3	Ejerforhold.....	5
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	6
3.1	Omfang af retten til at indvinde	6
3.2	Drift.....	7
4	Generelle bestemmelser	8
4.1	Tilsyn.....	8
4.2	Tinglysning af efterbehandlingsvilkår.....	8
4.3	Arkæologi.....	8
4.4	Råstofafgift	8
4.5	Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.....	9
4.6	Indberetning af indvunden mængde.....	9
4.7	Indberetning til GEUS	9
4.8	Tilførsel af jord.....	9
4.9	Miljølovgivning i øvrigt	9
4.10	Forsyningsledninger	9
5	Sikkerhedsstillelse	10
6	Ansøgningsprocessen	10
6.1	Myndighedshøring.....	10
6.2	Miljøvurderingsloven.....	12
6.3	Partshøring	12
	KOHBERG BAKERY GROUP A/S	13
7	Regionens vurdering af sagen	16
7.1	Lovgrundlag	16
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	16
8	Klagevejledning og underretning	29
8.1	Klagevejledning.....	29
8.2	Underretning om afgørelsen	30

9	Bilag	31
	Bilag 1 Oversigtskort	32
	Bilag 2 Udkast til VVM-screening inkl. støjredegørelse	34

1 AFGØRELSE

Tilladelsen er et tillæg til *"Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten, og grus gældende til den 31.12.2031 på matr.nr. 11a, 11b og 594 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa kommune"* meddelt af Region Syddanmark.

Tillægget omfatter udskiftning af den nuværende sandsuger med tilhørende afvander til en dybdegraver med afvander samt en tromlesorterer. Derudover tilføjes et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine.

Ændringen af driften af grusgraven medfører:

- Ændring af vilkår 6, vilkår 10 og vilkår 17 i råstoftilladelse af 21. december 2021.

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Udover ovennævnte vilkårsændringer forsætter råstofindvindingen på samme vilkår som i den eksisterende tilladelse af den 21. december 2021.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

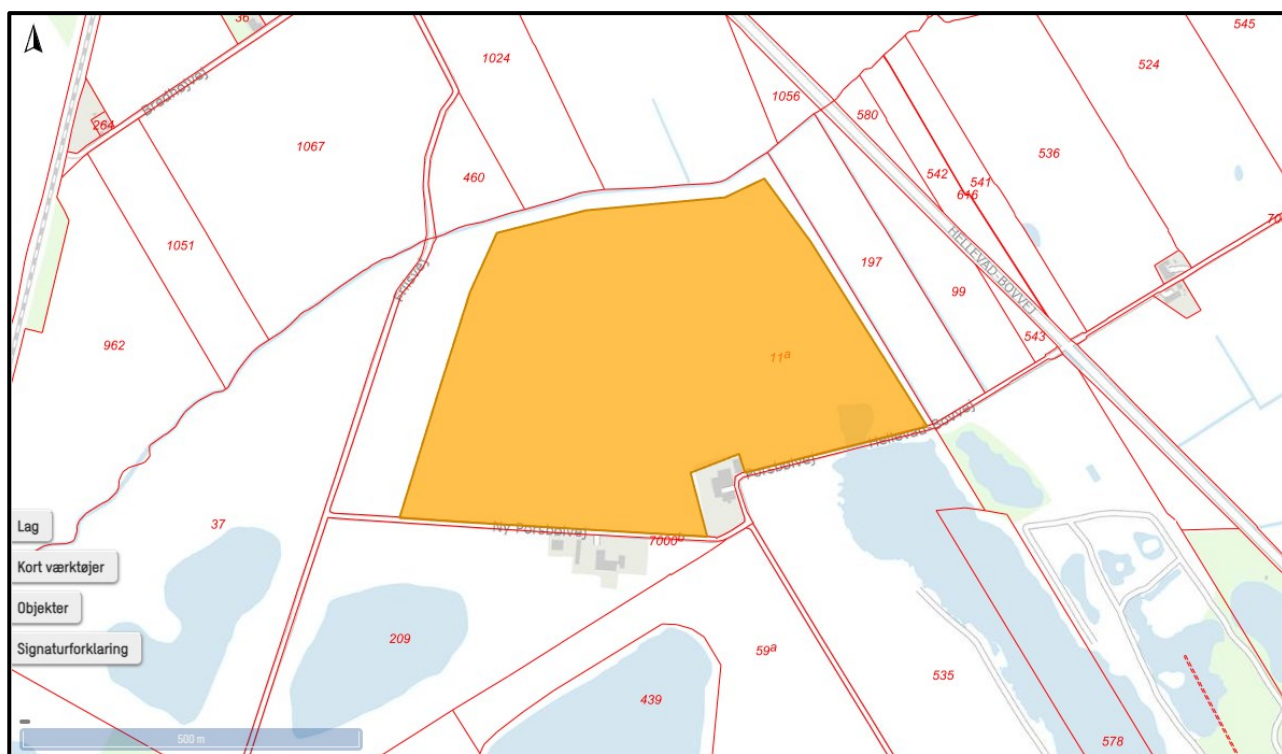
- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- naturbeskyttelsesloven
- jordforureningsloven
- olieretankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

1.1 Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed et tillæg til den gældende tilladelse af d. 21. december 2021 til fortsat indvinding af op til 150.000 m³ sand, grus og sten årligt på 26,8 ha af matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Se oversigtskort herunder:

Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tillægget til tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i dette tillæg, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står K. F. Uge A/S som ejer af matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Colas – Freiberg Grusgrave A/S har ansøgt om en ændring af maskinel og driftstider på 26,8 ha af matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge ejet af K. F. uge A/S.
- Der ønskes en udskiftning af den nuværende sandsuger med tilhørende afvander med en dybdegraver med afvander samt en tromlesorterer.
- Der ønskes desuden at tilføje et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine.
- Driftstiden for dybdegraveren med den tilhørende afvander og tromlesorterer er mandag til fredag kl. 07:00 til kl. 18:00. Driftstiden for de resterende maskiner og for udlevering og læsning er uændret.
- Der søges ikke om at ændre andre vilkår i gældende råstoff tilladelse af d. 21. december 2021.

2.2 Beskrivelse

Der er ansøgt om vilkårsændringer til den gældende tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Det ansøgte areal er fortsat på 26,8 ha. Der foreligger en gældende tilladelse, der udløber i december 2031.

Der ønskes fortsat om en årlig indvinding af sand/grus på op til 150.000 m³ heraf 125.000 m³ under grundvandsspejlet. Der vil som udgangspunkt fortsat blive gravet ca. 20 meter under terræn og ca. 17-18 m under grundvandsspejlet. Området er beliggende inden for udpegede graveområder iht. Råstofplan 2020.

Adgangsvejen fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej.

Ansøgningen er en vilkårsændring, der udelukkende vedrører en ændring i materiel, dennes driftstid og information om, at matriklerne 11a, 11b og 594 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa nu er kombineret til en enkelt matrikel; 11a Uge Ejerlav, Uge.

Der ønskes at skifte den nuværende sandsuger med tilhørende afvander ud med en dybdegraver med afvander samt en tromlesorterer. Dybdegraveren med afvander og tromlesorter har en driftstid mandag til fredag fra kl. 07:00 til kl. 18:00. Samtidig ønskes der at tilføje et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine. Der er foretaget en opdatering af støjberegningen fra den oprindelige miljøkonsekvensrapport, der tager højde for de materielle ændringer. De eksisterende støjvolde vil fortsat være 8 meter høje.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tillægget. Vilårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning. Vilår i hovedtilladelsen af 31. december 2021 gælder fortsat, hvis ikke andet fremgår i dette tillæg.

3.1 Omfang af retten til at indvinde

1. Hovedtilladelsen inkl. tillæg er gældende frem til. 31. december 2031, hvorefter hovedtilladelsen samt tillægget udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Nuværende vilår 6:
Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: stk. ralsuger, 1 stk. afvander, 1 stk. læssemaskine, 1 stk. Dumper (eller sættevognslastbil) og 1 stk. tørsorteringsanlæg. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.

Ændres til og erstatter nuværende vilår 6:

Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må der kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 stk. dybdegraver med tilhørende afvander og tromlesorterer, 1 stk. gummihjulslæsser, 1 stk. dumper eller sættevognslastbil, 2 stk. mobile tørsorteringsanlæg, 1 stk. dozer, 1 stk. gravemaskine. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.

3.2 Drift

3. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Nuværende vilkår 10:

Råstofgravens driftstider er:

- a. Ralsugeren må anvendes døgnet rundt på alle hverdage, jf. støjredegoerselen.*
- b. Sortering, intern transport: kl. 07:00 til kl. 17:00 på hverdage.*
- c. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: kl. 06:00 til kl. 18:00 på hverdage.*
- d. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.*

Ændres til og erstatter nuværende vilkår 10

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding må ske mandag til fredag fra kl. 07:00 til kl. 18:00 og lørdag fra kl. 7:00 til 14:00 – dog ikke helligdage og juleaftensdag.*
- b. Udlevering og læsning må ske mandag til fredag fra kl. 06:00 til kl. 18:00 – dog ikke helligdage og juleaftensdag.*
- c. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen. Fraviges de generelle åbningstider skal grænseværdier for støj fortsat overholdes.*

4. Nuværende vilkår 17

For støjvoldene gælder:

- a. Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.*
- b. Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.*
- c. Støjvolden(e) skal placeres og dimensioneres som beskrevet i støjredegoerselen.*
- d. Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden medmindre der foreligger skriftlig accept fra Region Syddanmark, og må ikke efter indvindingens ophør fjernes uden accept fra Region Syddanmark.*

Ændres til og erstatter nuværende vilkår 17

For støjvoldene gælder:

- a. Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.*
- b. Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.*
- c. Støjvolden(e) skal placeres og dimensioneres som beskrevet i støjredegoerselen.*

- d. Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden medmindre der foreligger skriftlig accept fra Region Syddanmark, og må ikke efter indvindingens ophør fjernes uden accept fra Region Syddanmark.
- e. Støjvoldene mod Porsbølvej 11 kan udelades, hvis ejere og beboere på Porsbølvej 11 skriftligt tilkendegiver dette. Tilkendegivelsen kan på ethvert tidspunkt trækkes tilbage. Der skal i så fald etableres den del af volden, som gennem støjberegninger kan dokumenteres virksam ved de beboere, der ikke ønsker støjvolden udeladt. I så fald skal støjvolden mod Porsbølvej 11 etableres med en længde på 175 meter, en højde på 8 meter og en bredde på 24 meter.
- f. Støjvolden mod Ny Porsbølvej 4 skal være etableret under hele indvindingsperioden med en længde på 430 meter, en højde på 8 meter og en bredde på 24 meter.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

4.1 Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

4.2 Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Der er ingen ændringer af efterbehandlingsvilkårene, og efterbehandlingsvilkårene i hovedtilladelsen af d. 31. december 2021 gælder fortsat.

4.3 Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

4.4 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift. Råstofindvinderen skal lade sig registrere for råstofafgift hos told- og skatteforvaltningen. Registreringen sker gennem Erhvervsstyrelsen, www.virk.dk

Råstofindvinderen skal med udgangen af hvert kvartal senest den 15. i efterfølgende måned, angive og betale råstofafgiften til told- og skatteforvaltningen. Læs mere i affalds- og råstofafgiftsloven.

4.5 Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilfaldelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

4.6 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regionens videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

4.7 Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

4.8 Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

4.9 Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af husholdningsaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Aabenraa kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

4.10 Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Colas – Freiberg grusgrave A/S har stillet sikkerhedsstillelse i gældende tilladelse af d. 31. december 2021.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningmaterialet har i perioden 23. april 2025 til d. 21. maj 2025 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland
- Vejdirektoratet
- Haderslev Stift
- Gas: Evida og Energinet
- Energinet El

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Aabenraa kommune	Der er et beskyttet sten- og jorddige beliggende indenfor det ansøgte graveområde. En tilstandsændring af diget kræver en dispensation til nedlæggelse fra Museumslovens § 29a.	Alle bemærkninger er videresendt til ansøger. I forbindelse med den gældende tilladelse af d. 21. december 2021 blev der søgt om at fjerne det beskyttede dige hos Aabenraa

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
	Der gøres opmærksom på de beskyttede fortidsminder i området nordvest for graveområdet. Hvis der skal foretages gravearbejde indenfor beskyttelseslinjen, kræver det en dispensation fra NBL § 18. Der foreligger en gældende tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvinding under grundvandsspejlet fra Aabenraa kommune (Sagsnr. 21/28740). Det fremgår af høringen, at sandsuger ændres til en dybdegraver med afvander. Hvis der sker en ændring i indvindings- og/eller bortledingsmængderne, skal der ansøges om det. Såfremt adgang til og fra indvindingsområdet er via den eksisterende adgangsvej til Porsbølvej, og der ikke er planlagt andre adgangsveje til og fra området, har Trafik og Anlæg ingen bemærkninger hertil. Det skal dog bemærkes, at Åbenråvej er en statsvej, og at Vejdirektoratet er vejmyndighed for denne vej. Hvis der påtænkes ændringer i vejadgangen mod Åbenråvej, skal der indhentes særskilt tilladelse fra Vejdirektoratet. Eventuel etablering af en jordvold skal ske i en rimelig afstand fra vejarealet og må ikke forringe oversigtsforholdene. Jordvolden må heller ikke blokere eksisterende adgange for private lodsejere eller tilsynsførende, herunder adgang til evt. monitoringsboringer, som skal have fri passage og mulighed for kørsel til deres ærinde. Der er ikke planlagt andre adgangsveje til og fra området. Det kræver tilladelse hos Aabenraa Kommune, hvis der skal en gennemgravning af kommunevej, Porsbølvej mellem matr. 535 Uge Ejerlav og matr. 11a Uge Ejerlav. Det bemærkes også, at matrikeloplysningerne i ansøgningen ikke helt er i overensstemmelse med kommunens NetGIS. I henhold til vejloven § 73: Der skal søges om vejmyndighedens tilladelse, inden der foretages forandringer, herunder opgravning m.v.,	kommune. Der er ikke længere et beskyttet sten- og jorddige inden for det ansøgte indvindingsareal. Der er ikke planlagt andre adgangsveje til og fra området end den eksisterende ved Porsbølvej. Der er stillet vilkår til etablering af jordvolde i den gældende tilladelse af d. 21. december 2021. De tre matrikler 11a, 11b og 594 Uge Ejerlav, Uge er slået sammen til én matrikel; 11a Uge Ejerlav, Uge. Bemærkningen er videresendt til ansøger.

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
	på en offentlig vejs areal. Uopsættelige reparationsarbejder på ledninger kan dog udføres uden tilladelse, når der snarest herefter sker anmeldelse til vejmyndigheden. <i>Stk. 3: Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m., samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal".</i>	

6.2 Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 2.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden fra d. 30. juni 2026 til d. 17. august 2026. Der er indkommet høringssvar, som er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 25. august 2026 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløber den 22. september 2026.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

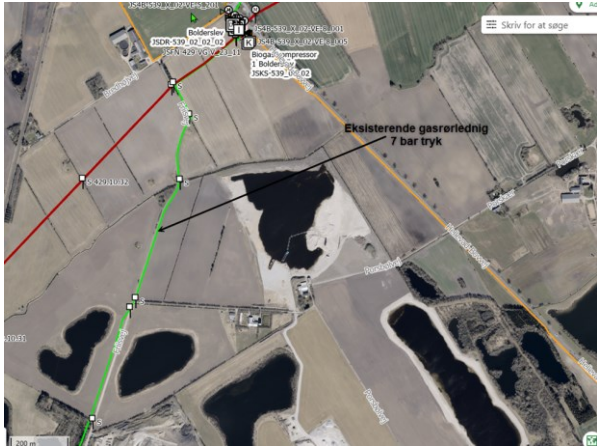
Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Aabenraa Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
Aabenraa Kommune	Berørt myndighed	lha@aabenraa.dk industri@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland	Berørt myndighed	planer@msj.dk
Haderslev Stift	Berørt myndighed	kmhad@km.dk
Vejdirektoratet	Berørt myndighed	hoeringer@vd.dk
Colas – Freiberg Grusgrave A/S v/ Camilla Græsborg	Ansøger	CVR-nr.: 21494070 Digital post Mail: camilla.graesborg@colas.dk Jens.bernth@wsp.com
K. F. Uge A/S	Ejer, matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa kommune	CVR-nr.: 18889641 Digital post
Myndighedsteamet – Region Syddanmark	V2-kortlagt område i projektets nærhed	myn@rsyd.dk
KOHBORG BAKERY GROUP A/S	Opmærksomhedszone omkring produktions-, transport og logistikvirksomheder af national interesse	kohberg@kohberg.com
Lodsejere, beboere over 18 år og virksomheder af matr.nr.: • 11a, 19, 81, 174, 209, 254, 313, 314, 331, 197, 59a, 59b, 535, 578 Uge Ejerlav, Uge • 37 Lovtrup, Uge • 36, 264, 460, 1024, 1067, 943 Bolderslev, Bjolderup	Berørte naboer	Digital post

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden d. 30. juni 2026 til d. 17. august 2026 og der indkom følgende høringssvar:

Høringssvar fra:	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Vejdirektoratet	Vejdirektoratets journalnummer er EMN-2026-20639. Vejdirektoratet har umiddelbart ingen bemærkninger til hverken udkast til screeningsafgørelse ifm. ansøgning om tillæg til råstoftilladelse på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge og ansøgning om råstoftilladelse på matr.nr. 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune eller udkast til tillæg til tilladelse på 11a Uge Ejerlav, Uge. Det bemærkes dog, at det i udkast til afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 11a og 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav til miljøvurdering (screeningsafgørelse) ikke er tydeligt, hvilke adgangsveje, man forventer de to matrikelnumre får, jf. nedenstående:	Baseret på Vejdirektoratets hørings-svar er det præciseret i screeningsafgørelsen (punkt 1 i screeningskemaet og nederst på side 5) og i tillægget, at adgangsvejen fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej.

	- Nederst på side 5 fremgår det ” Transportmæssigt anvender projektet eksisterende vejforbindelser: Uge Hulvej, Ny Porsbølvej og Åbenråvej”. - I bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven fremgår det midt på side 2 ”Adgangsvejen er fortsat etableret via Uge Hulvej, Ny Porsbølvej og Åbenråvej”. - I bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven fremgår det midt på side 12: ”Ved det ansøgte projekt anvendes Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej som adgangsveje og til transport”.	
Evida	Evida er bekendt med at afgørelsen vedrører vilkårsændringer, i en allerede gældende tilladelse. Forventningen er derfor at råstofvinduer allerede er bekendt med vores bemærkninger herunder. Evida vil gøre opmærksom på at der ligger en eksisterende gasrørledning i kanten af matrikel 11a uge ejerlav, Uge Jf. nedenstående kortudklip (gasrørledningen er indikeret med grøn linje): Det fremgår ikke af screeningen, at der skal foregå en omlægning af gasrørledningen. Derfor antager Evida at gasrøret ikke berøres af graveområdet. Etableres graveområderne uden en omlægning af den eksisterende gasrørledning, gælder følgende bestemmelser; 1. Få en gravetilladelse ved arbejde i servitútbælte (2 meter på hver side af røret). Der skal indhentes gravetilladelse hos gasselskabet, før der må graves eller udføres anlægsarbejder i gasledningers servitútbælte.	Den korteste afstand fra graveområdet til servitútbæltet er ca. 75 m. Regionen vurderer derfor, at gasrøret ikke bliver berørt af råstofvinduet.

	2. Gasselskabet skal godkende frigravning af gasledninger.	
Region Syddanmark - Myndighedsteamet	Ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger.
Museum Sønderjylland	<i>Vedr. arkæologi på området</i> Museet har tidligere udarbejdet arkæologiske udtalelser for indvindingsområderne. Disse ligger spredt på 3 forskellige sagsnr. Jeg vedhæfter vores udtalelser med risikovurdering af områderne. <i>Beskyttede sten- og jorddiger</i> Yderligere findes der på samme matrikel et registreret sten- eller jorddige, som er beskyttet af Museumslovens §29a. Der må ikke foretages nogen form for ændringer på diget uden dispensation fra Aabenraa Kommune. Der står i screeningsskemaets pkt. 42 <i>Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?</i> At diger er afregistrerede. Ifølge Museets kortmateriale er dette ikke tilfældet. Museet vil opfordre indvinder til at kontakte Aabenraa Kommune for en oversigt over beskyttede diger inden for planområdet. Der kan være tale om en fejl i kortmaterialet, som Slots- og Kulturstyrelsen har ansvaret for. På baggrund af ovennævnte, så kan vi ikke acceptere et kryds i "Nej"-kolonnen i screeningsskemaets pkt. 42 <i>Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?</i> Vi vil derfor bede om at få det ændret til et kryds i "Ja"-kolonnen og bede om at få de ovennævnte forhold indskrevet i bemærkningsfeltet. Opdateret høringssvar af d. 20. august 2026 Museum Sønderjylland bakker op om regionens vurdering vedr. pkt. 42. Det tidligere beskyttede sten- og jorddige er afregistreret.	Museum Sønderjyllands arkæologiske udtalelse og risikovurdering findes nu i sin helhed i bilag 3. Udtalelsen blev videregivet til ansøger i forbindelse med den gældende tilladelse på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge og i forbindelse med dette tillæg. Det tidligere beskyttede dige er afregistreret. Museum Sønderjylland bekræfter dette i mail af 20.06.2026. Der står derfor fortsat "nej" under punkt 42, da regionen har vurderet, at projektet ikke vil påvirke historiske landskabstræk.
Aabenraa kommune	Vandløb Der refereres flere gange til det målsatte vandløb "Uge Bæk", og det beskrives at vandløbets tilstand er vurderet til god økologisk tilstand jf. Statens Vandområdeplaner. Tilstanden er dog jf. vandområdeplaner 2021-2027 efter genbesøget vurderet til dårligt. Det skyldes at tilstanden for fisk er dårlig.	Baseret på kommunens høringssvar er teksten ændret til følgende ved punkt 37 i screeningsskemaet: Det nærmeste målsatte vandløb er Porså, som ligger ca. 1000 meter fra projektarealet. Vandløbet har både god økologisk og god kemisk tilstand og er målsat til god økologisk og kemisk tilstand.

	Plan Obs på Uge by med kommuneplanramme nr. 4.8.002.L og det rekreative område med lokalplan nr. 6.02/6.02 1 ift. støj. Det rekreative område er beskrevet i udkast til screeningsafgørelsen. Udpeget kulturhistoriske bevaringsværdier, Kirkelandskaber grundet Uge Kirke. Fremgår også af redegørelsen.	Vurderingen af støj som miljøpåvirkning i forhold til de nævnte områder fremgår af side 6 i screeningsafgørelsen og er uddybet i punkt 14 i screeningsskemaet. Forholdet er desuden beskrevet på side 23-25 i tillægget til tilladelsen. Vurderingen af de udpegede kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkelandskabet omkring Uge Kirke, fremgår af side 4 og 5 i screeningsafgørelsen og er uddybet under punkt 33 og 43 i screeningsskemaet.
Aabenraa Kommune vedr. efterbehandling (§ 10a)	Ingen bemærkninger	Ingen bemærkninger

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Der ligger ingen Natura 2000-områder inden for det ansøgte projektareal eller i umiddelbar nærhed.

De nærmeste Natura 2000 områder er nr. 96 Bolderslev Skov og Uge Skov, som ligger ca. 3,3 km nordøst for det ansøgte projektareal, der er udpeget som habitatområde nr. 85 Bolderslev og Uge Skov og nr. 98, som ligger ca. 2,8 km syd og sydvest for projektarealet, der er udpeget som fuglebeskyttelsesområde F62 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose. Natura 2000-området nr. 95 (Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark) er beliggende ca. 5 km øst for projektarealet. Dette område består af habitatområdet H84 og fuglebeskyttelsesområdet F58.

Habitatområdet nr. 85 har følgende udpegningsgrundlag fra basisanalysen 2022-2027 (Miljøstyrelsens basisanalyse 2022-2027: Natura 2000-område nr. 96):

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kildevæld* (7220)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Figur 1: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85.

Natura 2000-området er primært udpeget for at bevare værdierne i Bolderslev skov og Uge Skov, der sammen danner en af Danmarks største naturskove, samt en række søtyper og stor vandsalamander. Der er stor forekomst af småbladet lind, og området har urskovsagtige præg. Her findes desuden en række enge, som afgrænses ekstensivt og større lysåbne arealer, som er overladt til naturlig tilgroning. De naturlige vandløb er forholdsvis små og tørrer ud om sommeren. De ligger i naturligt forløb og har på nogle strækninger et betydeligt fald.

De konkrete målsætninger for området er generelt, at den samlede forekomst af naturtyper, arter og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Natura 2000-området Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose har et samlet areal på 779 hektar og består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området består af to delområder, som ligger med ca. 3 kilometers afstand. Terkelsbøl Mose og Ulvemose ligger nordvest for Tinglev by, mens Tinglev Mose ligger sydøst for Tinglev by.

Det andet Natura 2000-område er nr. 98 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose, som består af fuglebeskyttelses-området nr. 62 med følgende udpegningsgrundlag fra basisanalysen 2022-2027:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 62		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Trane (Y)
	Blåhals (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Tabellen viser fugle på udpegningsgrundlaget. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl.
 Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Hedehøg er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 62. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 2: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 62.

Natura 2000-område nr. 98 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose er primært karakteriseret ved nedbrudt højmoser med spredte tørvegrave, brunvandede søer og store andele af skovbevokset tørvemose som danner levesteder for rørhøg, rørdrum, trane, blåhals og rødrygget tornskade. Blåhals har en stor bestand i fuglebeskyttelsesområdet, mens trane, rørdrum, rørhøg og rødrygget tornskade har bestande på 1-2 par.

Natura 2000-område N95 (Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark) er beliggende ca. 5 km øst for det ansøgte område. Dette Natura 2000-område består af både habitatområdet H84 og fuglebeskyttelsesområdet F58.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmoser* (7110)	Nedbrudt højmoser (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagemus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Søbred med småurter (3130) er ikke tilstede i habitatområde 84. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 3: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84.

Udpegningsgrundlaget fuglebeskyttelsesområde F58 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 fremgår af nedenstående tabel:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn, Rørhøg, Tinksmed og Mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 58. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 4: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58.

Langs projektarealet løber et §3 vandløb, der udmunder i Natura 2000-område nr. 89 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen ca. 15 m nedstrøms.

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af sand, grus og ler er lokale. Projektet kan medføre øget støj, vibrationer, støv og emissioner af kvælstofoxider, som kan påvirke de helt nære omgivelser omkring graveområdet. Der er ingen forbindelse via overfladevand mellem det ansøgte område og Natura 2000-områderne. Hverken vandspejlspåvirkning, støj, støv, vibrationer eller emissioner fra projektet forventes at medføre påvirkninger af Natura 2000-områdernes naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene, fordi afstanden hertil er stor.

Arterne på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er ikke observeret i nærheden af projektarealet. Det gælder bl.a. Rørdrum, Hedehøg, Blåhals, Rørhøg, Tinksmed, Mosehornugle, Stor hornugle, Trane, Rødrygget tornskade, Havørn og Sortspætte.

Da projektet heller ikke omfatter fældning af træer, og da støjpåvirkningen kun er meget lokal, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke fuglearter, flagermus eller deres yngle- og rasteområder.

Projektarealet har tidligere været dyrket mark og er derfor ikke et egnet leve- og ynglested for arterne på udpegningsgrundlaget for de omkringliggende Natura 2000-områder. På den baggrund vurderer regionen, at råstofindvindingen ikke vil påvirke mulige yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlagene.

På grund af afstanden fra projektarealet til Natura 2000-områderne samt projektets karakter vurderer regionen, at Natura 2000-områderne ikke vil blive væsentligt påvirket af projektet. Råstofindvinding inden for det ansøgte område vurderes derfor ikke at indebære risiko for – hverken direkte eller indirekte – påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlagene for de nærmest liggende Natura 2000-områder. Det samme gælder for øvrige, mere fjerntliggende Natura 2000-områder.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Der er ikke nogen registreringer af bilag IV-arter eller potentielle raste- og yngleområder på selve projektarealet ifølge Danmarks Miljøportal, Arter.dk eller naturbasen.dk.

For at undersøge forekomsten af bilag IV-arter, som vi forventer at se i projektarealets nærhed, er der foretaget opslag på Naturbasen.dk, Arter.dk og Danmarks Miljøportal samt "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV".

På baggrund af arternes kendte udbredelse og at der er bilag IV-arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 89, hvor vandløbet, der løber forbi projektarealet udmunder, forventer vi, at følgende bilag IV-arter sandsynligvis kan forekomme i projektarealets nærhed:

- Odder
- Snæbel, Dyndsmerling og Lampretter
- Spidssnudet frø
- Stor Vandsalamander
- Flagermus (Sydflagermus, Brunflagermus, Brunflagermus, Damflagermus, Pipistrelflagermus)
- Markfirben

En række af arterne er knyttet til våde naturtyper. De våde naturtyper omkring projektområdet vurderes til ikke at blive væsentligt påvirket af projektet. På den baggrund kan det også vurderes, at de omgivende våde naturtyper som levesteder for en række arter knyttet til disse naturtyper heller ikke bliver væsentligt påvirket af projektet.

Odder

Odderen er observeret 2,6 km sydøst det ansøgte projektareal. Odderens foretrukne levested er uforstyrret stillestående og rindende vand, både salt- og ferskvand, med gode muligheder for at skjule sig i vegetation. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke odderens yngle- og rasteområder, da der ikke er egnede levesteder i umiddelbar nærhed af projektarealet.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er observeret ca. 4 km nordøst for det ansøgte projektareal. Arten opholder sig oftest ved vandhuller, hvor den yngler. Levesteder og rasteområder på land ligger typisk tæt på vandhullerne og kendetegnes ved gode skjulemasser. De foretrukne rasteområder på land er især skovområder og levende hegn. De fleste individer søger levesteder inden for få hundrede meter fra et vandhul, og kun få individer vandrer op til omkring 1 km.

Der findes ingen egnede yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander inden for det ansøgte projektareal.

Det bedst egnede levested i nærheden af projektarealet er de § 3-beskyttede, gamle gravesøer øst for den tidligere gravesø, hvortil der udledes vaskevand, på dele af matr.nr. 535, 578, 474, 523 og 276, Uge Ejerlav, Uge. I dette område findes der ud over søerne også skov og lignende strukturer, som vil kunne fungere som egnede rasteområder. Det er vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning for de nærliggende søer, og mulige levesteder for arten vil derfor ikke blive påvirket. Når projektarealet er efterbehandlet, vil det kunne indgå i en mosaik af biotoper, som kan fungere som egnede levesteder for stor vandsalamander.

Flagermus (Sydflagermus, Brunflagermus, Damflagermus og Pipistrelflagermus)

Sydflagermusen og Pipistrelflagermusen er observeret ca. 2,4 km nordvest for det ansøgte projektareal. Brunflagermusen er observeret 5,2 km sydvest for det ansøgte projektareal, og Damflagermusen er observeret 7,7 km for det ansøgte areal.

Flagermus opholder sig oftest i træer og i bygninger, som parcelhuse, om sommeren, og går i vinterdvale i huse på frosthvile steder. De jager oftest langs træækker og i Damflagermusens tilfælde over søer, åer og saltvand.

Da projektet ikke inkluderer nedrivning af bygninger eller træer og projektarealet ikke inkluderer levende hegn, vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke yngle- og rasteområder for arterne af flagermus.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er observeret ca. 5,6 km syd og sydøst for projektarealet. Arten foretrækker fugtige områder som enge og moser tæt på vandhuller. Den yngler både i små vandhuller og i større søer. Spidssnudet frø trives bedst i sammenhængende naturområder, hvor den kan vandre gennem egnet vegetation, eksempelvis græsmarker, løvskove eller heder.

De områder, hvor frøen er observeret, ligger tæt på et mindre vandhul omgivet af græsmarker og meget tæt på en mindre løvskov. Området er derfor velegnet som levested for spidssnudet frø, og det vurderes, at arten er stedfast i forhold til sit nuværende levested.

Det ansøgte areal er ikke egnet som yngle- eller rasteområde for arten. Projektarealet mangler de nødvendige søer med omkringliggende vegetation og vurderes derfor som ugunstigt som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. De omkringliggende søer kan være et muligt yngleområde for arten, men det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke søerne i forbindelse med indvinding under grundvandsspejlet, og vil derfor ikke påvirke mulige levesteder for arten.

Råstofindvinding vil derfor ikke påvirke yngle- og rasteområder for den spidssnudede frø.

Det ansøgte projektareal skal efterbehandles til naturareal med søer, der senere kan blive velegnet som yngleområde for arten.

Markfirben

Der er observeret markfirben 4,7 km øst for projektarealet. Habitater, der er velegnede yngle- og rasteområder for markfirben, er typisk soleksponerede, sydvendte skrånninger samt områder med løs, veldrænet jord, der er sandet eller gruset. Det er oftest områder med lav buskvegetation.

Grusgrave er ofte velegnede levesteder for markfirben, men en del af projektarealet er fortsat mark og gravesø omgivet af fladt terræn uden lav vegetation, som arten normalt skal bruge til skjulesteder og som foderindsamlingsområde.

Hvis markfirben vandrer til andre yngle- og rasteområder, sker det typisk via soleksponerede ledelinjer uden for meget vegetation og uden for mange forhindringer. Mellem observationen af markfirben og det ansøgte areal ligger der flere større veje, bebyggelser og et større skovareal, der vil forhindre artens vandring mod projektarealet.

Habitatet, hvor der er observeret markfirben, er et soleksponeret område med græsser og lav vegetation omkranset af almindelig træbevoksning. Området er derfor af velegnet karakter som yngle- og rasteområde for markfirben. Arten vurderes derfor at være stedfast i forhold til dens nuværende levested.

Projektet vurderes samlet set ikke at påvirke markfirben yngle- eller rasteområder.

Snæblen, Dyndsmørling og Lampretter

Disse bilag IV-arter er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 89, hvor vandløbet, der løber forbi matr.nr. 11a Uge, udmunder.

I forbindelse med den gældende tilladelse på matr.nr. 11a Uge, blev der i miljøkonsekvensrapporten af d. 29-01-21 desuden vurderet, at råstofgraven ikke ville påvirke disse bilag IV-arter, da der hverken udledes vand eller materiale til vandløbet, der kan påvirke levestederne. Da der fortsat ikke skal udledes vand eller materiale til vandløbet, vurderer regionen, at bilag IV-arter på udpegningsgrundlaget ikke vil blive påvirket af projektet.

Da projektet udelukkende inkluderer ændringer i maskinel og driftstider, vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke bilag IV-arter eller deres yngle- og rasteområder. Ligeledes vurderes projektet ikke at medføre nogen risiko for drab af individer af bilag IV-arter.

Samlet vurdering af forholdet til bekendtgørelsen:

Det er regionens vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde udlagt i Råstofplan 2020.

Da det ansøgte projekt er et tillæg til gældende råstoftilladelse, vurderes projektet at være i overensstemmelse med råstofplanens retningslinjer.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte projektareal er ikke inkluderet i en lokalplan. Det nærmeste område inkluderet i lokalplanen er 200 m syd for projektarealet, der er udlagt som rekreativt område (Lokalplan 6.02-1 for rekreative formål ved Uge Hølge, Uge).

En del af det ansøgte areal er udlagt som værdifuldt landbrugsområde og et område, hvor skovrejsning er uønsket, i Aabenraas kommuneplan 2025. En del af projektarealet er desuden inkluderet i opmærksomhedszonen omkring produktions-, transport og logistikvirksomheder af national interesse. Opmærksomhedszonen er udpeget omkring et bageri, som KOHBERG BAKERY GROUP A/S har i Bolderslev. Den korteste afstand fra projektområdet på matr.nr. 11a, Uge, til den matrikel, hvor bageriet ligger, er ca. 1 km. Regionens vurderer, at råstofindvinding ikke betragtes som miljøfølsom anvendelse, og at bageriets miljøvilkår ikke vil blive skærpet som følge af råstofindvindingen.

Da projektet ikke indebærer en ændring af størrelsen på arealet eller efterbehandlingsplanen, vurderer regionen, at projektet ikke er i strid med de planmæssige interesser for området.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Det nordøstlige hjørne af projektarealet ligger inden for Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD). Samme hjørne af arealet hører under nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). Resten af projektarealet ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (OD).

Ansøger søger udelukkende om ændringer af maskinel og tilhørende driftstider. Tilføjelser af maskiner på projektarealet medfører en større risiko for lækage og spild. Dog er al maskinel under drift bemannet, hvorfor lækage og spild vil opdages hurtigt.

Regionen har meddelt hovedtilladelsen af d. 21. december 2025 på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet. Det nye projekt inkluderer ikke ændringer, der vil påvirke grundvandet hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionen har desuden stillet vilkår i hovedtilladelsen af 21. december 2021 for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikkeaktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse

§ 3-områder:

Det ansøgte areal indeholder ikke beskyttede naturområder. Der er registreret et § 3 beskyttet vandløb i projektarealets nærhed. Der er stillet vilkår i hovedtilladelsen af d. 21. december 2021 om forbud mod vandudledning til vandløbet, jf. vilkår 44 i hovedtilladelsen. Der er ikke søgt om projektændringer, der vil påvirke vandløbet væsentligt.

Regionen vurderer på den baggrund, at der ikke er behov for at træffe særlige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Der søges i dette tillæg om at skifte den nuværende sandsuger med tilhørende afvander ud med en dybdegraver med tilhørende afvander og tromlesorterer, og at tilføje et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine.

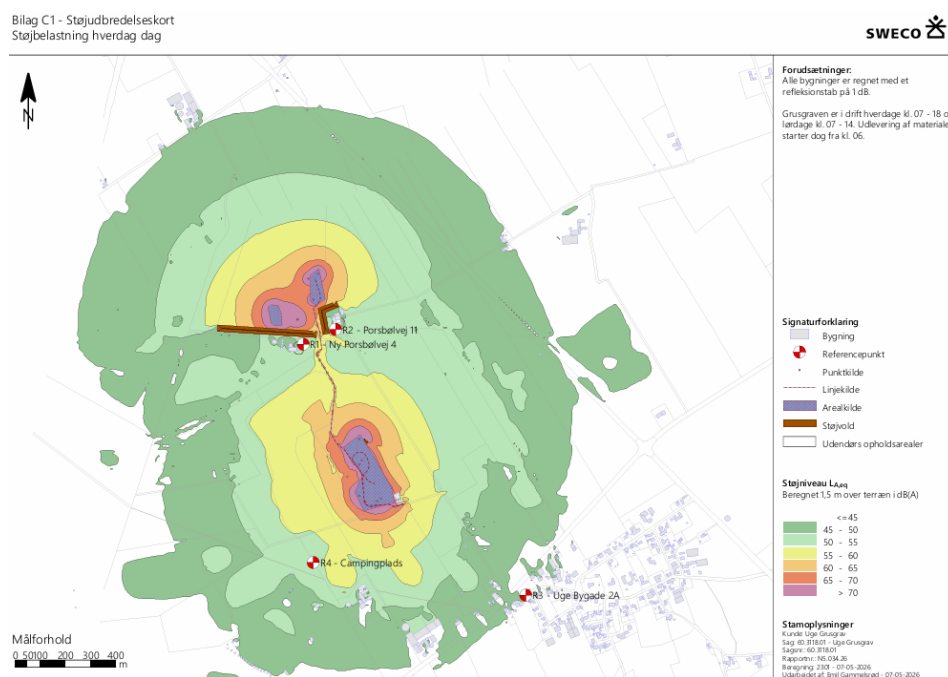
Dybdegraveren og tromlesorteren samt resten af maskinerne ønskes benyttet hverdage fra kl. 7:00 til kl. 18:00 og lørdage fra kl. 7:00 til kl. 14:00.

Der ønskes fortsat at udlevere og læsse fra kl. 6:00 til 18:00 på hverdage.

Der er med ansøgningen indsendt en opdateret beregning af støj fra råstofgraven. Der er opsat to støjvolde ud til naboejendommen, Ny Porsbølvej 4 og Porsbølvej 11, der er etableret til 8 meter over det eksisterende terræn i forbindelse med den gældende tilladelse af d. 21. december 2021.

De støjregninger, der er udført og fremsendt den 11. maj 2026 (støjnotat N5.034.26), viser, at støjvolde mod ejendommene Porsbølvej 11 og Ny Porsbølvej 4 ligger inden for det areal, som er omfattet af den gældende råstofindvindingstilladelse (jf. figur 5). Ansøgningen viser således, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved disse ejendomme med den angivne placering af støjvoldene.

Af figur 5 fremgår det, at støjvolden mod ejendommen Porsbølvej 11 har en længde på 175 m, og at støjvolden langs Ny Porsbølvej har en længde på 430 m. Begge støjvolde er udformet med en højde på 8 meter og en bredde på 24 meter, og støjvolden placeres således, at dens fod ikke ligger nærmere end 3 meter fra vejskel. Denne udformning er nødvendig af hensyn til både placeringen af voldene og den beregnede støjreducerende effekt.

Figur 5: Kortet viser placeringen af støjvoldene i forhold til de to naboejendomme.

Der er etableret andre volde i området. Disse volde er dog ikke en del af projektet vedrørende råstofindvinding, er derfor ikke reguleret af råstofloven og er ikke omfattet af denne afgørelse efter miljøvurderingsloven. De kan derfor ikke erstatte de to støjvolde, som fremgår af figur 5.

Regionen vurderer dog, at støjvolden ved ejendommen Porsbølvej 11 kan udelades, hvis ejer og beboere på ejendommen Porsbølvej 11 skriftligt tilkendegiver dette. Regionen vurderer samtidig, at en sådan tilkendegivelse på ethvert tidspunkt kan trækkes tilbage af både nuværende og eventuelle fremtidige ejere og beboere. I så fald skal støjvolden etableres og placeres som beskrevet ovenfor.

Det er vurderet, at der i kortvarige perioder vil forekomme støjniveauer over de vejledende grænseværdier ved naboejendommene Ny Porsbølvej 4 og Porsbølvej 11. Overskridelserne vil ske i forbindelse med justering af eksisterende støjvolde og når støjvolde fjernes som led i efterbehandlingen af arealet efter afsluttet råstofindvinding. På grund af periodernes korte varighed vurderes støjgenerne dog ikke som væsentlige.

Projektet på matr.nr. 11a Uge Ejerlav Uge er i samdrift med et projekt på matr.nr. 59B Uge Ejerlav, Uge, hvor råstofferne oparbejdes. Støjbilledet er derfor vurderet i kumulation med aktiviteterne på matr.nr. 59B Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa kommune. Der er udarbejdet en samlet støjredegørelse, jf. bilag 4 i udkastet til screeningsafgørelsen.

Der ligger et udlagt rekreativt område vest og nordvest for det ansøgte projekt i lokalplanen (lokalplan nr. 6.02 af 21. august 1991). I det lokalplanlagte rekreative område ligger der, ud over en campingplads, rekreative arealer i tilknytning til en badesø og fiskesøer. Her vil støjgrænserne for områdetype 6 normalt være gældende, da området betragtes som særligt støjfølsomt. Af lokalplanen for området fremgår det af punkt 10.6, at:

"Før nye rekreative faciliteter inden for området tages i brug, skal disse, hvor det viser sig nødvendigt, være sikret ved støjafskærmning i henhold til Miljøstyrelsens vejledende normer for støj".

Det indledende arbejde, som lokalplanen bygger på, er tillæg nr. 3 til regionplan 1985–96. Her åbnes der i det åbne land mulighed for at udbygge graveområderne til fritidsområder målrettet den form for turisme, der ikke forudsætter store overnatningsanlæg. Dette kan ske efter nærmere planlægning, efterhånden som råstofindvindingen afsluttes. De anvendelser, der kan indgå, er bl.a. hyttebyer, camping, fiskeri, ferskvandsport og lignende. Disse anvendelser må ikke lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen i resten af området.

I forlængelse heraf har Aabenraa kommune udtalt, at områderne omkring indvindingen gradvist kan udbygges til rekreative formål, efterhånden som indvindingen afsluttes. Anvendelsen af disse områder må dog ikke lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen i de resterende dele af området. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår om, at de vejledende grænseværdier for støj svarende til beboelse i det åbne land, områdetype 3 (55/45/40), skal overholdes.

I den konkrete sag vurderer regionen, på baggrund af det konkrete rekreative områdes særpræg, herunder plangrundlaget, Aabenraa kommunes udtalelse og områdets historik, at støjgrænserne for områdetype 3 skal gælde ved campingpladsen og i en afstand på op til 30 meter fra badesøen i det lokalplanlagte rekreative område. I de øvrige dele af det lokalplanlagte rekreative område fastsættes der ikke støjgrænser.

På baggrund af de vedlagte støjnotater samt Aabenraa kommunes høringssvar vurderer regionen, at støj fra projektet ikke vil påvirke det omkringliggende miljø, det rekreative område eller beboelser i nærområdet væsentligt.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener i hovedtilladelsen af d. 21. december 2021. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil fortsat ske ad Porsbølvej. Det er Aabenraa Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

Projektet inkluderer ikke ændringer i trafikbelastningen, og projektet vurderes derfor at kunne omfattes af gældende overkørselstilladelse.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarealer eller beskyttede arealer inden for projektarealet. Det nærmeste fortidsminde ligger ca. 100 meter vest for projektarealet.

Regionen vurderer, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår i hovedtilladelsen sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes.

Projektet inkluderer ikke ændringer, der vil påvirke kulturarv og andre beskyttelser væsentligt.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

Regionsrådet skal ved administration af lov om vandplanlægning forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af miljømålene ikke forhindres.

I henhold til bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge vandområdeplan 2021-2027 findes der tre regionale grundvandsforekomster (DK401_dkmj_2_ks, DK401_dkmj_1083_ks og DK110_dkmj_984_ks) og tre dybe grundvandsforekomster (DK401_dkmj_1051_ps, DK401_dkmj_1061_ps og DK401_dkmj_965_ks).

Den regionale grundvandsforekomst (DK401_dkmj_1083_ks) har en god kvantitativ- og kemisk tilstand, og er målsat til en god kemisk og kvantitativ tilstand. De to andre regionale grundvandsforekomster (DK401_dkmj_2_ks og DK110_dkmj_984_ks) har en god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand, og er begge målsat til en god kemisk- og kvantitativ tilstand. De tre dybe grundvandsforekomster (DK401_dkmj_1051_ps, DK401_dkmj_1061_ps og DK401_dkmj_965_ks) har alle god kemisk- og kvantitativ tilstand, og er målsat til god kemisk- og kvantitativ tilstand.

Nærmeste målsatte sø, Uge Sø 3, (DK Vandområde ID 992) er ca. 140 meter syd for indvindingsarealet. Søen er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har ifølge vandområdeplan 2021-2027 ukendt kemisk tilstand og høj økologisk tilstand.

Projektet vurderes ikke at påvirke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, da nedbør fortsat kan ned-sive uhindret, og idet der normalt ikke bortledes vand fra aktive graveområder. Det vurderes at råstofind-vinding i graveområdet ikke medfører påvirkning af grundvandsstanden eller grundvandsstrømningen, som kan medføre en beskadigelse af terrestriske økosystemer, der er afhængige af grundvandsforekomsterne eller medføre indtrængning af saltvand. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke tilstanden af eller mulig-hed for opfyldelse af miljømål for områdets målsatte grundvandsforekomster.

Da det ansøgte projekt udelukkende vedrører ændringer i maskinel og driftstider, og derfor ikke indvinding under grundvandsspejlet eller ændringer i indvindingsarealets udstrækning, vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke målsatte grundvandsforekomster, søer eller vandløb.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelts påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begræn-ses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Efterbehandlingsplanen kan ses i gældende hovedtilladelse af d. 21. december 2021. Af planen fremgår det, at der efterbehandles til landbrugsdrift og natur i form af sødannelse.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Aabenraa Kommune under udarbejdelsen af den gæl-dende hovedtilladelse. Der er ikke søgt om ændringer af efterbehandlingsplanen i dette projekt.

Regionen vurderer, at efterbehandlingsplanen kan omfattes af den gældende råstof-tilladelse af d. 21. de-cember 2021.

Erhvervsmæssige hensyn

Regionen vurderer, at man ved meddelelse af dette tillæg kan sikre, at råstofgraven på samme areal kan efterbehandles hensigtsmæssigt, jf. gældende efterbehandlingsplan.

Hensyn til hensigtsmæssig byudvikling

Da der ikke er planlagt byudvikling i eller tæt ved projektarealet, vurderer regionen, at der ikke er nogen hensyn at tage til byudvikling.

Hensynet til råstofressourcens udnyttelse

Regionen vurderede i forbindelse med hovedtilladelsen af d. 21. december 2021, at råstofressourcen var beskrevet tilstrækkeligt til at kunne meddele en råstoftilladelse på det ansøgte areal.

Der søges ikke om ændringer i den årlige indvindingsmængde i dette projekt, men en udskiftning og benyttelse af flere maskiner, der vil gøre indvindingen mere effektiv. Ralsugeren har vist sig uegnet under de forekomne geologiske forhold, og den ønskes derfor udskiftet med en dybdegraver.

Regionens samlede vurdering

Regionen har foretaget en afvejning af de hensyn, der er oplistet i råstoflovens § 3 og vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i den gældende tilladelse af d. 21. december 2021 samt dette tillæg kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tillæg til tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, [som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. MIT-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. [Nævnet afgør herefter, ud fra visse betingelser, om du kan fritages for at bruge klageportalen.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 22. september 2026 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Miljøministeriet: mst@mst.dk

Aabenraa Kommune: lha@aabenraa.dk, industri@aabenraa.dk

Museum Sønderjylland: planer@msj.dk

Haderslev Stift: kmhad@km.dk

Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk

Energinet El: 3.parter@energinet.dk

Gas: Evida og Energinet: ledningsinfo@evida.dk, ledningsinfo@energinet.dk

Naturstyrelsen: nst@nst.dk

Miljøstyrelsen: ojl@mst.dk

SKAT: myndighed@sktst.dk

Slots- og kulturstyrelsen: post@slks.dk

Parter (til de samme som der er sendt partshøring til)

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk

Dansk Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling: aabenraa@dof.dk

Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådets lokalkreds: soenderjylland@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Karoline Thode Kristensen

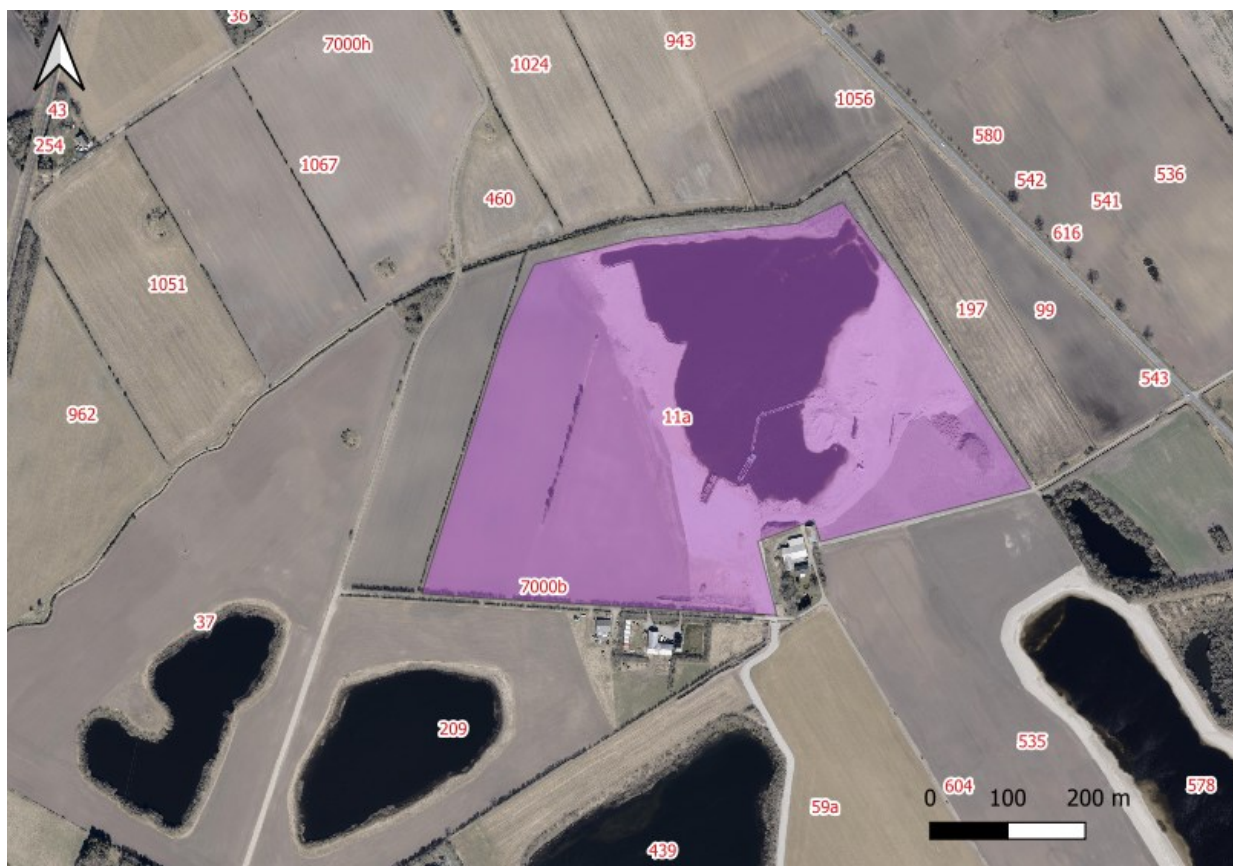
Geolog

9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Udkast til screeningsafgørelse inkl. VVM-skema og støjredegørelse
3. Museets udtalelse

Bilag 1 Oversigtskort

Det ansøgte projekt på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge ses i lilla.

Råstofindvindingen på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge, hvor der er ansøgt om et tillæg til den gældende tilladelse af d. 21. dec. 2021, er i samdrift med råstofindvindingen på matr.nr. 59b Uge Ejerlav Uge, hvor der er søgt om en ny tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding.

Bilag 2 Udkast til VVM-screening inkl. støjredegørelse

Colas – Freiberg Grusgrave A/S
Fabriksparken 40
2600 Glostrup

CVR-NR: 21494070

Miljø og Ressourcer

Kontaktperson: Karoline E. T. Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Direkte tlf.: 29201551/24520339

Den 25. august 2026

Journalnr.: 25/19385 og 25/38827

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 11a og 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse)

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a, 10a og 13a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven¹. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

¹Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens² § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen³, ved administration af lov om vandplanlægning⁴ forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet, jf. bilag 5.

Projektets karakteristika:

Colas har søgt om en vilkårsændring til deres gældende tilladelse (af d. 21-12-21) til råstofindvinding af sand, grus og sten i en 10-årig periode på matr.nr. 11a, 11b og 594 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune (19/15422). Disse tre matrikler er nu slået sammen til én matrikel; 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Yderligere har Colas ansøgt om forlængelse af den gældende tilladelse på matr.nr. 59b Uge Ejerlav, Uge (sagsnr. 15/42515), som udløber den 1. marts 2027. Der har ifølge luftfotos været råstofaktiviteter på matr.nr. 59b siden 1973.

Projektet omfatter fortsat og udvidet erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten inden for et samlet projektareal på ca. 46 ha ved Uge i Aabenraa Kommune, jf. bilag 1 og 2. Projektområdet omfatter dels en eksisterende råstofgrav på matr.nr. 11a, hvor der søges om ændringer i en gældende tilladelse, dels en oparbejdningsplads og råstofgrav på matr.nr. 59b, hvor der søges om ny tilladelse og forlængelse af indvindingen. Hertil kommer en intern transportvej mellem de to matrikler, en rørledning til udledning af grusvaskevand samt en tidligere gravesø, som modtager vaskevandet. De to delprojekter er teknisk, driftsmæssigt og forureningsmæssigt forbundne og behandles derfor samlet efter miljøvurderingsloven.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁴ Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a om råstofindvinding fra åbne brud og punkt 13a om ændringer og udvidelser af eksisterende projekter. Aktiviteterne på matr.nr. 11a er tidligere miljøvurderet, og der foregår allerede råstofindvinding på både 11a og 59b. De ansøgte ændringer består primært af justering af maskinparken, ændrede driftstider og en samlet koordinering med aktiviteterne på matr.nr. 59b. Der er således ikke tale om etablering af en helt ny virksomhed, men om en videreførelse og tilpasning af en igangværende råstofindvinding.

På matr.nr. 11a er der en årlig indvinding på op til 150.000 m³ sand, grus og sten, heraf 125.000 m³ under grundvandsspejlet. På matr.nr. 59b søges der tilsvarende om op til 150.000 m³ om året, heraf 125.000 m³ under grundvandsspejlet. Fra de to matrikler sælges der samlet under 5.000 m³ muld om året. Indvindingen sker i dybder ned til ca. 20 m under terræn, svarende til 17–20 m under grundvandsspejlet. Råstofferne fra 11a transporteres via intern vej til 59b, hvor hovedparten af oparbejdningen foregår på et eksisterende anlæg med sortering, knusning og vask og midlertidige oplag af forskellige fraktioner.

Maskinparken omfatter på 11a bl.a. dybdegraver med afvander, tromlesorterer, gummihjuls læsser, dumper/sættevognslastbil, to mobile tørsorteringsanlæg, dozer og gravemaskine. På 59b omfatter den dumper/sættevognslastbil, to gummihjuls læssere, to hydrauliske gravemaskiner, knuser, tørsorteringsanlæg, vådsorteringsanlæg og wiremaskine. Driften er organiseret, så indvinding, oparbejdning og intern transport koordineres mellem de to matrikler. Driftstiderne er hovedsageligt i dagperioden fra kl. 7.00 - 18.00 på hverdage samt om lørdagen fra kl. 7.00-14.00. Udlevering og læsning foregår fra kl. 06–18 på hverdage, hvilket har betydning for vurderingen af støj i den tidlige morgentime.

Der er ikke en særskilt anlægsfase, da de væsentlige anlæg og faciliteter allerede er etableret. Projektet består primært af fortsat drift og justering af eksisterende forhold, herunder udskiftning og supplering af maskiner samt en reorganisering af, hvor og hvordan oparbejdningen foregår. Det betyder, at de miljømæssige påvirkninger er knyttet til en længerevarende driftsfase, men inden for rammer, der er kendt fra den nuværende aktivitet.

Projektets ressourceforbrug og håndtering af affald og spildevand er velbeskrevet. Vand til sandhjul og sandpumpe og støvbekæmpelse på 11a indvindes som overfladevand fra eksisterende gravesøer. På 59b indvindes grundvand fra to borer til vask og støvbekæmpelse, og vandet udledes til en tidligere gravesø, som står i hydraulisk kontakt med det samme grundvandsmagasin. Der er dermed tale om et lokalt, lukket vandsystem. Husholdningsaffald og farligt affald fra driften bortskaffes efter gældende regler, og spildevand fra mandskabsfaciliteter opsamles i en samletank og transporteres til et renseanlæg. Der er ikke ansøgt om andre nye spildevandsudledninger end den beskrevne udledning af vaskevand.

Projektet anvender kendt teknologi og almindeligt entreprenørmateriel. Råstofindvinding og -oparbejdning indebærer ikke brug af særlige kemikalier, og projektet er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. De væsentligste potentielle forureningskilder er spild af brændstof og olie fra maskiner, som kan forekomme i forbindelse med driften, men som efter karakter er lokale og håndterbare, bl.a. fordi materiellet er bemanded under drift, så eventuelle lækager kan opdages og begrænses hurtigt.

Samlet er projektets karakteristika kendetegnet ved, at der er tale om en fortsættelse og moderat udvidelse af en eksisterende råstofindvinding inden for et allerede udlagt graveområde, med et betydeligt, men afgrænset areal, velkendte driftsformer og påvirkninger, og uden komplekse processer eller særlige risikoforhold. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke miljøet væsentligt.

Kumulative miljøpåvirkninger

Projektet er placeret i et udlagt graveområde i Råstofplan 2020 med andre råstofgrave, landbrugsaktiviteter og virksomheder. Støj, støv og trafik vurderes at være af lokal karakter og håndteres gennem passende afstande til omgivelserne samt brug af adskilte og velegnede adgangsveje. Monitoring viser ingen væsentlig påvirkning af grundvandsspejlet. Landskabet er i forvejen præget af tidligere råstofindvinding, og de planlagte gravesøer forventes at indgå naturligt i det eksisterende sølandskab. Samlet vurderes det, at projektet – herunder de løbende ændringer – ikke medfører væsentlige kumulative miljøpåvirkninger og derfor ikke udløser krav om miljøkonsekvensvurdering som følge af kumulation.

Projektets placering:

Projektet er placeret ved Uge i Aabenraa kommune, i et område, som i mange år har været præget af råstofindvinding og efterladte gravesøer. Projektarealet ligger i det åbne land, ca. 1,5 km syd for Bolderslev, ca. 420–800 m fra landsbyen Uge og ca. 260–300 m fra Uge Lystfiskeri og Camping med tilknyttede rekreative søer. Området er i Råstofplan 2020 udlagt som råstofgraveområde for sand, grus og sten, og der foregår også råstofindvinding på andre nærliggende matrikler. Landskabet fremstår som et mosaikpræget sølandskab med tidligere gravesøer, aktive grave, tekniske anlæg og intensivt dyrkede marker.

Planmæssigt ligger projektet inden for rammerne af kommuneplanen for Aabenraa kommune. Projektet indebærer ingen ændringer af kommuneplanens arealudlæg eller rammer, da råstofanvendelsen allerede er forudsat. En del af arealet er udpeget som værdifuldt landbrugsområde og som område, hvor skovrejsning er uønsket, men den midlertidige råstofindvinding er i overensstemmelse med eksisterende råstof- og kommuneplanlægning, og efterbehandlingen til søer og natur er i tråd med den hidtidige anvendelse af færdiggravede arealer i området. Projektet forudsætter heller ikke ændring af gældende lokalplaner, idet projektarealet ikke er lokalplanlagt.

Det nærmeste lokalplanlagte område er et rekreativt område ved Uge Hulvej, beliggende ca. 100–230 m fra projektarealet. Dette område er udlagt til camping, fiskeri og andre rekreative formål, men planlægningen bygger på, at råstofindvindingen i området fortsat kan foregå, og at nye rekreative faciliteter skal indpasses under hensyntagen til støj fra graveaktiviteter. Det fremgår, at rekreative anvendelser ikke må lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen. Projektet viderefører denne planforudsætning og ændrer ikke på de grundlæggende rammer for rekreativ anvendelse.

Projektet er ikke placeret i kystnærhedszonen, i naturparker eller i nationalt geologiske interesseområder. Der findes hverken fredede områder eller udpegede naturparker på selve projektarealet. Umiddelbart vest for 11a ligger dog et fortidsmindeområde med gravhøje omfattet af en 100 meters beskyttelseslinje samt et Hærvejsforløb. Råstofgraveområdet, der er udlagt i Råstofplan 2020, samt det ansøgte projektområde ligger lige uden for denne 100 meters beskyttelseslinje.

Museum Sønderjylland har tidligere vurderet, i forbindelse med den gældende tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 11a Uge, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde. Ansøger opfordres til at kontakte Museum Sønderjylland på telefon [65 37 07 00](tel:65370700) eller via e-mail på planer@msj.dk.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev, jf. bilag 6.

Museum Sønderjylland vurderer, at der ikke er risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder under anlægsarbejde på matr.nr. 59b Uge Ejerslev, Uge.

Området omkring Uge Kirke er udpeget som kirkelandskab med udsigtsfredning og særlige hensyn til indblik. Afstandene mellem graveområdet og disse kulturhistoriske udpegninger er betydelige, og projektets aktiviteter og terrænenheder vurderes ikke at være i konflikt med de landskabelige og visuelle hensyn til fortidsminder og kirken.

De to planlagte søer bliver begge større end 3 ha, og dermed kan blive omfattet af en eventuel kommende søbeskyttelseslinje. Af efterbehandlingsplanen fremgår det dog, at søerne placeres i en sådan afstand, at det kun er et fåtal, bebyggede ejendomme, der vil blive omfattet af en eventuel søbeskyttelseslinje, som udgør en 150 meter bred zone omkring søerne. At blive omfattet af en sådan linje kræver ikke ændring af den eksisterende anvendelse, men betyder, at der skal søges dispensation ved ny bebyggelse eller lignende ændringer.

Projektarealet grænser op til flere § 3-beskyttede søer og moser samt et beskyttet vandløb (Porså/Porskær) langs matr.nr. 11a. Inden for selve projektarealet er der derimod ikke registreret § 3-beskyttede naturtyper, idet arealet tidligere har været intensivt dyrket og anvendt til råstofindvinding. Der holdes en minimumsafstand fra gravesøen til beskyttede vandløb på 25 m og 10 m til målsatte søer, og de planlagte graveaktiviteter foregår inden for afgrænsede områder uden direkte påvirkning af de nærliggende naturarealer. Vandløbet Porså/Porskær er ikke målsat på strækningen langs projektområdet og målfastsættes først ca. 1 km længere nedstrøms. Nærmeste målsatte kystvand nedstrøms projektområdet er Lister Dyb (DK ID 4), som ligger i en afstand på ca. 40 km vest for det ansøgte område. Regionen vurderer derfor, at ingen af de målsatte søer, vandløb eller kystvande vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen eller hindre en opfyldelse af miljømålene.

I forhold til vandforsyningsinteresser ligger en del af projektområdet i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), mens resten af arealet ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Inden for og omkring projektområdet findes flere borer til markvanding og privat vandforsyning, samt kortlagte jordforureninger nedstrøms projektområdet. Monitoringsdata viser, at indvinding af vand til grusvask og indvinding under grundvandsspejlet ikke medfører væsentlige ændringer i grundvandsspejlet i de nærliggende søer og borer. Projektet ændrer ikke på indvindingsmængden under grundvandsspejlet på 11a, og de planlagte

indvindinger på 59b ligger inden for et niveau, hvor påvirkningen af de relevante grundvandsforekomster vurderes som ikke at være væsentlig.

Derudover er der i vandområdeplan 2021-2027 tre dybe grundvandsforekomster og tre regionale grundvandsforekomster, som er målsatte. Ved den planlagte efterbehandling til sø uden brug af pesticider eller gødningsstoffer, og mindre randarealer med udlægning af muld med mulighed for at genoptage landbrugsdriften, vurderes råstofindvinding i det ansøgte område ikke at hindre, at målsætning om god kemisk tilstand kan nås i de to regionale grundvandsforekomster, hvor den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider, eller at forringe den gode kemiske tilstand i de øvrige grundvandsforekomster. Regionen vurderer, at ingen af de målsatte grundvandsforekomster vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen eller hindre opfyldelse af miljømålene.

Transportmæssigt anvender projektet eksisterende vejforbindelser: Adgangsvejen fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej. Andre råstofgrave i området bruger andre vejforløb (fx Hellevad-Bovvej og Oksevejen), og trafikken fordeles dermed på det overordnede vejnet. Åbenråvej er en statsvej og dimensioneret til tung trafik. Placeringen af projektet i forhold til vejnettet medfører, at transporten til og fra graven kan afvikles uden nye vejforbindelser.

Samlet set er projektets placering kendetegnet ved, at

- området allerede er udlagt og anvendt til råstofindvinding,
- der foregår og har foregået omfattende råstofaktiviteter i nærområdet,
- der ikke er særligt sårbare natur- eller kulturverdier på selve projektarealet,
- de nærmeste beskyttede natur- og kulturinteresser ligger i en afstand, hvor påvirkninger vurderes ikke at være væsentlige, og
- projektet ligger inden for rammerne af gældende råstof- og kommuneplanlægning.

Derfor vurderes placeringen ikke at give anledning til særlige risici for væsentlige miljøpåvirkninger, når de ansøgte driftsforudsætninger lægges til grund.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

De miljøpåvirkninger, der kan forventes fra projektet, er typiske for råstofindvinding og råstofforarbejdning: støj, støv, vibrationer, emissioner fra maskiner og lastbiler, lokale ændringer i grundvandsspejl og overfladevand samt ændringer i landskab og naturforhold. Påvirkningerne er lokale og knytter sig til den periode, hvor der foregår indvinding og oparbejdning.

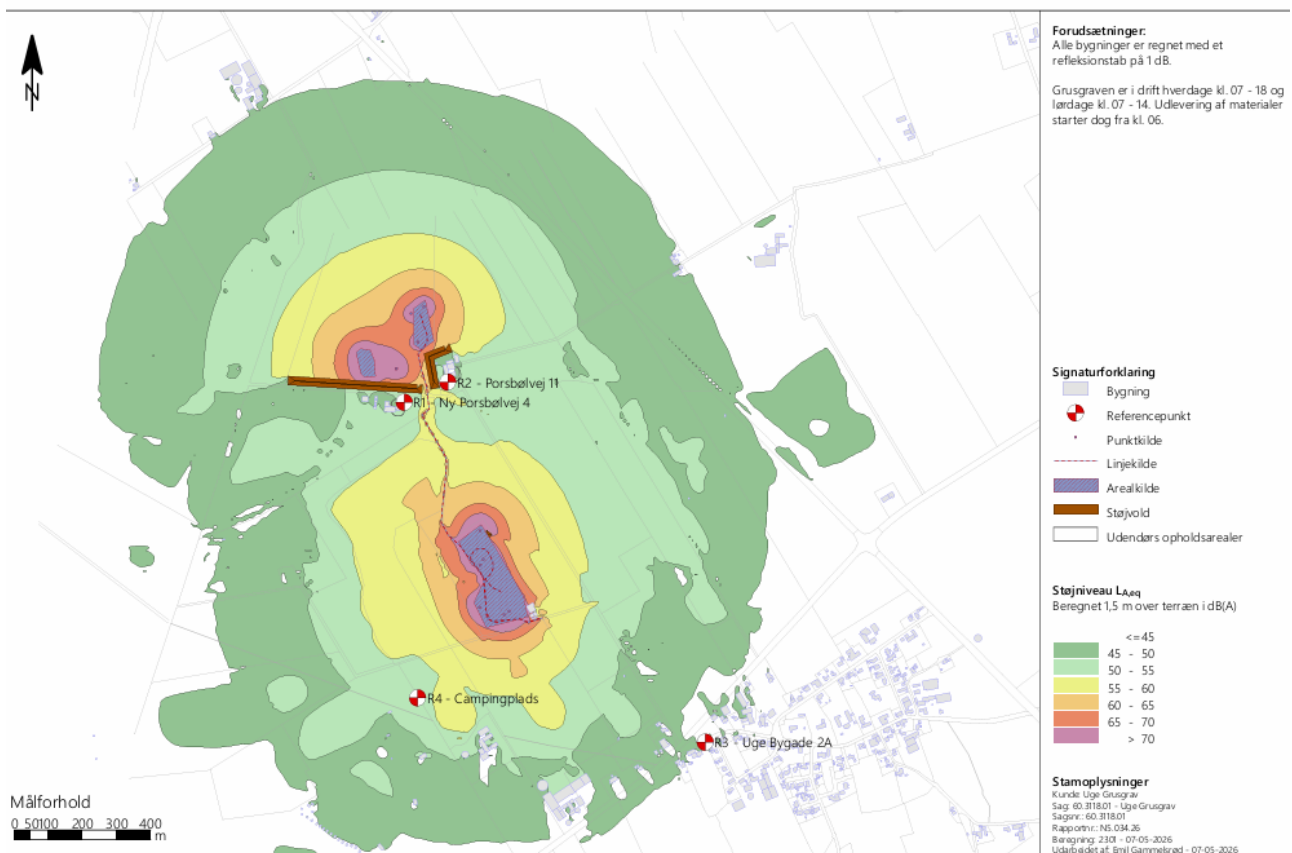
Støj udgør den vigtigste miljøpåvirkning i forhold til naboer, rekreative områder og landsbybebyggelse. Råstofindvinding, knusning, sortering og intern transport giver anledning til kontinuerlig støj i driftsperioden, suppleret af støj fra ind- og udkørende lastbiler. Der er gennemført detaljerede støjberegninger, som viser, at det beregnede støjniveau ved nærmeste enkeltboliger (34 m), ved campingplads og badesø (260 m) og ved de mest støjfølsomme dele af landsbyen Uge (770 m) og Bolderslev (600 m) ligger inden for

Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for de relevante områdetyper, når der tages hensyn til etablerede støjvolde og den funktionelle opdeling af området i forskellige anvendelsestyper. Den geografiske udbredelse af støjpåvirkningen er dermed begrænset til nærområdet, og der er ikke grundlag for at forvente væsentlige støjgener i boligområder uden for de nærmeste omgivelser. Støjredegørelsen fremgår af bilag 4.

De støjberegninger, der er udført og fremsendt den 11. maj 2026 (støjnotat N5.034.26), viser, at støjvolde mod ejendommene Porsbølvej 11 og Ny Porsbølvej 4 ligger inden for det areal, som er omfattet af den gældende råstofindvindingstilladelse (Figur 1). Ansøgningen viser således, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved disse ejendomme med den angivne placering af støjvoldene.

Bilag C1 - Støjudbredelseskort
Støjbelastning hverdag dag

SWECO

Figur 1. Kortet viser placeringen af støjvoldene i forhold til de to naboejendomme.

Af Figur 1 fremgår det, at støjvolden mod ejendommen Porsbølvej 11 har en længde på 175 m, og at støjvolden langs Ny Porsbølvej har en længde på 430 m. Begge støjvolde er udformet med en højde på 8 meter og en bredde på 24 meter, og støjvolden placeres således, at dens fod ikke ligger nærmere end 3 meter fra vejskel. Denne udformning er nødvendig af hensyn til både placeringen af voldene og den beregnede støjreducerende effekt.

Der er etableret andre volde i området. Disse volde er dog ikke en del af projektet vedrørende råstofindvinding, er derfor ikke reguleret af råstofloven og er ikke omfattet af denne afgørelse efter miljøvurderingsloven. De kan derfor ikke erstatte de to støjvolde, som fremgår af Figur 1.

Regionen vurderer dog, at støjvolden ved ejendommen Porsbølvej 11 kan udelades, hvis ejer og beboere på ejendommen Porsbølvej 11 skriftligt tilkendegiver dette. Regionen vurderer samtidig, at en sådan tilkendegivelse på ethvert tidspunkt kan trækkes tilbage af både nuværende og eventuelle fremtidige ejere og beboere. I så fald skal støjvolden etableres og placeres som beskrevet ovenfor.

Det er vurderet, at der i kortvarige perioder vil forekomme støjniveauer over de vejledende grænseværdier ved naboejendommene Ny Porsbølvej 4 og Porsbølvej 11. Overskridelserne vil ske i forbindelse med justering af eksisterende støjvolde, og når støjvolde fjernes som led i efterbehandlingen af arealet efter afsluttet råstofindvinding. På grund af periodernes korte varighed vurderes støjgenerne dog ikke som væsentlige. Støjbelastningen fra råstofindvindingen for de omkringboende reduceres på grund af afstanden, terrænet, støjvolde og ansøgte driftstider.

Støv stammer fra jordhåndtering, kørsel på grusveje, håndtering og oplag af råstoffer og færdigvarer. Støvpåvirkningen er størst på tørre og blæsende dage og aftager med afstanden til kilderne. Indvinder anvender vanding som støvreducerende foranstaltning, og der indvindes særlige vandmængder til støvbekæmpelse. I åbent land med god luftudskiftning og relativt store afstande til sammenhængende boligområder vurderes støv primært at kunne give midlertidige og lokale gener nær graven og adgangsvejene. Luftforureningen fra maskiner og tung trafik (NO_x, partikler mv.) fortyndes hurtigt i det åbne land, og der vurderes ikke at være risiko for overskridelse af luftkvalitetsnormer som følge af projektet.

Vibrationer fra tungt materiel og intern transport kan lokalt mærkes i nærliggende bygninger, men påvirkningen aftager hurtigt med afstanden. Erfaringstal viser, at generende vibrationer typisk forekommer i en afstand på under 25–50 m, og risiko for sætningsskader typisk først under ca. 15 m. De nærmeste boliger ligger omkring 35–50 m fra de aktive graveområder og interne veje, og vibrationspåvirkningen vurderes derfor at være begrænset og uden væsentlige gener for naboerne. For beboere langs offentlige veje kan tung trafik give anledning til moderate vibrationer, men dette er en almindelig trafikal påvirkning, som ikke forøges i forhold til den eksisterende situation.

I forhold til vandmiljøet kan indvinding under grundvandsspejlet og indvinding af vand til grusvask potentielt påvirke grundvandsspejl og nærliggende vådområder. Monitorering og faglige vurderinger viser, at råstofindvinding under grundvandsspejlet generelt medfører en begrænset, lokal sænkning af vandspejlet og ikke forventes at påvirke nærliggende vandindvindinger, vandafhængige naturtyper eller vandløb væsentligt, jf. bilag 3. Udledning af vaskevand til en tidligere gravesø, som ikke er omfattet af § 3-beskyttelse, og hvor der ikke forekommer overløb, vil primært påvirke søens sigtddybde og bundforhold, indtil det suspendede stof er bundfældet. De omkringliggende beskyttede søer og moser forventes ikke påvirket, da der ikke er nogen overfladisk forbindelse til disse. Projektet inkluderer ikke tilførsel af pesticider eller gødning og vil på sigt reducere landbrugsarealet omkring søerne, hvilket er positivt for vandmiljøet.

Landskabeligt og visuelt vil projektet i driftsfasen forstærke det teknisk prægede udtryk i området, men det sker i et landskab, der allerede er formet af årtiers råstofindvinding og efterladte søer. Efter endt indvinding

efterbehandles området til søer omgivet af muldfri bræmmer og naturarealer, kombineret med begrænsede randarealer med landbrugsdrift. Denne landskabsændring er irreversibel, men vurderes at være i tråd med den eksisterende udvikling og at øge naturværdien i forhold til udgangspunktet med intensiv landbrugsdrift.

I forhold til natur og arter er påvirkningerne primært knyttet til forstyrrelse under driften, potentielle ændringer i hydrologi. Projektarealet har i udgangspunktet begrænset naturværdi, og nærliggende § 3-områder og Natura 2000-områder ligger i afstand, hvor hverken støj, støv, vibrationer eller hydrologiske ændringer forventes at påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt. Efterbehandlingen til søer med naturlige bræmmer og omliggende naturarealer vurderes derimod at kunne forbedre levesteder for en række vådområderelaterede arter og dermed have en positiv effekt på lokal biodiversitet.

Væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsen:

Der er i screeningen foretaget en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget i de nærliggende Natura 2000 områder væsentligt efter habitatbekendtgørelsens § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 13.

Der ligger ingen Natura 2000-områder inden for eller i umiddelbar nærhed af projektarealet. De nærmeste Natura 2000-områder er nr. 96 Bolderslev og Uge Skov (habitatområde H85), nr. 98 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose (fuglebeskyttelsesområde F62), nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermarke (H84/F58) samt nr. 89 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkøgen (Ramsar- og flere habitat- og fuglebeskyttelsesområder). Projektets påvirkninger i form af støj, støv, vibrationer og emissioner er lokale og uden hydrologisk forbindelse til disse Natura 2000-områder. Projektarealet består af aktive grusgrave og intensivt dyrkede marker, som ikke udgør væsentlige yngle- eller rasteområder for arter på udpegningsgrundlagene, herunder rørdrum, hedehøg, blåhals, rørhøg, tinksmed, mosehornugle, stor hornugle, trane, rødrygget tornskade, havørn og sortspætte. På denne baggrund vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne eller naturtyper og arter på de tilhørende udpegningsgrundlag, og at der derfor ikke er krav om en konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV-arter på selve projektarealet. På baggrund af arternes udbredelse og de omkringliggende naturforhold kan følgende bilag IV-arter forekomme i nærheden:

- Odder
- Spidssnudet frø
- Stor Vandsalamander
- Flagermus (Sydflagermus, Brunflagermus, Damflagermus Pipistrelflagermus)
- Markfirben

Der er desuden bilag IV-arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 89, hvor vandløbet, der løber forbi projektarealet udmunder. Dette er Odderen, Snæblen, Dyndsmerlingen og Lampretter. I den eksisterende miljøkonsekvensrapport for 11a er det vurderet, at råstofindvindingen ikke påvirker disse arter,

da der hverken sker udledning af vand eller materiale til vandløbet. Da dette fortsat er tilfældet, vurderes levestederne for odder, snæbel, dyndsmørling og lampretter ikke påvirket.

Det er i screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke de nævnte bilag IV-arter eller beskadige yngle- og rasteområder, jf. screeningsskema i bilag 5.

Projektet vurderes derfor ikke at udløse krav om en ny miljøkonsekvensrapport begrundet i påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Samlet vurdering

Der vil blive fastsat vilkår i en tilladelse efter råstoflovens § 7 om fastholdelse af det ansøgte. Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har karakter af afværgetiltag, men er typiske tiltag i forbindelse med etablering og drift af en råstofgrav. Støvgener minimeres med vanding efter behov, og støjbelastningen fra råstofindvindingen for de omkringboende reduceres på grund af afstanden, terrænet, støjvolde og ansøgte driftstider.

Projektet vurderes samlet set ikke at påvirke det omkringliggende miljø væsentligt, og der forventes ikke miljøpåvirkninger, der kræver nærmere undersøgelser.

På den baggrund vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, idet det ansøgte – hverken i sig selv eller i kumulation med udnyttede og uudnyttede råstoftilladelser, planer eller andre aktiviteter – vil have en væsentlig indvirkning på miljøet. Det vurderes desuden, at der ikke vil ske skade på yngle- og rasteområder, og at den økologiske funktionalitet opretholdes.

Region Syddanmark vurderer derudover, at den eksisterende miljøkonsekvensrapport fortsat er retvisende, og at de løbende ændringer af projektet, vurderet i kumulation med det oprindelige anlægsprojekt, ikke kan antages at påvirke miljøet væsentligt. Der er derfor ikke behov for en ny samlet miljøvurdering af det fulde projekt.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens⁵ § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen forløb i perioden 30-6-2026 til 17-8-2026 og har været sendt i høring til følgende:

Parter	Kontakt
Colas – Freiberg Grusgrave, Fabriksparken 40, 6200 Glostrup, CVR nr.: 21494070	Telefon: 7628 6600 / 4034 6550
Ansøger, indvinder og ejer af Matr.nr. 59b Uge Ejerlav Uge:	E-mail: camilla.graesborg@colas.dk

⁵ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

	jens.bernth@wsp.com
K. F. Uge A/S Lodsejer af matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge	CVR-nr.: 18889641 Digital post
Aabenraa kommune	lha@aabenraa.dk industri@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland	planer@msj.dk
Vejdirektoratet	hoeringer@vd.dk
Evida	ledningsinfo@evida.dk ,
Haderslev Stift	kmhad@km.dk
Region Syddanmark - Myndighedsteamet	myn@rsyd.dk
Kohberg Bakery Group A/S	kohberg@kohberg.com
Uge Lystfiskeri og Camping	uge@mail.dk
Lodsejere, beboere over 18 år samt ejere af matrikler, der grænser op til projektområdet: - Bredhøjvej 1, 6392 Bolderslev - Bredhøjvej 6, 6392 Bolderslev - Bredhøjvej 8, 6392 Bolderslev - Bredhøjvej 12, 6392 Bolderslev - Ny Porsbølvej 4, 6392 Bolderslev - Porsbølvej 5, 6360 Tinglev - Porsbølvej 11, 6392 Bolderslev - Porsbølvej 11M, 6392 Bolderslev - Porskær 3, 6392 Bolderslev - Porskær 4, 6392 Bolderslev - Friisvej 11, 6392 Bolderslev - Uge Allegade 3,1 tv, 6360 Tinglev - Uge Allegade 7, 1. 9, 6360 Tinglev - Uge Allegade 7, st. 2, 6360 Tinglev - Uge Allegade 7, st. 3, 6360 Tinglev - Uge Allegade 7, st. 4, 6360 Tinglev - Uge Allegade 7, st. 5, 6360 Tinglev - Uge Allegade 9, 6360 Tinglev - Uge Allegade 10, 6360 Tinglev - Uge Allegade 11, 6360 Tinglev	Digital post

- Uge Allegade 13, 6360 Tinglev - Uge Allegade 14, 6360 Tinglev - Uge Allegade 15, 6360 Tinglev - Uge Allegade 16, 6360 Tinglev - Uge Allegade 17A, 6360 Tinglev - Uge Allegade 17B, 6360 Tinglev - Uge Allegade 18, 6360 Tinglev - Uge Allegade 19, 6360 Tinglev - Uge Allegade 21, 6360 Tinglev - Uge Allegade 23, 6360 Tinglev - Uge Allegade 25, 6360 Tinglev - Uge Allegade 27, 6360 Tinglev - Uge Bygade 2, 6360 Tinglev - Uge Bygade 2A, 6360 Tinglev - Uge Bygade 4, 6360 Tinglev - Uge Bygade 4A, 6360 Tinglev - Uge Bygade 5, 6360 Tinglev - Uge Bygade 6, 6360 Tinglev - Uge Bygade 7, 6360 Tinglev - Uge Bygade 8, 6360 Tinglev - Uge Bygade 9, 6360 Tinglev - Uge Bygade 10, 6360 Tinglev - Uge Bygade 11, 6360 Tinglev - Uge Bygade 14, 6360 Tinglev - Uge Bygade 14A, 6360 Tinglev - Uge Bygade 15, 6360 Tinglev - Uge Bygade 17A, 6360 Tinglev - Uge Bygade 17B, 6360 Tinglev - Uge Hulvej 1, 6392 Bolderslev - Uge Tværgade 3, 6360 Tinglev - Uge Vesterballe 2, 6360 Tinglev - Uge Vesterballe 4, 6360 Tinglev - Uge Vesterballe 6, 6360 Tinglev - Uge Vesterballe 14, 6360 Tinglev - Uge Vesterballe 16, 6360 Tinglev - Østergade 14, 6392 Bolderslev - Åbenråvej 93, 6360 Tinglev - Åbenråvej 96, 6360 Tinglev - Åbenråvej 99A, 6360 Tinglev - Åbenråvej 99B, 6360 Tinglev - Åbenråvej 103, 6360 Tinglev	
--	--

- Åbenråvej 104, 6360 Tinglev - Åbenråvej 106, 6360 Tinglev - Åbenråvej 107, 6360 Tinglev - Åbenråvej 108, 6360 Tinglev - Åbenråvej 111, 6360 Tinglev - Åbenråvej 113, 6360 Tinglev - Åbenråvej 115, 6360 Tinglev	
---	--

Der indkom følgende høringssvar:

Høringssvar fra:	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Aabenraa kommune	<i>§3 beskyttet natur</i> Det er af afgørende betydning at aktiviteter holder en passende afstand til § 3 beskyttet natur, således at der ikke er risiko for afdrift, afstrømning, skred eller andet der kan skabe en negativ påvirkning. Det levende hegn langs vestsiden af matr.nr. 11a forudsættes opretholdt som det fremgår af kortmaterialet. <i>Vandløb</i> Der refereres flere gange til det målsatte vandløb "Uge Bæk", og det beskrives at vandløbets tilstand er vurderet til god økologisk tilstand jf. Statens Vandområdeplaner. Tilstanden er dog jf. vandområdeplaner 2021-2027 efter genbesøget vurderet til dårligt. Det skyldes at tilstanden for fisk er dårlig.	Vurderingen fremgår af side 5 og punkt 28 og 33. Det er regionens vurdering, at § 3 beskyttet natur ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet. Kommentaren har ikke givet anledning til ændringer i afgørelsen. Det vestligste hegn på matr.nr. 11a indgår ikke i projektet og er derfor ikke direkte reguleret af projektet. Afstanden fra hegnet til projektområdet er mindst 2,5 meter. Regionen vurderer, at dette er en tilstrækkelig sikkerhedsafstand til, at hegnet kan opretholdes. Baseret på kommunens høringssvar er teksten ændret til følgende ved punkt 37 i screeningsskemaet: "Det nærmeste målsatte vandløb er Porså, som ligger ca. 1.000 meter fra projektarealet. Vandløbet har både god økologisk og god kemisk tilstand og er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand".

	<i>Plan</i> Obs på Uge by med kommuneplanramme nr. 4.8.002.L og det rekreative område med lokalplan nr. 6.02/6.02 1 ift. støj. Det rekreative område er beskrevet i udkast til screeningsafgørelsen. Udpeget kulturhistoriske bevaringsværdier, Kirkelandskaber grundet Uge Kirke. Fremgår også af redegørelsen.	Vurderingen af støj som miljøpåvirkning i forhold til de nævnte områder fremgår af side 6 og er uddybet under punkt 14 i screeningsskemaet. Kommentaren har ikke givet anledning til ændringer i afgørelsen. Vurderingen af de udpegede kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkelandskabet omkring Uge Kirke, fremgår af side 4 og 5 og er uddybet under punkt 33 og 43 i screeningsskemaet.
Museum Sønderjylland	<i>Vedr. arkæologi på området</i> Museet har tidligere udarbejdet arkæologiske udtalelser for indvindingsområderne. Disse ligger spredt på 3 forskellige sagsnr. Jeg vedhæfter vores udtalelser med risikovurdering af områderne. <i>Beskyttede sten- og jorddiger</i> Yderligere findes der på samme matrikel et registreret sten- eller jorddige, som er beskyttet af Museumslovens §29a. Der må ikke foretages nogen form for ændringer på diget uden dispensation fra Aabenraa Kommune. Der står i screeningsskemaets pkt. 42 <i>Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?</i> At diger er afregistrerede. Ifølge Museets kortmateriale er dette ikke tilfældet.	Baseret på Museum Sønderjyllands høringssvar er punkt 43 opdateret med konklusionen fra museets risikovurdering. Museum Sønderjyllands arkæologiske udtalelse og risikovurdering findes i sin helhed i bilag 6. Udtalelsen og risikovurderingen blev videregivet til ansøger i forbindelse med den gældende tilladelse på matr.nr. 11a Uge Ejerslev, Uge og i forbindelse med det ansøgte projekt. Det tidligere beskyttede dige er afregistreret. Museum Sønderjylland bekræfter dette i mail af 20.06.2026. Der står derfor fortsat "nej" under punkt 42, da regionen har vurderet, at projektet ikke vil påvirke historiske landskabstræk.

	Museet vil opfordre indvinder til at kontakte Aabenraa Kommune for en oversigt over beskyttede diger inden for planområdet. Der kan være tale om en fejl i kortmaterialet, som Slots- og Kulturstyrelsen har ansvaret for. På baggrund af ovennævnte, så kan vi ikke acceptere et kryds i "Nej"-kolonnen i screeningsskemaets pkt. 42 Kan projektet påvirke historiske landskabstræk? Vi vil derfor bede om at få det ændret til et kryds i "Ja"-kolonnen og bede om at få de ovennævnte forhold indskrevet i bemærkningsfeltet. <u>Opdateret høringssvar af d. 20. august 2026</u> Museum Sønderjylland bakker op om regionens vurdering vedr. pkt. 42. Det tidligere beskyttede sten- og jorddige er afregistreret.	
Vejdirektoratet:	Vejdirektoratets journalnummer er EMN-2026-20639. Vejdirektoratet har umiddelbart ingen bemærkninger til hverken udkast til screeningsafgørelse ifm. ansøgning om tillæg til råstoftilladelse på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge og ansøgning om råstoftilladelse på matr.nr. 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune eller udkast til tillæg til tilladelse på 11a Uge Ejerlav, Uge. Det bemærkes dog, at det i udkast til afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 11a og 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav til	Baseret på Vejdirektoratets høringssvar er det præciseret i afgørelsen (punkt 1 i screeningsskemaet og nederst på side 5), at adgangsvejen fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej.

	miljøvurdering (screeningsafgørelse) ikke er tydeligt, hvilke adgangsveje, man forventer de to matrikelnumre får, jf. nedenstående: • Nederst på side 5 fremgår det "Transportmæssigt anvender projektet eksisterende vejforbindelser: Uge Hulvej, Ny Porsbølvej og Åbenråvej". • I bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven fremgår det midt på side 2 "Adgangsvejen er fortsat etableret via Uge Hulvej, Ny Porsbølvej og Åbenråvej". • I bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven fremgår det midt på side 12: "Ved det ansøgte projekt anvendes Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej som adgangsveje og til transport".	
Evida:	Evida er bekendt med at afgørelsen vedrører vilkårsændringer, i en allerede gældende tilladelse. Forventningen er derfor at råstofindvinder allerede er bekendt med vores bemærkninger herunder. Evida vil gøre opmærksom på at der ligger en eksisterende gasrørledning i kanten af matrikel 11a uge ejerlav, Uge Jf. nedenstående kortudklip (gasrørledningen er indikeret med grøn linje):	Den korteste afstand fra graveområdet til servitútbæltet er ca. 75 m. Regionen vurderer derfor, at gasrøret ikke bliver berørt af råstofindvindingen.

	 Det fremgår ikke af screeningen, at der skal foregå en omlægning af gasrørledningen. Derfor antager Evida at gasrøret ikke berøres af graveområdet. Eableres graveområderne uden en omlægning af den eksisterende gasrørledning, gælder følgende bestemmelser; 1. Få en gravetilladelse ved arbejde i servitutbælte (2 meter på hver side af røret). Der skal indhentes gravetilladelse hos gasselskabet, før der må graves eller udføres anlægsarbejder i gasledningers servitutbælte. 2. Gasselskabet skal godkende frigravning af gasledninger.	
Region Syddanmark – Myndighedsteam:	Ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, [som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. MIT-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. [Nævnet afgør herefter, ud fra visse betingelser, om du kan fritages for at bruge klageportalen.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 22. september 2026 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Afgørelsen sendes til parter og offentliggøres på regionens hjemmeside.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Karoline E. T. Kristensen, geolog

og

Håkon Karlsen, geolog

BILAG

Følgende bilag er vedlagt:

Bilag 1 – Oversigtskort.

Bilag 2 - Det samlede ansøgte projektareal.

Bilag 3 – NOTAT af den 04-08-2025. Monitorering af grundvandsspejl ved Uge Grusgrav

Bilag 4 - Støjredegørelse

Bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven

Bilag 6 – Museets udtalelser

Bilag 1 – Oversigtskort: Det samlede ansøgte projektareal ses med rødt.

Bilag 2 - Det samlede ansøgte projektareal ses med rødt.

Den nordligste matrikel er 11a Uge Ejerlav, Uge, hvor der søges om en vilkårsændring. Den sydlige matrikel er 59b Uge Ejerlav, Uge, der bruges som oparbejdningsplads, hvor der søges om en ny tilladelse. Gravesøen ses på de østlige matrikler.

Bilag 3 – NOTAT af den 04-08-2025. Monitoring af grundvandsspejl ved Uge Grusgrav

NOTAT

TIL: Colas Freiberg Grusgrave A/S, att. Camilla Græsborg
FRA: Allan Berner Petersen og Jens Demant Bernth
EMNE: Monitoring af grundvandsspejl ved Uge Grusgrav
DATO: 04-08-2025

INTRODUKTION

Colas Freiberg Grusgrave A/S driver en oparbejdningsplads for sand, grus og sten på matr. nr. 59b Uge Ejerslev, Uge. På pladsen oparbejdes materialer indvundet i Uge Grusgrav. Som et led heri indvindes grundvand fra to borer i pladsen til grusvask. Vaskevandet ledes via nedgravet rør til en gravesø.

Forud for udarbejdelse af ansøgning om tilladelse til fortsat drift af oparbejdningspladsen har Colas Freiberg Grusgrave foretaget monitoring af vandspejlet i to nærliggende, tidligere gravesøer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 med henblik på at dokumentere, hvilken vandspejlspåvirkning aktiviteten, dvs. vandindvinding og -udledning under fuld drift, medfører i disse søer. I nærværende notat beskrives og rapporteres monitoreringen.

STATUS

Under normal drift indvindes der med den maksimale pumpeydelse, som er 35 m³/t fra hver af grusvaskboringerne DGU nr. 168.985 og 168.986. Ved maksimal drift indvindes der grundvand til grusvask op til 10 timer om dagen mandag til fredag. Den maksimale indvinding er derfor 700 m³/dag. Normalt indvindes der 40-45 timer i dette 50 timers tidsrum. Rovandstanden er pejlet i borerne den. 11. februar 2025 til kote 28,53 i DGU nr. 168.985 og kote 28,58 i DGU nr. 168.986 i forbindelse med renovering. Borerne er ellers ikke pejlbare.

Grundvandet ledes til vandsorteringsanlægget, hvorfra vaskevandet udledes via nedgravet rørledning til en gravesø beliggende ca. 350 meter øst for oparbejdningspladsen, se Figur 1. Borerne indvinder fra det øverste grundvandsmagasin.

Syd og vest for oparbejdningspladsen ligger der en række tidligere gravesøer, som er efterbehandlet og overgået til beskyttet natur. Gravesøerne har relativt stor dybde, sandsynligvis 5-10 meter, og er efterbehandlet med forholdsvis stejle brinker. Alle søerne er grundvandsfødte og står dermed i direkte hydraulisk kontakt med grundvandet, der indvindes til grusvask.

Figur 1 Oparbejdningsplads (59b), grusvaskboringer (blå prikker), udledning til gravesø (blå rørledning) samt § 3 beskyttede naturtyper (blå skravering=sø, rød skravering=mose).

UDFØRT UNDERSØGELSE

Den 15. maj 2025 blev der monteret dataloggere i pejlerør i kanten af to af de beskyttede søer vest og syd for oparbejdningspladsen, nærmest denne, se Figur 2 og Figur 3.

Figur 2 Placering af dataloggere i pejlerør.

Figur 3 Pejlerør med dataloggere. Foto til venstre er fra den sydlige sø og foto til højre er fra den vestlige sø. Placering fremgår af Figur 2.

I perioden 2. til 27. juni svarende til 4 uger blev vandindvindingen genoptaget, og der blev pumpet 9-10 timer om dagen i 17 af de 20 hverdage i perioden. Der blev pumpet med 35 m³/t fra hver af de to borer, svarende til den maksimale pumpeydelse. Efter slukning af pumperne den 27. juni blev der ikke indvundet vand frem til dataloggerne blev indsamlet den 15. juli.

I forbindelse med indsamling af dataloggerne blev vandspejlet GPS-indmålt i begge søer og i udledningssøen.

RESULTAT

I bilag 1 er de indsamlede og barometerkorrigerede monitoringsdata plottet sammen med nedbørsdata og med angivelse af pumpeperioder. Pejlerøret i den vestlige sø er blevet hevet op den 30. juni af en ukendt person og forsøgt gennedsat, men dataene efter den 30. juni er ikke valide og derfor ikke præsenteret.

Ved afmontering af dataloggerne blev vandspejlet indmålt med GPS i begge søer og i udledningssøen. Resultaterne er præsenteret på Figur 4 sammen med pejlingerne fra grusvaskboringerne.

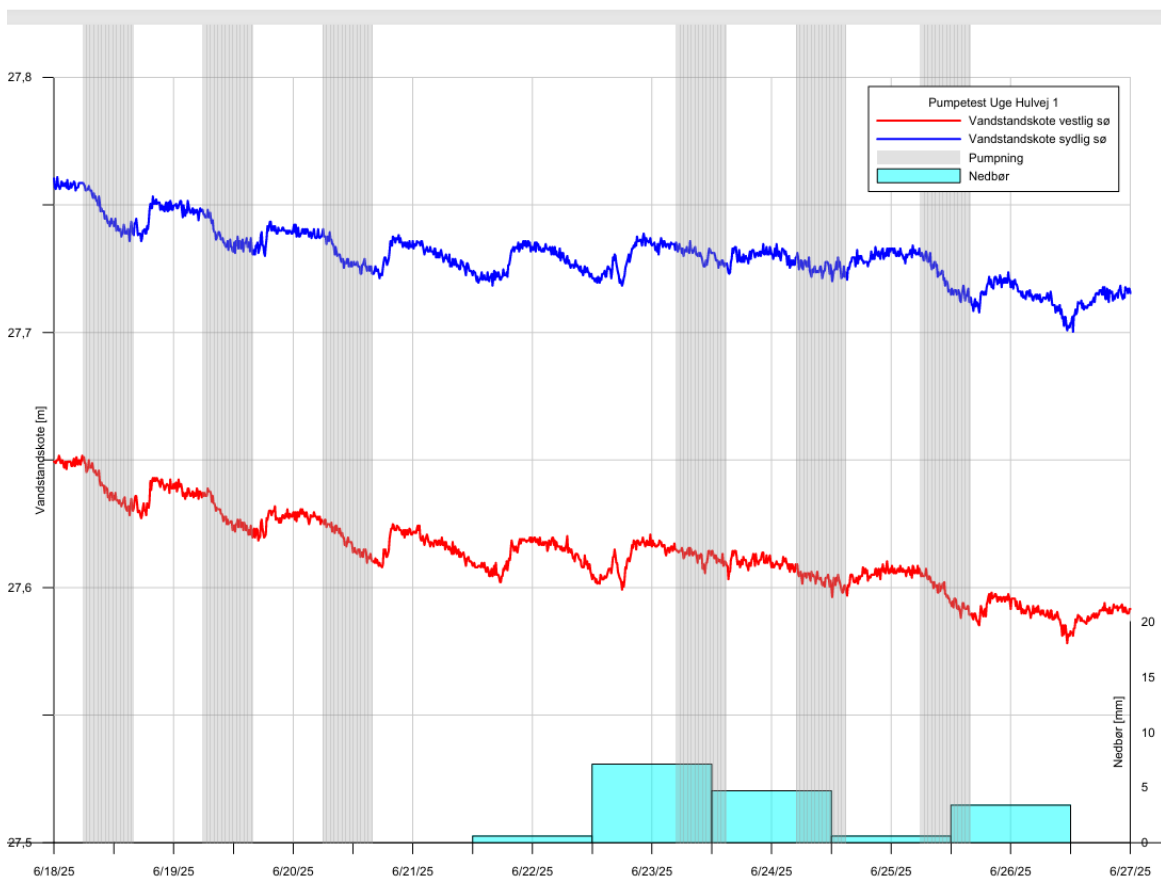
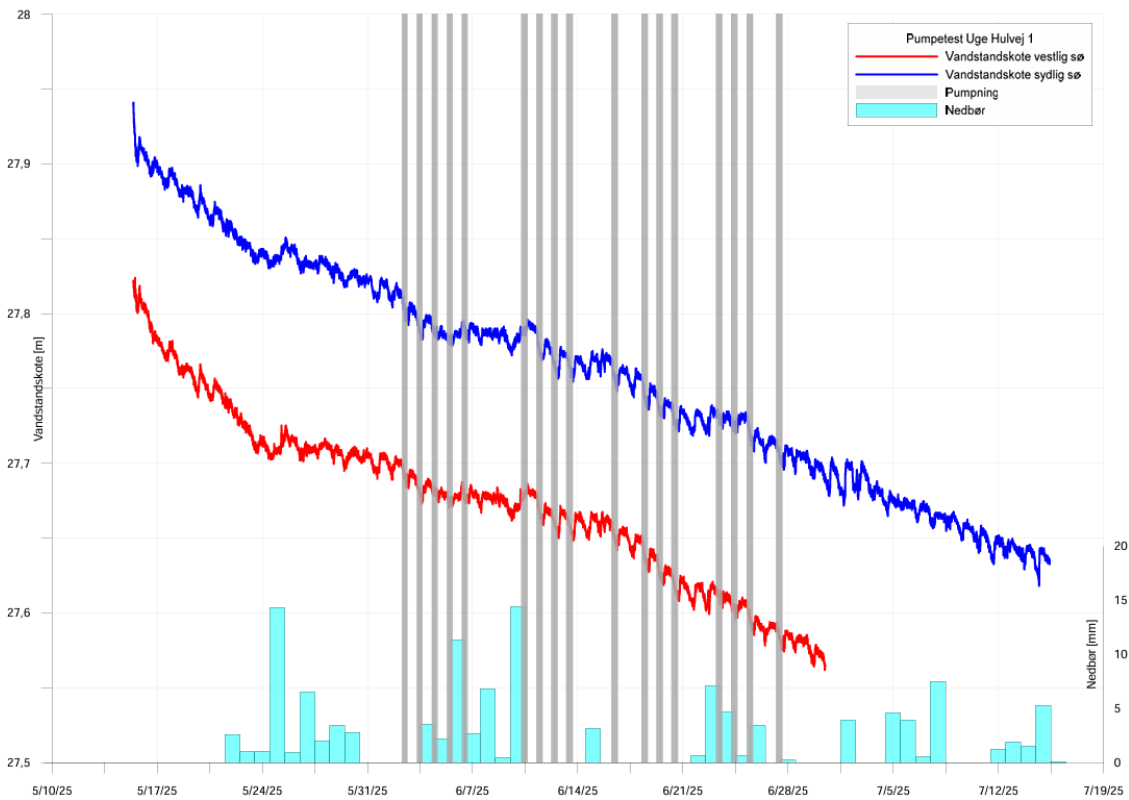
Figur 4 Vandspejlskoter målt i de to borer 11. februar 2025 (blå prikker) og i de tre søer målt 15. juli 2025 (turkis prikker).

Det fremgår af monitoringen af vandspejlet i de to beskyttede søer, at der er ca. 11 cm forskel i vandspejlsniveauet i de to søer. Der ses et generelt fald i vandspejlet over hele monitoringsperioden på ca. 25 cm i begge søer. Dette skyldes det generelle fald i grundvandsstanden om sommeren, hvor nedbøren er mere sparsom end efterår og vinter. Faldet ses kontinuert med mindre variationer over hele monitoringsperioden. Den årlige variation i grundvandsspejlet er sædvanligvis 0,5-1,5 meter. Det højere vandspejlsniveau målt i boringerne i februar sammenlignet med vandspejlet målt i de to nærmeste søer i juli vidner også om dette.

Der er forholdsvis få og små nedbørshændelser i monitoringsperioden. De største er på ca. 15 mm og kan tydeligt erkendes ved tilsvarende vandspejlsstigninger i søerne. De øvrige nedbørshændelser kan også ses i data, når der zoomes ind på disse.

Det fremgår endvidere af plottet på bilag 1, at der er mindre døgntfluktuationer i vandspejlene, og at de er samtidige og næsten ens i de to søer. På bilag 2 ses et plot, hvor der er zoomet ind på dataene for perioden 18. til 27 juni. De daglige udsving/fluktuationer på dage uden nedbør er op til ca. 2,5 cm og ses alle dage, både når der pumpes vand til grusvask, og når der ikke gør. De dage, der pumpes, ses et lidt stejlere fald end de dage, der ikke pumpes. Om det kan relateres til vandindvindingen til grusvask er usikkert. Det kan imidlertid ikke udledes af dataene, at vandindvindingen til grusvask sænker vandspejlet i søerne, da døgntfluktuationerne ses alle dage og i samme størrelsesorden, også når der ikke indvindes vand til grusvask. Hvad, der forårsager de små døgntfluktuationer, står ikke klart. Sænkningen på 25 cm over hele monitoringsperioden er, som nævnt, et udtryk for årstidsvariationen i grundvandsspejlet, og der er ingen indikation af, at denne øges eller ændres af vandindvindingen til grusvask.

Bilag 4 - Støjredegørelse

2025-05-08

Støjredegørelse Uge Grusgrav Opdatering af referencepunkt i Uge

N5.034.26

Udfærdiget af: Emil Sand Gammelsrød
Projektnummer: 41019913
Projekt: WSP - Uge Grusgrav Ad Hoc
Kunde: WSP Danmark A/S
Projektleder: Klaus Nylandsted
Godkendt af: Klaus Nylandsted
Dokumentnr.: N5.034.26

Bilag A – Oversigtskort
Bilag B – Placering af støjklude og støjvolde
Bilag C – Støjdbredelseskort

Indledning

WSP A/S har rekvireret Sweco A/S, Acoustica, til at udarbejde nærværende støjredegørelse for Uge Grusgrav, matr.nr. 59b Uge Ejerlav, i forbindelse med opdatering af et referencepunkt i Uge by. Opdateringen omfatter flytning af et referencepunkt og ændring af dets støjgrænser iht. råstofmyndigheden, og som konsekvens; flytning af maskiner på sorteringspladsen og etablering af en støjvold som støjafskærmende tiltag.

Nærværende notat er et tillægsnotat til notat N5.002.21, hvori alle øvrige forudsætninger, heriblandt driftsforhold og støjkludedata for arbejdet i indvindingsområdet, er præsenteret. Notatet forudsætter ligeledes de ændringer der står beskrevet i det eksisterende tillægsnotat N5.017.25 og N5.022.25, omhandlende hhv. opdateret maskinpart i indvindingsområdet og på sorteringspladsen.

Figur 1: Luftfoto sorteringspladsen fra april 2023. Figuren er nordvendt og ikke i mål.

Sweco
Telefon +45 72 20 72 07
www.sweco.dk

Ørestads Boulevard 41
DK 2300 København S
Danmark

Sweco Danmark A/S
CVR nr. 48233511
Reg. kontor København S

Dokumentnavn: N5.034.26 - Støjredegørelse Uge Grusgrav - Opdatering af referencepunkt i Uge.docx

1/3

Referencepunkter

2025-05-08

Efter anmodning fra råstofmyndigheden er det tidligere referencepunkt R3 flyttet til den nærtliggende bolig, beliggende på Uge Bygade 2A. Punktet skal jf. råstofmyndighedens fortolkning tildeles Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for område type 5: "Boligområder for åben og lav boligbebyggelse":

Projektnummer: 41019913
Projekt: WSP - Uge Grusgrav Ad Hoc

Tabel 1: Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for område type 5.

	Mandag - fredag kl. 07-18, lørdag kl. 07-14	Mandag - fredag kl. 18-22, lørdag kl. 14-22, søn- og helligdag kl. 07-22.	Alle dage kl. 22-07
Område type 5: Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45 dB	40 dB	35 dB

Placering af referencepunkterne ses på oversigtskortet i Bilag A.

Støjkilder og drift

Som konsekvens af det opdaterede referencepunkt er tørsorteringsanlægget og knuseren flyttet internt på sorteringspladsen, støjkildernes drift bibeholdes.

Alle støjkilders kildestyrker og driftsoplysninger er beskrevet i de tidligere notater N5.002.21 og tillægsnotaterne N5.017.25 og N5.022.25.

Støjkildeplacering på sorteringspladsen for nærværende beregning fremgår af Bilag B.

Støjafskærmende foranstaltninger

Det opdaterede referencepunkt kræver etablering af en 6 meter høj støjvold i nærhed af knuseren. Støjvolden vil primært blive opbygget af grusgravens materialer. Støjvolden skal placeres så dens top blokerer sigtelinjen mod boligerne beliggende ved Uge Bygade. Støjvolden er kun nødvendig i det omfang at der driftes med knuseren.

I anden sammenhæng har støjvoldene i indvindingsområdet fået reduceret højde fra 9 til 8 meter over eksisterende terræn. Den vestlige vold er også forlænget for at sikre fremtidige indvindingsscenarier. Disse ændringer indgår ligeledes i nærværende beregning.

Placering af støjvolde kan ses på Bilag C.

Resultater

2025-05-08

Projektnummer: 41019913
Projekt: WSP - Uge Grusgrav Ad Hoc

Beregningsresultaterne er illustreret som støjdbredelseskort i Bilag C.

Beregningsresultaterne for referencepunkterne er vist i nedenstående tabel. Beregningerne er udført for hverdage, mandag til fredag, men er også dækkende for lørdag 07 – 14, og de tidspunkter hvor dybdegraver og tromlesorterer kører alene, da virksomhedens driftsmønster medfører, at støjbelastningen bliver den samme, eller lavere i disse perioder.

Tabel 2: Beregningsresultater.

Referencepunkt	Støjgrænser [dB(A)]				Støjbelastning [dB(A)]			
	Dag	Aften	Nat	Nat maks	Dag	Aften	Nat	Nat maks
R1 - Ny Porsbølvej 4	55	45	40	55	51,8	37,8	38,6	49,6
R2 - Porsbølvej 11	55	45	40	55	50,7	39,3	39,7	53,1
R3 - Uge Bygade 2A	45	40	35	50	44,0	24,0	29,4	43,8
R4 - Campingplads	55	45	40	55	52,2	28,8	35,5	51,4

Beregningsresultaterne viser ingen overskridelser af støjgrænserne med de anførte beregningsforudsætninger, samt støjreducerende tiltag.

Afrunding

WSP A/S har rekvireret Sweco A/S, Acoustica, til at udarbejde nærværende støjredegerelse for Uge Grusgrav, i forbindelse med opdatering af et referencepunkt i Uge by. Opdateringen omfatter flytning af et referencepunkt og ændring af dets støjgrænser iht. råstofmyndigheden, og som konsekvens; flytning af maskiner på sorteringspladsen og etablering af en støjvold som støjafskærmende tiltag.

Beregningsresultaterne viser ingen overskridelser af støjgrænserne med de anførte beregningsforudsætninger.

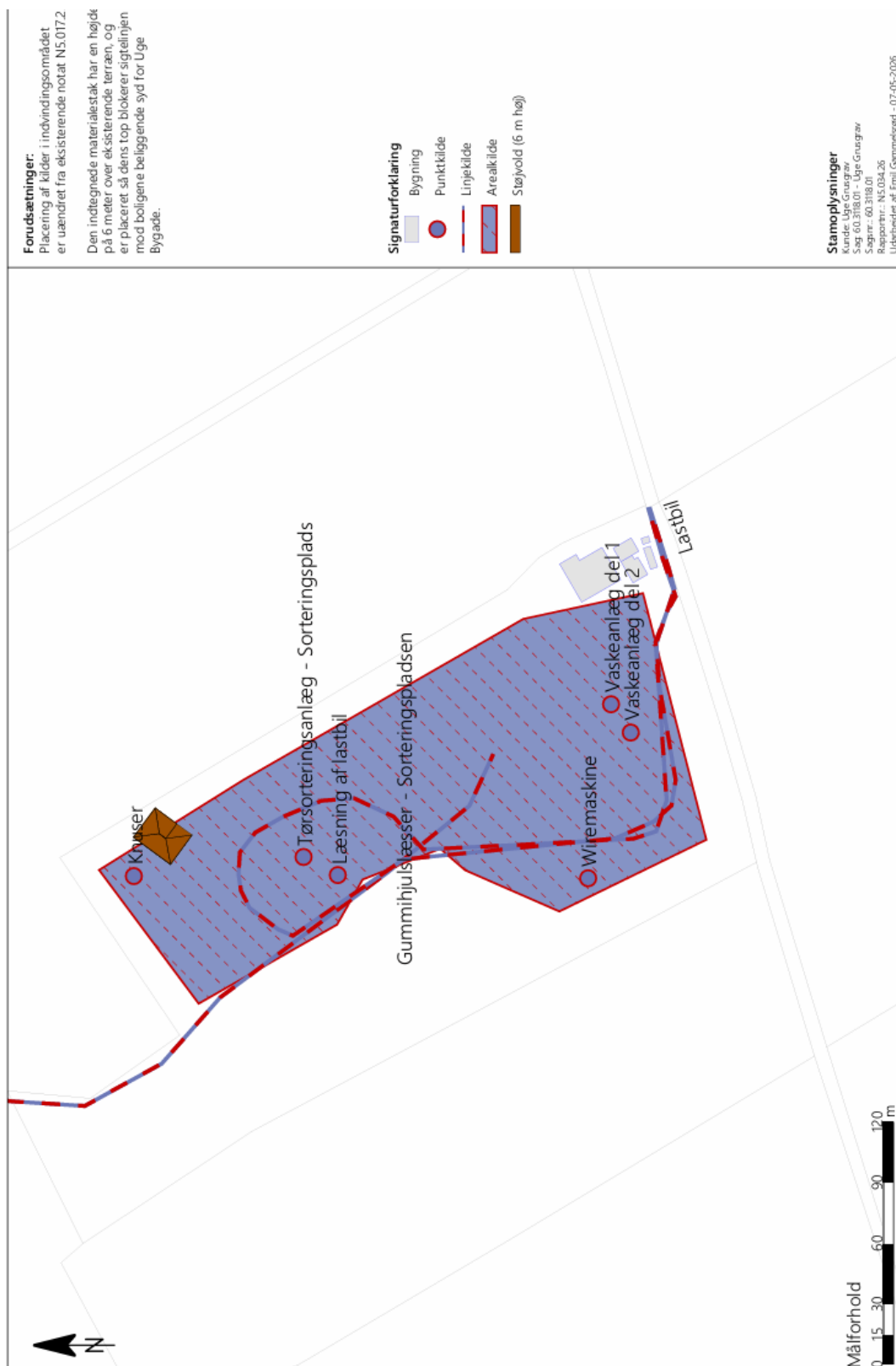

Forudsætninger:

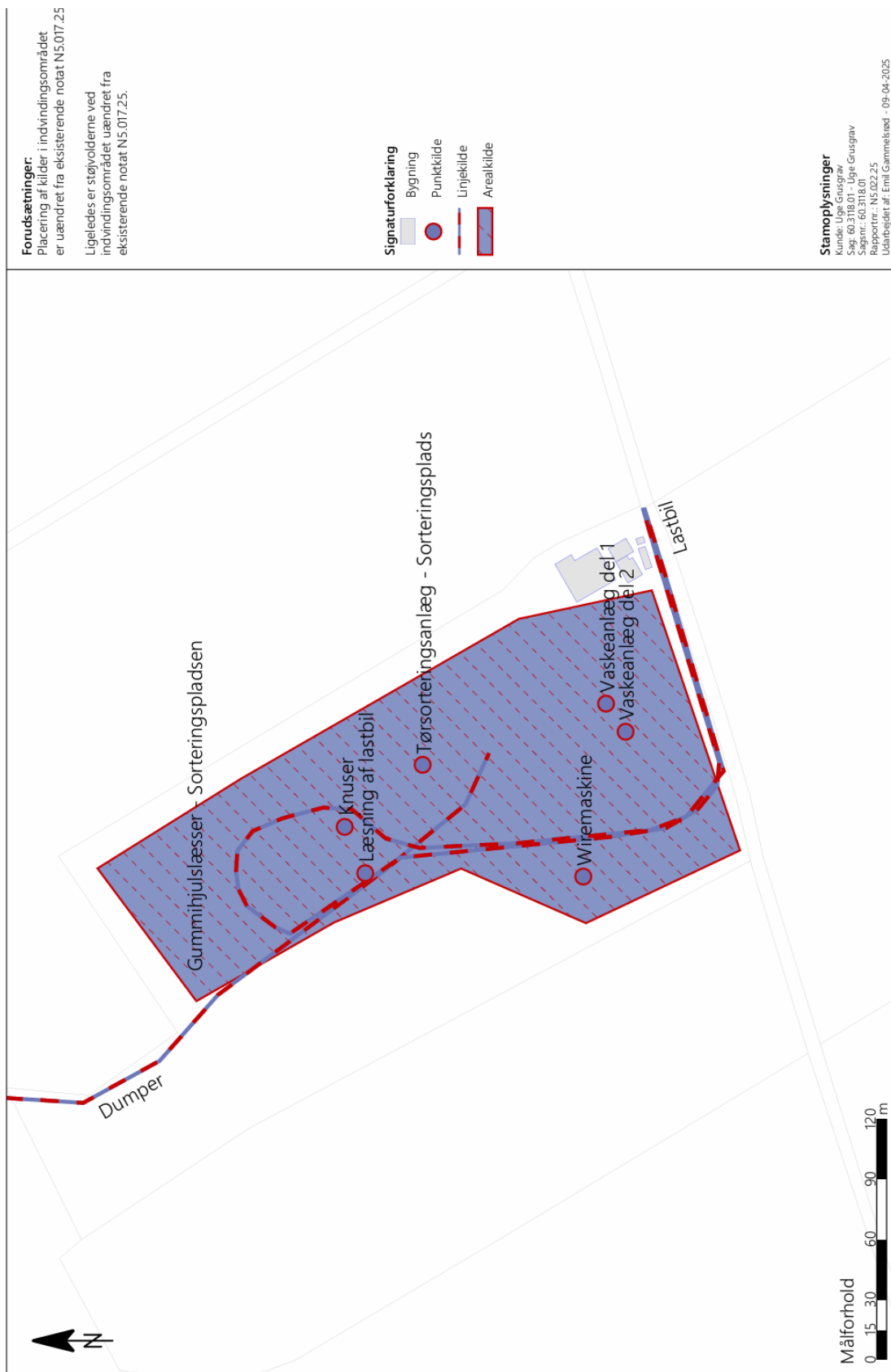
- Signaturforklaring**
- Bygning
 - Referencepunkt
 - Udenlands opholdsarealer

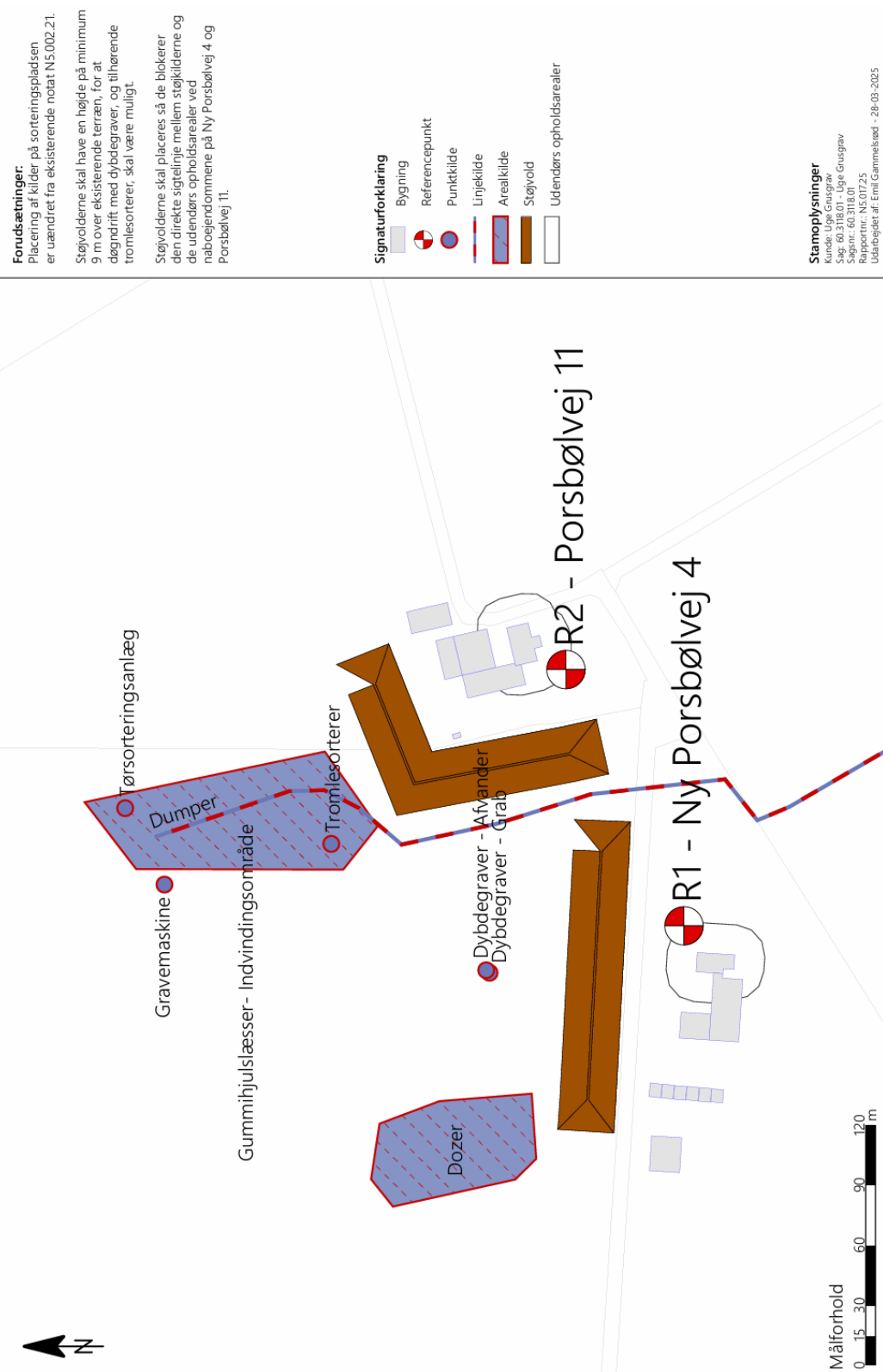
Stamoplysninger

Anders Gammelrød
 Sagsnr.: 60.318.01 - Uge Bygade
 Sagsnr.: 60.318.01
 Rapportnr.: NS.034.26
 Udarbejdet af: Emil Gammelrød - 07-05-2026

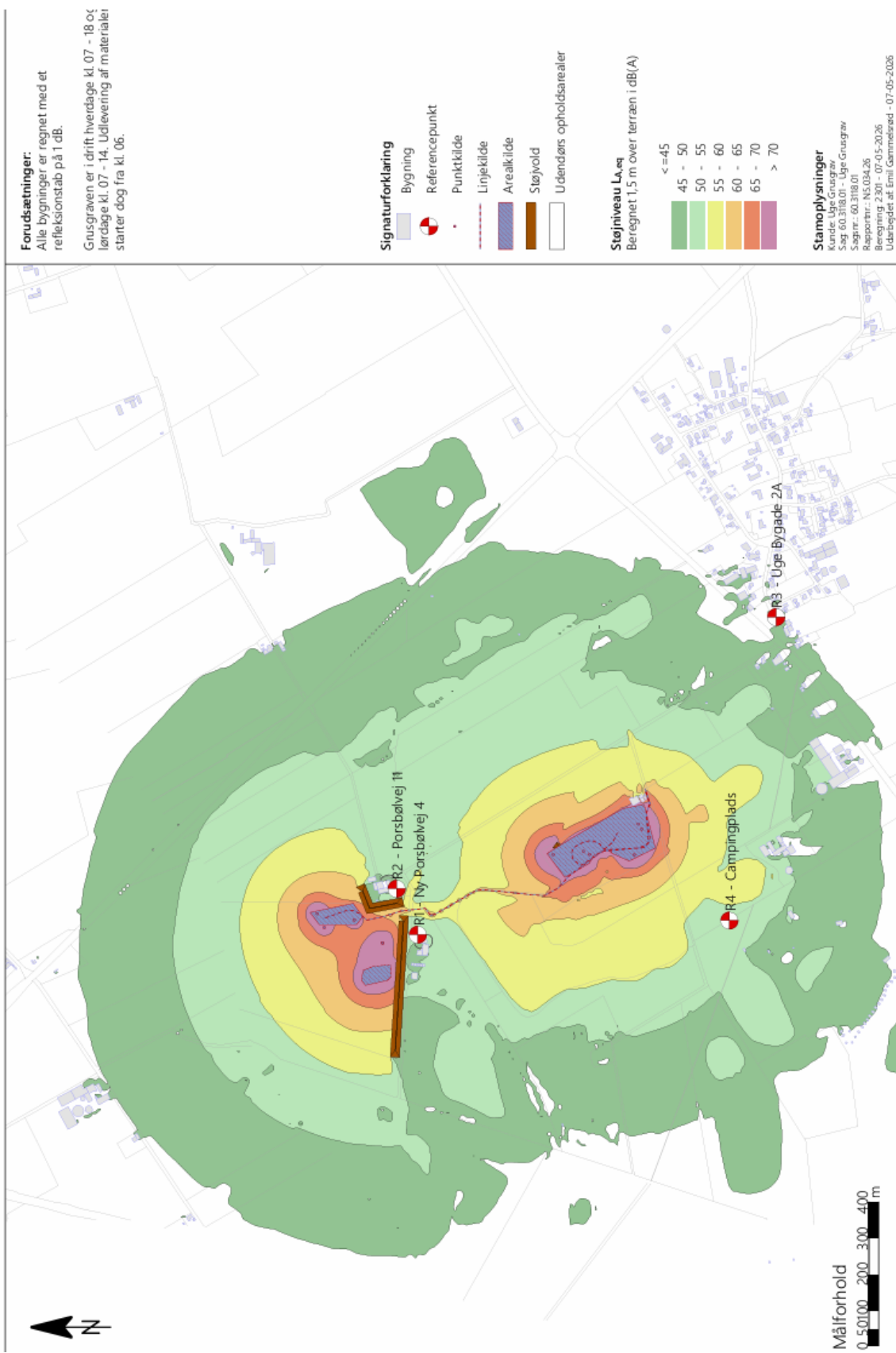

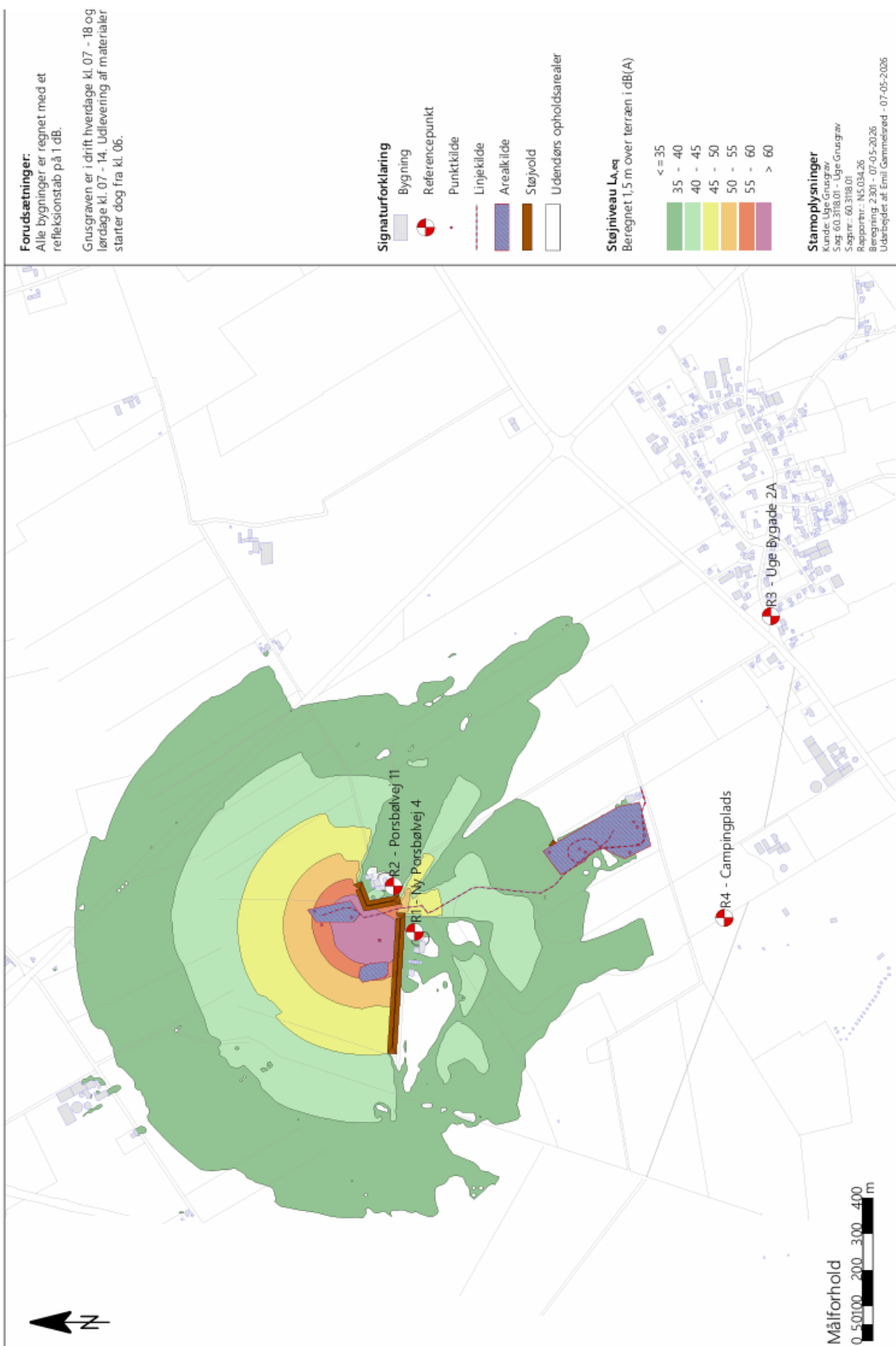
Der er i afgørelsen foretaget en vurdering af, at støjvolden er unødvendig, og at knuseren kan placeres som angivet på kortet nedenfor.

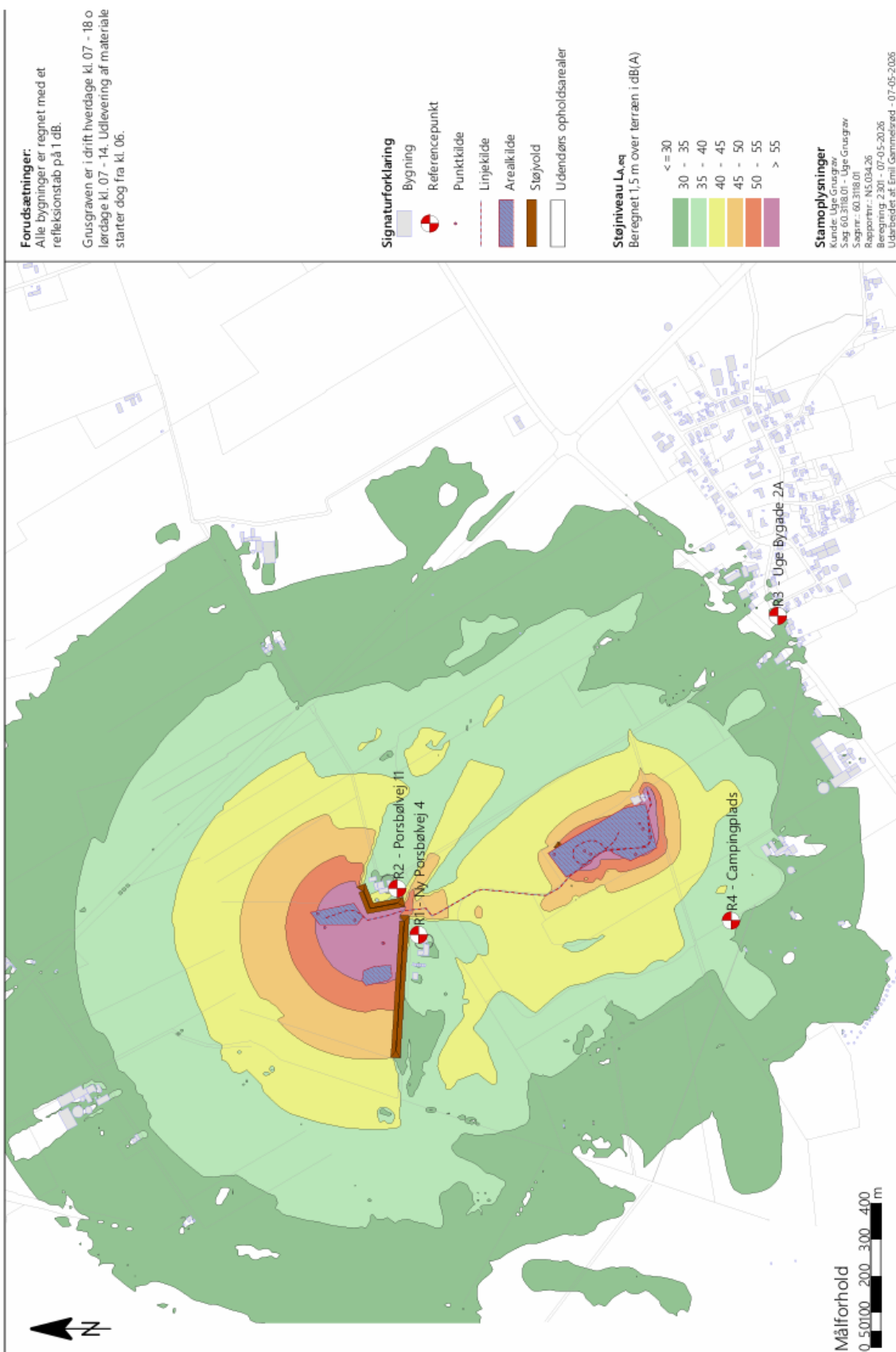

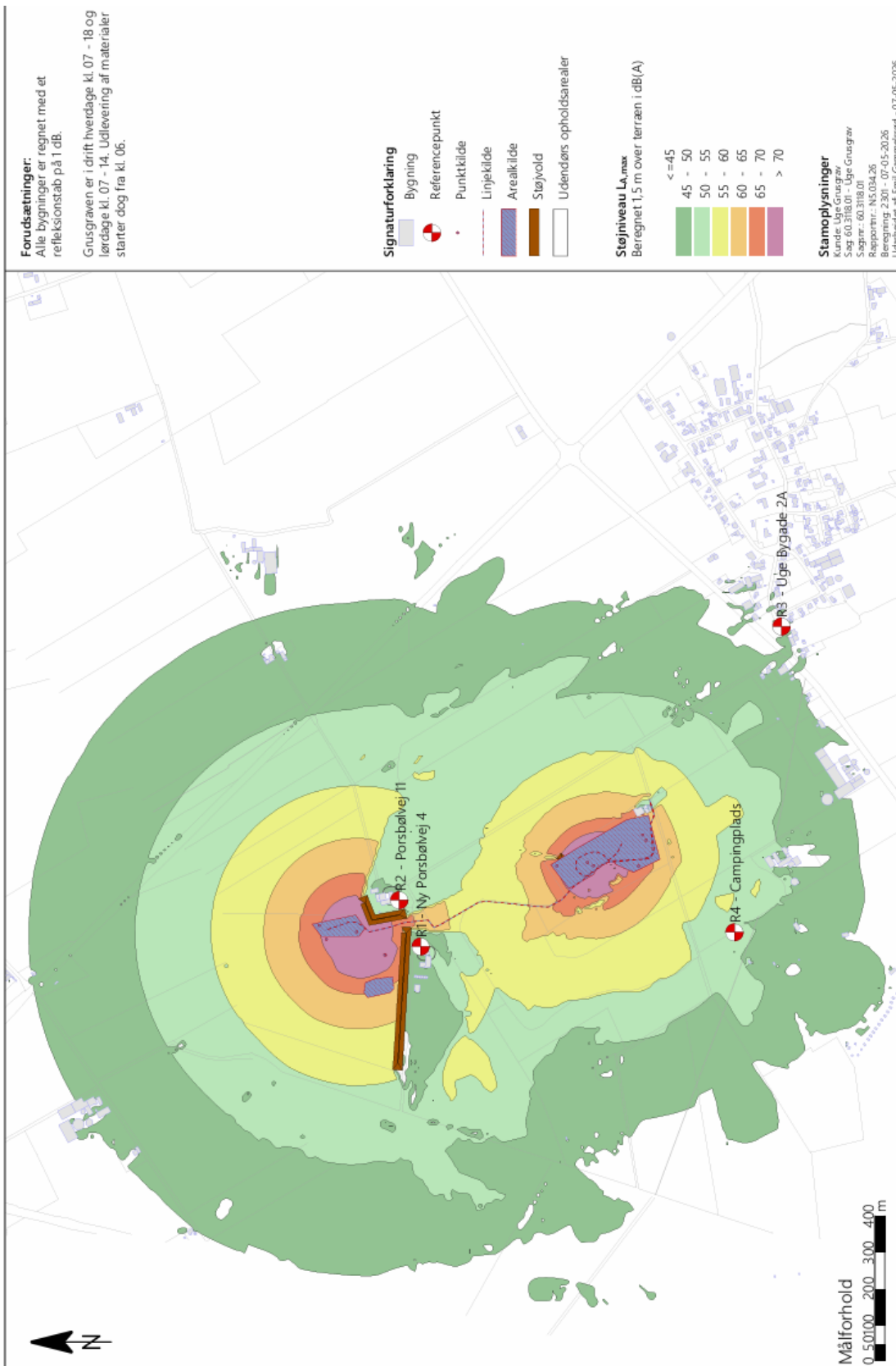

Placeringen af støjvoldene er ikke korrekt på kortet ovenfor.

Bilag 5 – Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen
 E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk
 Dato: 25. august 2026
 Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af d. 10. april 2025 og 13. august 2025 med senere supplerende oplysninger af 11. marts 2026. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Nærværende ansøgning om screeningsafgørelse vedrører en ansøgt ændring af vilkår i tilladelsen til råstofindvinding på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, samt en ansøgt tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten på matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Projektets adresse er Uge Hulvej 1, 6392 Bolderslev, Aabenraa Kommune. Det samlede ansøgte projektareal er på ca. 46 ha, er markeret med rødt på figur 1 og 2 og ligger inden for råstofgraveområdet udlagt i Råstofplan 2020. Ansøgningen omfatter endvidere en forbindelsesvej mellem matr.nr. 11a og 59b, beliggende på dele af matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge. Herudover omfatter ansøgningen en rørledning til udledning af vaskevand på matr.nr. 59a, 604 og 535, Uge Ejerlav, Uge, samt en tidligere gravesø på dele af matr.nr. 535, 578, 474, 523 og 276, Uge Ejerlav, Uge, idet der udledes vaskevand til denne. Råstofgravene på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, og matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge, er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne. Da der er samdrift mellem de to matrikler, som hver har en ansøgning efter råstofloven, screenes ansøgningerne – og det samlede projektareal – under ét efter miljøvurderingsloven for at muliggøre en samlet interesseafvejning og vurdering af de samfundsmæssige hensyn.
--	---

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

	Inden for det ansøgte område på matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge, vil der blive oparbejdet råstoffer, som indvindes i grusgraven på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, beliggende ca. 350–850 meter nord for det ansøgte projektområde på matr.nr. 59b. Der er etableret en intern transportvej mellem de to matrikler. Der henvises til tilladelsen af 21. december 2021 til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 11a, 11b og 594, Uge Ejerlav, Uge (inkl. miljøkonsekvensrapport), den vedlagte projektbeskrivelse, støjberegninger samt notat om monitorering af grundvandsspejlet. Det ansøgte areal på matr.nr. 11a, Uge, udgør fortsat 26,8 ha. Colas har søgt om en vilkårsændring til deres gældende tilladelse (af d. 21-12-21) til råstofindvinding af sand, grus og sten i en 10-årig periode på matr.nr. 11a, 11b og 594 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune (19/15422). Disse tre matrikler er nu slået sammen til én matrikel; 11a Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Yderligere har Colas ansøgt om forlængelse af den gældende tilladelse på matr.nr. 59b Uge Ejerlav, Uge (sagsnr. 15/42515), som udløber den 1. marts 2027. Det ansøgte areal i tilknytning til denne tilladelse er på ca. 19,2 ha, hvoraf råstofgraven udgør ca. 6 ha, den interne transportvej ca. 0,3 ha, og gravesøen, hvortil der udledes vaskevand, udgør det resterende areal. I denne afgørelse betegnes det samlede område, som screeningsansøgningen vedrører, som "projektområdet" eller "det ansøgte areal". Adgangsvejen er fortsat etableret fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, der krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej. Efter indvindingen ønskes projektområdet (det ansøgte areal) efterbehandlet til søer omgivet af natur og landbrug. Søerne er skønsmæssigt optegnet i sagsmaterialet. På 11a forventes søen at blive ca. 125-135.000 m² og søen på 59b forventes at blive ca. 30-35.000 m². Det er som nævnt skøn, idet søernes størrelse afhænger af grusforekomsten. Omkring søerne etableres en bredzone som ved det eksisterende graveområde. Der anlægges en 20 meter muldfri bræmme omkring søerne for at sikre vand- og naturkvaliteten. Bræmmen måles fra søernes højeste vandstand. Bræmmen vil fremover ikke blive jordbehandlet, dyrket, gødet eller sprøjtet, men skal henligge som naturareal. Der etableres ikke forbindelse mellem søerne og vandløbet – heller ikke via dræn. Eventuelle arealer derudover vil blive pålagt muld og kan tilbagegå til landbrugsdrift. Der forventes anvendt ca. 0,5 m muld til efterbehandling, hvilket svarer til i størrelsesordenen 65-75.000 m³ muld. Der er ikke behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet.
--	---

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke etableres befæstede arealer som følge af råstofgravningen, ud over de 600 m² eksisterende bebyggede arealer som har en maksimal bygningshøjde på 5 meter.

I forbindelse med den igangværende råstofindvinding på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, som er reguleret af en tilladelse meddelt i 2021 og gældende til 2031, har Colas ansøgt om at udskifte den nuværende sandsuger med tilhørende afvander med en dybdegraver med tilhørende afvander og tromlesorterer samt om at tilføje et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine.

På matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge søges der om følgende maskinpark:

- 1 dybdegraver med afvander
- 1 tromlesorterer
- 1 gummihjulsæsser
- 1 dumper eller sættevognslastbil
- 2 mobile tørsorteringsanlæg
- 1 dozer til muldafrømning og efterbehandling
- 1 gravemaskine til muldafrømning og efterbehandling

På matr.nr. 59b Uge Ejerlav, Uge søges der om følgende maskinpark:

- 1 dumper eller sættevognslastbil
- 2 gummihjulsæssere
- 2 hydrauliske gravemaskiner
- 1 knuser
- 1 tørsorteringsanlæg
- 1 vådsorteringsanlæg
- 1 wiremaskine

Driftstiderne fremgår af tabellen nedenfor:

Tabel 1. **Driftstider for råstofindvinding og for udlevering og læsning på matr.nr. 11a og matr.nr. 59b Uge**

Driftstider råstofindvinding med alle maskiner på matr.nr. 11a		
Mandag - fredag	Lørdage	Søn- og helligdage og juleaftensdag
7.00 – 18.00	7.00-14.00	Ingen

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Driftstider udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område:		
Mandag - fredag	Lørdage	Søn- og helligdage og juleaftensdag
6.00 – 18.00	Ingen	Ingen

Driftstider råstofindvinding på matr.nr. 59b		
Mandag - fredag	Lørdage	Søn- og helligdage og juleaftensdag
7.00 – 18.00	7.00 – 14.00	Ingen
Driftstider udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område:		
Mandag - fredag	Lørdage	Søn- og helligdage og juleaftensdag
6.00 – 18.00	7.00 – 14.00	Ingen

Der er udarbejdet en opdateret støjregdegørelse i forbindelse med det ansøgte.

Råstofferne fra råstofgraven på matr.nr. 11a, Uge Ejelav, Uge, oparbejdes på matr.nr. 59b, Uge Ejelav, Uge. Da der er samdrift mellem de to matrikler, som hver har deres egen ansøgning efter råstofloven, screenes ansøgningerne samlet, og det samlede projektareal udgør 46 ha.

Der er en årlig indvinding på matr.nr. 11a af op til 150.000 m³ sand, grus og sten, heraf 125.000 m³ under grundvandsspejlet. Derudover ønskes en årlig indvinding på matr.nr. 59b, Uge, af op til 150.000 m³ sand, grus og sten, heraf 125.000 m³ under grundvandsspejlet.

Fra de to matrikler sælges der samlet under 5.000 m³ muld om året.

Mellemprodukterne vil i driftsfasen bestå af forskellige fraktioner af sand, grus og sten, der sorteres og oplagres i bunker. Herfra oparbejdes de til færdigprodukter i form af bundsikringsmateriale, stabilgrus, lignende vejmaterialer og betontilslag.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

	Det ansøgte projekt skal miljøscreenes efter miljøvurderingslovens § 21, da projektet er omfattet af lovens bilag 2, punkt: - 2a: råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1, - 10a: Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1 og - 13a: Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1). Det forhold, at projektarealet udgør 46 ha og dermed overskrider tærskelværdien på 25 ha i bilag 1, medfører ikke i sig selv, at ændringerne udløser krav om miljøvurdering. Dette skyldes, at en del af det oprindelige projekt allerede har været miljøvurderet, mens andre dele har været screenet. Projektet eller dele af projektet er ikke omfattet af BREF-dokumenter, BAT-konklusioner, standardvilkår eller en branchebekendtgørelse.
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Ansøger og indvinder: Colas – Freiberg Grusgrave Fabriksparken 40, 6200 Glostrup CVR nr.: 21494070 Telefon: 7628 6600 / 4034 6550 E-mail: camilla.graesborg@colas.dk
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Camilla Græsborg Meteorvej 16 8700 Horsens Mobil: 40346550 Mail: camilla.graesborg@colas.dk WSP Danmark v/ Jens Dermant Bernth Sønderhøj 8 8260 Viby J. Mobil: 61140662 Mail: jens.bernth@wsp.com

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

4. Projektets placering og arealbehov i ha	Projektareal: 11a og 59b Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune samt del af matr.nr. 535, 578, 474 og 276 Uge Ejerlav, Uge. Arealbehov: 46 ha

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

5. Oversigtskort

Figur 1: Oversigtskort. Det samlede ansøgte projektareal ses med rødt.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Figur 2: Det samlede ansøgte projektareal ses med rødt. Den nordligste matrikel er 11a Uge Ejerlav, Uge, hvor der søges om en vilkårsændring. Den sydlige matrikel er 59b Uge Ejerlav, Uge, der bruges som oparbejdningsplads, hvor der søges om en ny tilladelse. Gravesøen ses på de østlige matrikler.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Det forventes, at de råstoffer, der skal bruges under driftsfasen, bliver hentet i råstofgraven på samme areal. Der er ingen anlægsperiode, da der er tale om en fortsættelse af eksisterende aktiviteter på alle matrikler i projektet.
7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	I forbindelse med ansøgningen for matr.nr. 11a Uge: Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning i forbindelse med den gældende tilladelse (sagsnr. 21/28740). Der må maksimalt indvindes 8.160.000 m³/år overfladevand fra gravesøer, heraf 1.000 m³/år til støvbekæmpelse. Der er givet tilladelse til råstofindvinding ned til 20 m under terræn, heraf 17–18 m under grundvandsspejlet på matr.nr. 11a Uge. I forbindelse med matr.nr. 59b Uge, ejerlav Uge, anvendes der årligt op til 175.000 m³ vand til grusvask og støvbekæmpelse, som indvindes fra borerne med DGU-nr. 168.985 og 168.986. Der ansøges om råstofindvinding ned til 20 m under terræn, heraf 18–20 m under grundvandsspejlet på matr.nr. 59b Uge.
8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Almindeligt husholdningsaffald fra mandskabsfaciliteter og kontorer bortskaffes via den offentlige renovation. Affald, der genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven, bortskaffes i henhold til Aabenraa Kommunes regulativ på området samt affaldsbekendtgørelsens kapitel 9. Spildolie er farligt affald og skal bortskaffes efter gældende regler. Service af materiel udføres på værksted, og oliefiltre, olieprodukter m.m. bortskaffes via den gældende affaldsordning.
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der er ikke indberettet ændringer i mængden og typen af spildevand i forbindelse med ansøgningerne. Spildevandet fra mandskabsvognen ledes til en samletank, som tømmes med en slamsuger, der transporterer spildevandet til et renseanlæg. På matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge, udledes der procesvand til den aktive gravesø via sandhjul og sandpumpe. Der ansøges om tilladelse til at udlede grusvaskevand fra matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge, til den ikke-godkendte efterbehandlede gravesø beliggende på dele af matr.nr. 535, 578, 474, 523 og 276, Uge Ejerlav, Uge.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Da den tidligere gravesø ikke er godkendt som efterbehandlet, er den ikke omfattet af § 3-beskyttelsen i naturbeskyttelsesloven. Udledning af vaskevand til søen vil derfor ikke være i strid med naturbeskyttelsesloven.

Der er ikke registreret bilag IV-arter på selve projektarealet. På baggrund af ovenstående vurderes det, at udledning af grusvaskevand ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Regnvand nedsiver uhindret i råstofgraven og i vejsider.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?	Ja			<u>Matr.nr. 11a og 439 Uge Ejerslav Uge</u> K. F. Uge A/S Bennediktevej 6, 6270 Tønder CVR nr.: 18889641 <u>Matr.nr. 59b Uge Ejerslav Uge</u> Colas – Freiberg Grusgrave A/S Fabriksparken 40, 2600 Glostrup CVR nr.: 21494070 <u>Matr.nr. 523, 535, 578 og 474 Uge Ejerslav, Uge</u> Jep Jepsen Uge Vesterballe 14, 6360 Tinglev CVR nr.: 43371657 <u>Matr.nr. 276 Uge Ejerslav, Uge</u> Ursula Jepsen

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Uge Vesterballe 14, 6360 Tinglev <u>Matr.nr. 59a Uge Ejerslev Uge</u> Søderupgaard A/S Søderupvej 20, Søderup 6230 Rødekro CVR.nr.: 40654887 <u>Matr.nr. 209 Uge Ejerslev Uge</u> Claus Bruun Jørgensen Gårdebymarkvej 6, 6360 Tinglev <u>Matr.nr. 604 og 7000b Uge Ejerslev, Uge</u> Aabenraa kommune (vejmatr. nr.) Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			Nej	<u>Andre råstofgrave</u> Projektområdet ligger i et graveområde, der er udlagt i Region Syddanmarks Råstofplan 2020 og er en del af et større graveområde for sand, grus og sten i området omkring Uge. Ca. 1,5 km øst for den aktive del af det ansøgte område, på matr.nr. 417a, 146 og 378 Uge Ejerslev, Uge, ligger der en aktiv råstofgrav ejet af en anden råstofindvindingsvirksomhed. Den samme virksomhed har også en aktiv råstofgrav ca. 1,2 km sydvest for det ansøgte område på matr.nr. 270 og 277 Lovtrup, Uge. Som tommelfingerregel skal "almindeligt støjende" indvindings- og bearbejdningsanlæg ligge mere end 550 meter fra nærmeste bolig ved drift i

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				dagperioden mandag til fredag kl. 07–18 og lørdag kl. 07–14, for at det kan anses for sandsynligt, at der ikke opstår støjmæssige problemer. Mellem råstofgravene på matr.nr. 59b Uge og matr.nr. 417a m.fl. ligger Uge by samt enkelte boliger i landzone. Mellem råstofgravene på matr.nr. 59b Uge og matr.nr. 270 m.fl. ligger der en campingplads, en badesø og fiskesøer. På baggrund af afstanden mellem det ansøgte projekt og de øvrige råstofgrave i nærheden vurderes det, at der ikke vil forekomme kumulation, som kan give anledning til væsentlige gener. Støv- og støjpåvirkning fra råstofindvinding er af lokal karakter, og med de i ansøgningerne angivne tiltag, undersøgelser og beskrivelser af støv og støj vurderes det, at der ikke vil forekomme væsentlig kumulativ påvirkning af støv og støj fra det ansøgte projekt i samspil med andre nærliggende projekter. De to aktive råstofgrave, som ejes af en anden råstofindvindingsvirksomhed, anvender henholdsvis Hellevad-Bovvej og Oksevejen med tilslutning til Åbenråvej til transport af råstoffer. Ved det ansøgte projekt anvendes adgangsvejen fra matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, som krydser Ny Porsbølvej og fortsætter ad en intern vej, som løber over matr.nr. 209, 59a og 439, Uge Ejerlav, Uge, til matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Herfra fortsætter adgangsvejen ad Uge Hulvej og Porsbølvej med tilslutning til Åbenråvej. Åbenråvej er en statsvej, som er dimensioneret til at kunne håndtere store mængder tung trafik. Projektet er desuden en fortsættelse af et allerede eksisterende råstofindvindingsprojekt, og transporten til og fra området vil dermed ikke ændre sig i forhold til den nuværende situation. Der vurderes derfor ikke at være kumulation mellem transporten fra det ansøgte projekt og de øvrige nærliggende råstofgrave eller andre projekter, som vil give anledning til væsentlige gener.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<u>Andre virksomheder</u> På hjemmesiden dma.mst.dk, hvor virksomheder omfattet af miljøtilsyn efter miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugloven er registreret, har regionen søgt efter virksomheder. Der er fundet 16 virksomheder, der modtager miljøtilsyn inden for en afstand af 2 km fra Uge Hulvej 1, 6392 Bolderslev. 11 af virksomhederne er husdyrbrug. Projektet omfatter råstofindvinding i et landbrugsområde, og der kan forekomme kumulation med den almindelige landbrugsdrift, som kan medføre periodevis støj, støv og trafik med tunge landbrugsmaskiner. Dette vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative påvirkninger. Påvirkningerne fra både landbrugsdrift og råstofindvinding er kendte, midlertidige og ikke-komplekse. Derudover er følgende virksomheder identificeret: - Uge Autoservice v/Jørn Hansen og Uge Vognmandsforretning ApS, Åbenråvej 104, 6360 Tinglev - Norrecco Uge, Friisvej 11, 6392 Bolderslev. Matrikel: 413 – Uge Ejerlav, Uge Der er tale om nyttiggørelse af ikke-farligt affald (ikke bilag 1). Virksomheden har en jordtip på en stor del af matriklen. - JOHANN ANDRESEN ApS, Uge Kådnervej 2, 6360 Tinglev - MULTIPAK ApS, Uge Kådnervej 5, 6360 Tinglev På baggrund af afstanden fra indvindings- og bearbejdningsanlæggene i projektområdet til disse virksomheder vurderes det, at de pågældende virksomheder ikke vil give anledning til væsentlige kumulative effekter sammen med råstofindvindingen. Derudover er virksomheden KOHBERG BAKERY GROUP A/S, Kernesvinget 1, 6392 Bolderslev beskrevet i punkt 24. <u>Grundvandsspejl</u>

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				I forhold til påvirkning af grundvandet er det med monitoring af grundvandsindvinding til grusvask og udledning til gravesø (se bilag 5) vist, at selv de nærmeste grundvandsfødtte søer ikke får sænket grundvandsspejlet som følge af aktiviteten. Derudover er råstofindvinding under grundvandsspejlet tilrettelagt, så en mulig påvirkning af vandspejlet minimeres mest muligt ved en langsom etablering og gradvis udbygning af en ny gravesø. Grundvandspåvirkningen vil derfor ikke kumulere med andre projekter. <u>Landskab</u> Når råstofindvindingen er afsluttet, vil der blive etableret to efterbehandlede gravesøer, som forventes relativt hurtigt at opnå § 3-beskyttelse. Området er et sølandskab, hvor der allerede findes mere end 20 søer skabt ved råstofindvinding. Regionen vurderer, at projektet ikke vil ændre landskabsoplevelsen og ikke vil medføre en kumulativ påvirkning – hverken i sig selv eller i samspil med igangværende eller tidligere råstofindvinding. <u>Sammenfatning</u> På den baggrund vurderes det, at de løbende ændringer af projektet – set i sammenhæng (kumulation) med de oprindelige projekter og i samspil med andre igangværende eller tidligere projekter – ikke kan antages at påvirke miljøet væsentligt.
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet	Ja			Der søges om tilladelse til indvinding af grundvand fra borerne med DGU-nr. 168.985 og 168.986. Vandet skal anvendes til grusvask og støvbekæmpelse på matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Der ønskes årligt indvundet op til 175.000 m³ vand, heraf 500 m³/år til støvbekæmpelse. Til vask af råstoffer vil der blive anvendt op til 700 m³ vand i døgnet. De to borer indvinder vand fra et frit grundvandsmagasin, som er det samme magasin, hvorfra der indvindes råstoffer. Det indvundne vand anvendes hovedsageligt til vask af råstoffer og nedsiver lokalt samt udledes til en sø, der

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				står i hydraulisk kontakt med det samme grundvandsmagasin, som borerne indvinder fra. På baggrund af ovenstående vurderes det, at indvindingen af grundvand ikke vil påvirke variationerne i grundvandsspejlet væsentligt, og at den ønskede indvinding ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning i forbindelse med den gældende tilladelse (sagsnr. 21/28740) på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge. Der må maksimalt indvindes 8.160.000 m³/år overfladevand fra gravesøer, heraf 1.000 m³/år til støvbekæmpelse. Der vil blive anvendt op til 24.000 m³ vand i døgnet fra den aktive gravesø til procesvand til sandhjul og sandpumpe. Vandet indvindes fra den eksisterende gravesø. Vandforsyningen til mandskabsrum er allerede etableret.
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	Se punkt 8 og 9.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	Det samlede projekt omfatter den allerede tilladte råstofindvinding på matr.nr. 11a, Uge Ejerlav, Uge, samt fortsættelse af oparbejdning og senere råstofindvinding på matr.nr. 59b, Uge Ejerlav, Uge. Råstofindvinding er omfattet af Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" (vejledning nr. 14018 af 01.11.1984) og skal planlægges under hensyntagen til omgivelsernes støjfølsomhed. Virksomheden bør både overholde de grænseværdier, der gælder for det område, hvor virksomheden er beliggende, og de grænseværdier, der gælder for de omkringliggende områder.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Grænseværdierne udgør grundlaget for myndighedernes vurdering af støjforurening. Grænseværdierne er vejledende, og myndighederne kan lempe eller skærpe dem i konkrete afgørelser, hvis særlige forhold taler for det. Der er ikke tale om at grænseværdierne er en rettighed for virksomheder til at støje, eller om at de automatisk udgør en rettighed om at naboer til et trafik anlæg eller en virksomhed får det stille. Før støjgrænserne for en virksomhed fastsættes, er det nødvendigt at afgøre, hvilke af områdetyperne 1-8 virksomheden ligger i og støder op til. Det er normalt den planlagte anvendelse af et konkret område, der er bestemmende for hvilken områdetype som et givet område skal henføres til. Findes der imidlertid en mere støjfølsom anvendelse af et givet område, er det den faktiske anvendelse der er bestemmende ved fastlæggelse af områdetypen. På baggrund af projektets placering og karakter er det i det følgende undersøgt, hvordan enkeltboliger i landzone, et lokalplanlagt rekreativt område, en sammenhængende bebyggelse, samt om beboelser langs offentlig vej påvirkes af støjen fra projektet. <u>Enkeltpoliger i landzone</u> Selvom projektarealet er placeret i landzone (områdetype 8) vurderer regionen, fordi placeringen af indvindingsvirksomheden – i modsætning til mange andre virksomhedstyper – naturligt er knyttet til på forhånd givne geologiske forhold, at virksomhedens støjgrænser i den konkrete sag og efter gældende praksis skal tage udgangspunkt i de vejledende støjgrænser i tabel 1, områdetype 3 (områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse) i forhold til enkeltboliger i landzone, i afsnit 2.2.3 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, Ekstern støj fra virksomheder. Det fremgår af vedlagte bilag 4, at støjgrænserne ved enkeltboligerne og på udearealerne – op til 15 meter fra beboelserne i landzone – er overholdt i

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

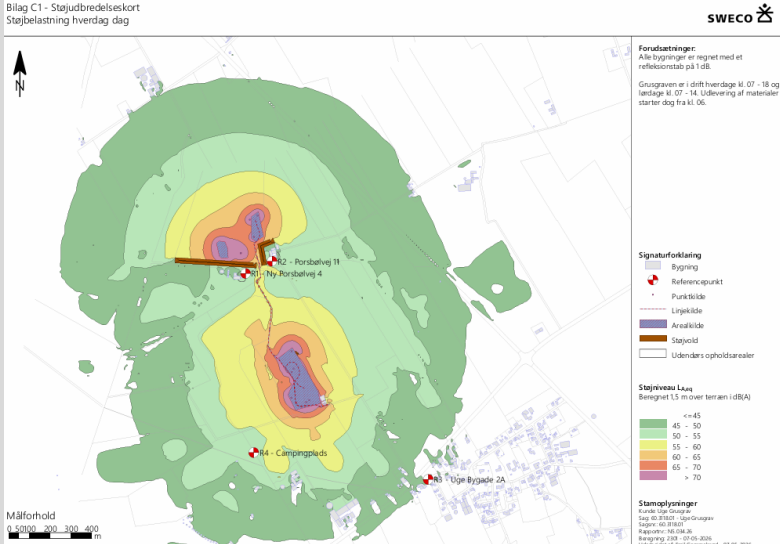
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				dagtimerne ved drift i grusgraven på hverdage kl. 07.00–18.00 og lørdage kl. 07.00–14.00. Yderligere fremgår det af bilag 4, at både den samlede støjbelastning om natten og den maksimale støjværdi om natten overholder støjgrænserne ved enkeltboligerne og på udearealerne – op til 15 meter fra beboelserne i landzone. Den natlige støjbelastning stammer fra udlevering og læsning, herunder kørsel i projektområdet, i tidsrummet mandag til fredag kl. 06.00–07.00. De støjberegninger, der er udført og fremsendt den 11. maj 2026 (støjnotat N5.034.26), viser, at støjvolde mod ejendommene Porsbølvej 11 og Ny Porsbølvej 4 ligger inden for det areal, som er omfattet af den gældende råstofindvindingstilladelse (figur 3). Ansøgningen viser således, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved disse ejendomme med den angivne placering af støjvoldene. Af figur 3 fremgår det, at støjvolden mod ejendommen Porsbølvej 11 har en længde på 175 m, og at støjvolden langs Ny Porsbølvej har en længde på 430 m. Begge støjvolde er udformet med en højde på 8 meter og en bredde på 24 meter, og støjvolden placeres således, at dens fod ikke ligger nærmere end 3 meter fra vejskel. Denne udformning er nødvendig af hensyn til både placeringen af voldene og den beregnede støjreducerende effekt. Der er etableret andre volde i området. Disse volde er dog ikke en del af projektet vedrørende råstofindvinding, er derfor ikke reguleret af råstofloven og er ikke omfattet af denne afgørelse efter miljøvurderingsloven. De kan derfor ikke erstatte de to støjvolde, som fremgår af figur 3. Regionen vurderer dog, at støjvolden ved ejendommen Porsbølvej 11 kan udelades, hvis ejer og beboere på ejendommen Porsbølvej 11 skriftligt tilkendegiver dette. Regionen vurderer samtidig, at en sådan tilkendegivelse på

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				ethvert tidspunkt kan trækkes tilbage af både nuværende og eventuelle fremtidige ejere og beboere. I så fald skal støjvolden etableres og placeres som beskrevet ovenfor. Det er vurderet, at der i kortvarige perioder vil forekomme støjniveauer over de vejledende grænseværdier ved naboejendommene Ny Porsbølvej 4 og Porsbølvej 11. Overskridelserne vil ske i forbindelse med justering af eksisterende støjvolde og når støjvolde fjernes som led i efterbehandlingen af arealet efter afsluttet råstofindvinding. På grund af periodernes korte varighed vurderes støjgenerne dog ikke som væsentlige. Støjbelastningen fra råstofindvindingen for de omkringboende reduceres på grund af afstanden, terrænet, støjvolde og ansøgte driftstider. Bilag C1 – Støjbredelseskort Støjbelastning hverdag dag Forudsætninger: Alle bygninger er tegnet med et refleksionsstab på 1 dB. Grusgraven er i drift hverdage kl. 07 - 18 og lørdage kl. 07 - 14. Udlevering af materialer starter dog fra kl. 06. Signaturforklaring Bygning Referencapunkt Punktløbe Løgløbe Arealstøbe Støjvold Udendørs opholdsarealer Støjniveau L_{Aeq} Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A) <= 45 45 - 50 50 - 55 55 - 60 60 - 65 65 - 70 > 70 Støjkortoplysninger Kortet er udarbejdet af: Sagsnr. 25/19385 og 25/38827 Dato: 02.08.2026 Revision: 01.08.2026 Beregnet: 2026-07-05 10:26 Udarbejdet af: 01.08.2026

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<i>Figur 3: Kortet viser placeringen af støjvoldene i forhold til de to naboejendomme.</i> <u>Lokalplanlagte rekreative område</u> Projektarealet ligger relativt tæt på et område, der er omfattet af lokalplan nr. 6.02 af 21. august 1991. Af lokalplanen fremgår det, at: - Område 1 kun må anvendes til rekreative formål, såsom campingplads, lejrplads, lystfiskeri, småbådssejls m.v., samt bygninger og anlæg i tilknytning hertil. - Område 2 kan anvendes til rekreative formål, såsom skov, søer til småbådssejls m.v., samt bygninger og anlæg i tilknytning hertil. Afstanden fra projektområdet til delområde 1 er 290 meter, og afstanden til delområde 2 er 99 meter. Cirka 260 meter sydvest for projektarealet ligger Uge Lystfiskeri og Camping, som har udlejningstilladelse til 200 enheder og i KP15 er registreret som en eksisterende campingplads. I det lokalplanlagte rekreative område ligger der, ud over campingpladsen, rekreative arealer i tilknytning til en badesø og fiskesøer. Her vil støjgrænserne for områdetype 6 normalt være gældende, da området betragtes som særligt støjfølsomt. Af lokalplanen for området fremgår det af punkt 10.6, at: "Ør nye rekreative faciliteter inden for området tages i brug, skal disse, hvor det viser sig nødvendigt, være sikret ved støjafskærmning i henhold til Miljøstyrelsens vejledende normer for støj". Desuden fremgår det, at tidshorisonten for indvinding i hele råstofplanens område II forventes at være ca. 15–20 år med den nuværende indvindingshastighed.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Det indledende arbejde, som lokalplanen bygger på, er tillæg nr. 3 til regionplan 1985–96. Her åbnes der i det åbne land mulighed for at udbygge graveområderne til fritidsområder målrettet den form for turisme, der ikke forudsætter store overnatningsanlæg. Dette kan ske efter nærmere planlægning, efterhånden som råstofindvindingen afsluttes. De anvendelser, der kan indgå, er bl.a. hyttebyer, camping, fiskeri, ferskvandssport og lignende. Disse anvendelser må ikke lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen i resten af området. Det har således ikke været intentionen med hverken tillægget til regionplanen eller lokalplanen at begrænse råstofudnyttelsen, samtidig med at færdiggravede områder udnyttes rekreativt. Tværtimod skal den rekreative anvendelse indpasses, så den ikke hindrer den fortsatte råstofindvinding. Matr.nr. 11a Uge var dog på daværende tidspunkt ikke udlagt som graveområde i den gældende råstofplan. I forlængelse heraf har Aabenraa Kommune udtalt, at områderne omkring indvindingen gradvist kan udbygges til rekreative formål, efterhånden som indvindingen afsluttes. Anvendelsen af disse områder må dog ikke lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen i de resterende dele af området. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår om, at de vejledende grænseværdier for støj svarende til beboelse i det åbne land, områdetype 3 (55/45/40), skal overholdes. Regionen vurderer, at den pågældende campingplads og de rekreative områder ikke er beliggende i et særligt stille område, bl.a. på grund af statsvejen Aabenraavej og den aktive råstofgravning i området. <u>Den historiske anvendelse af projektområdet</u> Luftfotos viser, at der har været råstofgravning i området siden 1964. Den nuværende matrikel 59b fremstod som en uberørt mark i 1968, men luftfotos fra 1973 viser, at der på dette tidspunkt var aktiv råstofindvinding.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Matrikelområdet omfattede en gravesø og et stationært vådsorteringsanlæg. Det seneste luftfoto, der tydeligt viser råstofindvinding på matriklen, er fra 1975. Siden 1989 viser luftfotos, at matriklen primært har været anvendt til oparbejdning og oplagring af sand og grus fra råstofgrave i området. Derudover viser luftfotos, at råstofindvindingen på matrikel 11a var i gang i sommeren 2022. <u>Fastsættelse af områdetype for det lokalplanlagte rekreative område</u> I den konkrete sag vurderer regionen, på baggrund af det konkrete rekreative områdes særpræg, herunder plangrundlaget, Aabenraa Kommunes udtalelse og områdets historik, at støjgrænserne for områdetype 3 skal gælde ved campingpladsen og i en afstand på op til 30 meter fra badesøen i det lokalplanlagte rekreative område. I de øvrige dele af det lokalplanlagte rekreative område fastsættes der ikke støjgrænser. Det er indgået i regionens vurdering, at det i Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/2007, Støj fra veje, fremgår, at det bør tilstræbes, at campingpladser ikke udlægges, hvor støjen er højere end 58 dB. I situationer, hvor der ikke findes alternative placeringsmuligheder, kan der dog accepteres støjniveauer helt op til 68 dB. Det fremgår af vedlagte bilag 4, at støjgrænserne ved campingpladsen og badesøen – er overholdt i dagtimerne ved drift i grusgraven på hverdage kl. 07.00–18.00 og lørdage kl. 07.00–14.00. Yderligere fremgår det af bilag 4, at både den samlede støjbelastning om natten og den maksimale støjværdi om natten overholder støjgrænserne ved campingpladsen og badesøen. Den natlige støjbelastning stammer fra udlevering og læsning, herunder kørsel i projektområdet, i tidsrummet mandag til fredag kl. 06.00–07.00.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<u>Landsbyområde Uge</u> Den planlægningsmæssige anvendelse fremgår af kommuneplanramme 4.8.002.L – Uge. Den generelle anvendelse inden for kommuneplanrammen er udlagt til blandet bolig og erhverv, og den specifikke anvendelse er angivet som landsbyområde. Området er beliggende i landzone. Inden for kommuneplanrammen ligger der et område, som er lokalplanlagt til boligformål og giver mulighed for, at der kan opføres åben-lav eller tæt-lav bebyggelse. Det er som udgangspunkt den planlagte anvendelse af et konkret område, der er bestemmende for, hvilken områdetype området skal henføres til. Hvis der imidlertid findes en mere støjfølsom, faktisk anvendelse af et givent område, er det den faktiske anvendelse, der er bestemmende for fastlæggelsen af områdetypen. Hvor den faktiske anvendelse ikke svarer til den planlægningsmæssige, skal miljømyndigheden i den konkrete afgørelse nøje fastlægge de relevante områders grænser og angive områdetype¹. Miljøstyrelsen har vejledende har udtalt, at hvor der er tale om en samlet placering af flere end blot ganske få boliger ("en håndfuld"), er der tale om et område, der anvendes til boligformål².

¹ Vejledning 1984-01-01 nr 5 om ekstern støj fra virksomheder

² [Spørgsmål og svar - Miljøstyrelsens referencelaboratorium for støjmålinger](#). 2009-02: En kommune spørger, om en nærmere angivet landsby med 6-10 beboelser er at betragte som "boliger i det åbne land" eller "åben, lav boligbebyggelse". Kommunen skal bruge vurderingen i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser for boligerne.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Af kommuneplanramme 4.8.002.L – Uge fremgår det, at det område, som kommuneplanrammen omfatter, har karakter af landsby, og at udpegningen har samme afgrænsning som kommuneplanrammen. Inden for landsbyudpegningen er der delområder, hvor den faktiske anvendelse består af "blandet boliger og erhverv" (områdetype 3 jf. støjvejledningen), "åben-lav boligbebyggelse" (områdetype 5 jf. støjvejledningen) eller "det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)" (områdetype 8 jf. støjvejledningen). Inden for landsbyafgrænsningen ligger der også støjfølsomme delområder i form af lokalplanlagte områder til "åben-lav boligbebyggelse" (områdetype 5 jf. støjvejledningen) og Uge Kirke med kirkegård. Regionen har derfor fastlagt de relevante områders grænser og angivet områdetype i den del af landsbyen Uge, der ligger tættest på råstofgraven, og hvor områdetypen jf. støjvejledningen kan medføre begrænsninger for råstofindvindingen.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				 Figur 4. På luftfotoet ses de to delområder i landsbyen Uge, som regionen vurderer, kan blive påvirket af støj fra råstofgraven. Øst for de røde linjer ligger et lokalplanlagt boligområde (LP 6.01a) samt Uge Kirke med kirkegård. Den faktiske anvendelse er her støjfølsom og svarer til "åben-lav boligbebyggelse" (områdetype 5 jf. støjvejledningen). Vest for de røde linjer ligger et område, hvor den faktiske anvendelse svarer til enten "det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)" (områdetype 8 jf. støjvejledningen) eller området "blandet boliger og erhverv" (områdetype 3 jf. støjvejledningen). <u>Støjfølsomme områder: lokalplanlagt boligområde og Uge Kirke med kirkegård</u>

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Øst for de røde linjer ligger støjfølsomme områder: et lokalplanlagt boligområde (LP 6.01a) samt Uge Kirke med kirkegård. I regionens overvejelser om fastlæggelse af støjgrænseværdierne for disse to områder har følgende centrale argumenter indgået: 1. Det lokalplanlagte boligområde (LP 6.01a) er udlagt specifikt til boligformål (åben-lav/tæt-lav bebyggelse). 2. Uge Kirke med kirkegård er et særligt støjfølsomt område, og det fremgår af Miljøstyrelsens praksis, at sådanne områder forudsætter særlige hensyn. Formålet hermed er at sikre rammerne for eftertænksomhed, højtidelige ceremonier og den rekreative ro, som almindeligvis forbindes med ophold på en kirkegård. På denne baggrund vurderer regionen, at spørgsmålet om, hvorvidt støjgrænseværdierne er overholdt i dette område af landsbyen Uge, skal bedømmes med udgangspunkt i de vejledende grænseværdier for åben-lav boligbebyggelse (områdetype 5 jf. støjvejledningen). Støjudbredelseskortene i bilag 4 viser, at de vejledende grænseværdier på 45 dB for åben-lav boligbebyggelse (områdetype 5 jf. støjvejledningen) er overholdt for disse to områder. I støjredegørelsen forudsættes det, at den mobile knuser placeres i den nordlige del af oparbejdningspladsen bag en 6 meter høj materialestak/støjvold med en længde på 4 meter. Regionen vurderer, at det forhold, at de særligt støjfølsomme områder i landsbyen Uge rykkes ca. 100 meter væk fra grusgraven – fra ejendommen Uge Bygade 2A til det lokalplanlagte boligområde og Uge kirkegård – i forhold til

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				beregningspunktet i støjreguleringen, samt at den øvrige bebyggelse i Uge, som ikke er vurderet som særligt støjfølsom, vil have en støjdæmpende effekt, samlet set er tilstrækkeligt til, at støjgrænserne for disse to områder er overholdt, også uden at flytte den mobile knuser til den nordlige del af oparbejdningspladsen og etablere støjvolde. <u>Områder i "det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)" (områdetype 8 jf. støjvejledningen) samt områder til "blandet boliger og erhverv" (områdetype 3 jf. støjvejledningen)</u> Vest for den røde linje ligger et område, hvor den faktiske anvendelse svarer til enten "det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)" (områdetype 8 jf. støjvejledningen) eller området "blandet boliger og erhverv" (områdetype 3 jf. støjvejledningen). I dette område ligger der boliger, ejendomme med landbrugspligt uden husdyrhold, virksomheder samt en idrætsplads i tilknytning til Uge Forsamlingshus, Åbenråvej 115. Området adskiller sig fra det åbne land ved en tættere bebyggelsesstruktur og en mere blandet anvendelse. Regionen har valgt ikke at foretage en nærmere opdeling mellem områdetype 3 og områdetype 8 jf. støjvejledningen. Det skyldes dels, at der ikke er fastsat generelle vejledende grænseværdier for områdetype 8, dels at der i praksis i forbindelse med råstofindvinding anvendes de vejledende grænseværdier for områdetype 3 ved de nærmest beliggende boliger i det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer). Denne praksis begrundes i hensynet til en række virksomhedstyper, som det efter deres karakter er naturligt at placere i det åbne land, og hvor det derfor anses for nødvendigt i et vist omfang at

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				acceptere et støjniveau, som kan medføre støjulempen for omboende. Dette fremgår af råstofvejledningen, hvorefter det ved fastsættelse af støjvilkår i konkrete sager som udgangspunkt vil være rimeligt at overveje at anvende de vejledende grænseværdier for områdetype 3 ved den nærmest beliggende enkeltbolig i det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer). Boligerne i området ligger både spredt og samlet i et andet delområde. Sydvest for Uge Kirke ligger der et område, hvor 13 boliger er placeret samlet i en gruppe, og Regionerne har derfor overvejet, om den faktiske anvendelse på dette sted adskiller sig fra den i kommuneplanrammen angivne anvendelse til blandet bolig og erhverv. I overvejelserne har følgende centrale argumenter talt for, at den faktiske anvendelse svarer til et boligområde: 1. Inden for en radius på 200 meter fra Uge Bygade 2A er der 13 ejendomme med karakter og størrelse svarende til parcelhusgrunde. De 13 boliger er disponeret som en hestesko langs Uge Bygade og Uge Vesterballe med en indbyrdes afstand på under 30 meter og uden væsentlige ubebyggede mellemrum. 2. Regionerne vurderer, at de 13 ejendomme må karakteriseres som beboelsesejendomme frem for eksempelvis landbrugsejendomme, og at bebyggelsen samlet set fremstår som et sammenhængende område. Det er således Regionens opfattelse, at der er tale om en samlet placering af mere end blot ganske få boliger ("en håndfuld")³.

³ "Spørgsmål og svar" på hjemmesiden for Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger, [2009-02](#).

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				3. Regionen har endvidere gennemgået luftfotos og fotos fra Google Street View og kan på den baggrund konstatere, at samtlige 13 ejendomme i praksis anvendes til boligformål, og at der ikke er synlige miljøbelastende aktiviteter på de 13 ejendomme. 4. Det indgår desuden i Regionens vurdering, at der i skel til ejendommen Uge Vesterballe 16 ligger et område, som er lokalplanlagt til boligformål. 5. Herudover lægges der vægt på, at kirkegården ved Uge Kirke er beliggende ca. 20 meter fra skellet til beboelsesejendommen Uge Bygade 10. I overvejelserne har følgende centrale argumenter talt imod, at den faktiske anvendelse svarer til et boligområde: 1. Kommuneplanrammen angiver anvendelse til blandet bolig og erhverv. 2. Den faktiske anvendelse er mere blandet end i et egentligt boligområde. Matrikel-, CVR- og CHR-opslag samt luftfotos viser faktisk erhvervsanvendelse og dyrkede marker inden for landsbyafgrænsningen. 3. Boligerne i området vejbetjenes via et vejnet, der også benyttes af virksomheder og ejendomme med landbrugspligt uden husdyrhold. 4. Miljøstyrelsen har vejledt om, at en samlet gruppe boliger, der ligger inden for en kommuneplanramme udlagt til blandet bolig og erhverv, ikke nødvendigvis skal betragtes som et boligområde, selv om de opfylder de kriterier, der fremgår af Miljøstyrelsens Referencelaboratoriums vejledning^{Fejl! Bogmærke er ikke defineret.} "... hvis mere end en håndfuld huse ligger samlet i kort afstand fra hinanden, vil man normalt betragte det som et boligområde, selvom de er beliggende i landzone." 5. Regionen vurderer, at forsamlingshuset og den tilknyttede rekreative aktivitet på idrætspladsen ikke er særligt støjfølsomme.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Antallet af boliger og strukturen understøtter, at et mindre område i landsbyen Uge langs Uge Bygade og Uge Vesterballe kan betragtes som et boligområde. Den eksisterende erhvervsandel og vejbetjeningen af virksomheder taler imidlertid imod at betragte delområdet som et egentligt boligområde. Efter en samlet vurdering finder Regionen, at de omboende i Uge, som ikke bor i lokalplanlagt boligområde, i et vist omfang må acceptere et støjniveau, som kan medføre støjulemper svarende til de vejledende grænseværdier for områdestype 3 jf. støjvejledningen. Støjudbredelseskortene i bilag 4 viser, at de vejledende grænseværdier for områdestype 3 jf. støjvejledningen på 55 dB ved Bolderslev er overholdt. Nærmeste bolig i landsbyen, Åberåvej 107, ligger ca. 200 meter syd for grænseområdet med 55 dB. <u>Byzone</u> Den nærmeste byzone ligger ca. 600 m fra matr.nr. 11a, Uge i Bolderslev, hvor kommuneplanrammen angiver, at den specifikke anvendelse er åben-lav boligbebyggelse, tæt-lav boligbebyggelse og døgninstitutioner. Det betyder, at støjgrænseværdierne for områdestyperne åben og lav boligbebyggelse (områdestype 5) gælder inden for områdeafgrænsningen til byzonen. Støjudbredelseskortene i bilag 4 viser, at støjgrænsen på 45 dB ved Bolderslev er overholdt, idet Bolderslev ligger 125 meter nord for grænseområdet med 45 dB. <u>Beboelser langs offentlig vej</u> For beboere langs en offentlig vej kan der forventes moderate gener fra trafikken til og fra råstofgraven, herunder moderate støjgener. Som beboer eller nabo til en vej må man generelt tåle de gener, der følger med almindelig

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				trafik, så længe trafikken afvikles lovligt. Regionen vurderer, at der ikke er beboere langs de berørte veje, som vil opleve væsentlige støjgener som følge af projektet.
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?	Ja			Råstofindvinding og kørsel med tunge maskiner samt anvendelse af sorteringsanlæg mv. kan lokalt medføre vibrationer. Anlægsarbejder herunder råstofgravning, samt forbiørsel med tungt materiel kan i afstande under ca. 25–50 meter give anledning til generende vibrationer i bygninger og risiko for sætningsskader i afstande under ca. 15 meter. Erfaringsmæssigt bør der være en afstand på mindst 25 meter til grundmurede bygninger for at undgå vibrationsgener ved råstofindvinding. Vibrationsgener ved råstofindvinding er således en meget lokal påvirkning. Beboelsen på Porsbølvej 11, der ligger på matr.nr. 11a Uge, er beliggende ca. 35 meter fra råstofgraven og den interne kørevej i graven. På baggrund af afstanden til råstofgraven, og at beboelsen ligger på samme ejendom som graven, vurderer regionen, at der ikke vil opleves væsentlige vibrationsgener i denne beboelse. Beboelsen på Ny Porsbølvej 4 ligger ligeledes ca. 35 meter fra råstofgraven. I denne del af graven er der imidlertid udlagt en støjvold, således at afstanden til den aktive del af råstofgraven, mens den er i drift, vil være ca. 50 meter. På baggrund af denne afstand vurderer regionen, at der ikke vil opleves vibrationsgener i denne beboelse. På baggrund af afstanden til øvrige beboelser, som er på ca. 300 meter, vurderer regionen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre risiko for vibrationsgener for de øvrige naboer.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				For beboere, der bor langs en offentlig vej, vil der kunne forventes moderate gener fra trafikken til og fra råstofgraven, herunder moderate vibrationer fra tung trafik. Som beboer eller nabo til en vej må man generelt tåle de gener, der følger med almindelig færdsel, så længe trafikken afvikles lovligt. Regionen vurderer, at der ikke er beboere langs de berørte veje, som vil opleve væsentlige vibrationsgener som følge af projektet.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?			Nej	Muldafrømning, efterbehandling, råstofforarbejdning og transport af råstoffer kan være kilder til støvdannelse. Af ansøgningen fremgår det, at der på projektområdet vil være fokus på vanding som støvdæmpende foranstaltning for at minimere støvflugt. Hyppigheden af vandingen vil blandt andet afhænge af vejret, da tørt og blæsende vejr vil kræve hyppigere vanding.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Der er ingen aktiviteter, der medfører lugtgener.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Anlægget vil ikke give anledning til lysgener. Der er ikke ansøgt om opsætning af lysprojektører eller lignende.
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Indvindingen skal sikre, at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, så risikoen for spild fra maskiner minimeres.
20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	I forbindelse med råstofindvinding påvirkes luftkvaliteten af maskiner og køretøjer i graven samt ved transporten til og fra området. Indvindingen foregår dog på åbent land, hvor der vil ske en stor fortynding af de udledte stoffer. Det vurderes derfor, at luftkvaliteten ikke vil blive påvirket væsentligt.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Regionen vurderer derfor, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne, vil kunne holdes inden for de vejledende grænseværdier for luftforurening.
21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	Det nordøstlige hjørne af matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge ligger inden for Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD). Samme hjørne af arealet hører under nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). Resten af projektarealet ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (OD). Colas søger om at skifte den nuværende sandsuger med tilhørende afvander ud med en dybdegraver med tilhørende afvander og tromlesorterer, og at tilføje et tørsorteringsanlæg, en dozer og en gravemaskine. Der søges ligeledes om følgende maskinpark på matr.nr. 59b: 1 dumper, 2 gummigeder, 2 hydrauliske gravemaskiner, 1 knuser, 1 tørsorteringsanlæg og 1 vådsorteringsanlæg. Tilføjelser af maskinel på projektarealet medfører en større risiko for lækage og spild, der kan påvirke den kemiske tilstand af grund- og overfladevand. Dog er al maskinel under drift bemanded, hvorfor lækage og spild vil opdages hurtigt. Dertil er der i gældende råstoftilladelse på matr.nr. 11a Uge Ejerlav, Uge stillet vilkår om forebyggelse af forurening. Der søges ikke om at ændre disse. På det grundlag vurderer regionen, at der ikke er risiko for forurening af hverken jorden eller vandet (både grund- og overfladevand). 1/3 af matr.nr. 59b ligger inden for søbeskyttelseslinjer tilhørende den nærmeste beskyttede sø nordvest for matriklen (tidligere gravesø). Aabenraa kommune har oplyst, at der ikke kræves en dispensation for fortsat indvinding og dermed ændring af terrænet inden for søbeskyttelseslinjen.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Inden for en afstand på 300 meter fra det ansøgte projektareal ligger to områder kortlagt på vidensniveau 1 jf. Jordforureningsloven (Lokalitetsnr. 539-50003 og 580-81145), og et område kortlagt på vidensniveau 2 (539-05733). Det V2-kortlagte område ligger ca. 300 meter vest for matr.nr. 59b Uge omgivet af tidligere gravesøer. De samme kortlagte områder ligger cirka 330 meter syd for matr.nr. 11a Uge. Alle lokaliteter lægger nedstrøms projektområdet. I forbindelse med ansøgningen blev der udarbejdet en monitoringsrapport af de nærmeste tidligere gravesøers vandspejl. Resultatet af monitoringen viser, at der ikke vil ske en væsentlig vandspejlsændring i den afstand fra projektarealet, og der er derfor ikke en væsentlig risiko for, at råstofindvinding eller indvinding af vand til grusvask vil resultere i en mobilisering af forureningen. Regionen vurderer, at det samlede projekt ikke vil udgøre en risiko for vandforurening.

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			Nej	Den eksisterende arealanvendelse er råstofindvinding og det ansøgte projekt indebærer stadig denne arealanvendelse.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Efterbehandlingsplanerne inkluderer en ændret arealanvendelse efter endt råstofindvinding. I forbindelse med ansøgningen om vilkårsændringer, er der ikke ansøgt om en ændret efterbehandlingsplan. I forbindelse med ansøgningen på 59b Uge ønskes der fortsat at efterbehandle til sødannelse.
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Området er ikke inkluderet i en lokalplan eller i forslag til lokalplan, jf. Plandata.dk. Det nærmeste område inkluderet i lokalplanen er 200 m syd for projektarealet, der er udlagt som rekreativt område (Lokalplan 6.02-1 for rekreative formål ved Uge Hulvej, Uge). Ved det rekreative område vest og nordvest for det ansøgte projekt i lokalplanen, ville miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for områdetype 6 normalt skulle overholdes. Af lokalplanen for området fremgår det af punkt 10.6, at: "Før nye rekreative faciliteter inden for området tages i brug, skal disse, hvor det viser sig nødvendigt, være sikret ved støjafskærmning i henhold til Miljøstyrelsens vejledende normer for støj". Projektet forudsætter ikke en ændring af eksisterende lokalplan for området.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	En del af det ansøgte areal er udlagt som værdifuldt landbrugsområde og et område, hvor skovrejsning er uønsket (Kommuneplan 2025). En del af projektarealet er desuden inkluderet i opmærksomhedszonen omkring produktions-, transport og logistikvirksomheder af national interesse. Opmærksomhedszonen er udpeget omkring et bageri, som KOHBERG BAKERY GROUP A/S har i Bolderslev. Den korteste afstand fra projektområdet på matr.nr. 11a, Uge, til den matrikel, hvor bageriet ligger, er ca. 1 km. Regionen vurderer, at råstofindvinding ikke betragtes som miljøfølsom anvendelse, og at bageriets miljøvilkår ikke vil blive skærpet som følge af råstofindvindingen. Da projektet ikke indebærer en ændring af størrelsen på arealet eller efterbehandlingsplanen, vurderes det, at projektet ikke forudsætter en ændring af kommuneplanen.
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Det ansøgte medfører begrænsninger for støjfølsom anvendelse af naboarealerne i den periode, hvor der foregår råstofindvinding, da råstofindvindingen indebærer støjende aktiviteter. Ca. 100 meter vest for matr.nr. 59b og ca. 230 meter syd for matr.nr. 11a, Uge er der udlagt et rekreativt område (Lokalplan 6.02-1 for rekreative formål ved Uge Hulvej, Uge). Af lokalplanen fremgår det, at den rekreative anvendelse af det lokalplanlagte område ikke må lægge hindringer i vejen for råstofudnyttelsen i resten af området, og at nye rekreative faciliteter inden for området, hvor det viser sig nødvendigt, skal sikres ved støjafskærmning i henhold til Miljøstyrelsens vejledende normer for støj. På den baggrund konkluderes det, at projektet ikke begrænser anvendelsen af naboarealer ud over, hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				De to planlagte søer bliver begge større end 3 ha, og dermed kan blive omfattet af en eventuel kommende søbeskyttelseslinje. Af efterbehandlingsplanen fremgår det dog, at søerne placeres i en sådan afstand, at det kun er et fåtal, bebyggede ejendomme, der vil blive omfattet af en eventuel søbeskyttelseslinje, som udgør en 150 meter bred zone omkring søer. At blive omfattet af en sådan linje kræver ikke ændring af den eksisterende anvendelse, men betyder, at der skal søges dispensation ved ny bebyggelse eller lignende ændringer. Der kan dermed opstå en teoretisk begrænsning. Aabenraa Kommune vil være myndighed for eventuelle dispensationsansøgninger, hvis det skulle blive aktuelt. Udledningen af vaskevandet til gravesøen sker gennem et nedgravet rør, der ikke vil hindre landbrugsdriften på matriklerne eller kørsel på Ny Porsbølvej. Der er enkelte mindre områder inden for råstofgraveområdet, som ifølge Kommuneplan 25 for Aabenraa Kommune er udpeget som risikoområder for oversvømmelse. Det vurderes dog ikke at have betydning for udnyttelsen af området til råstofindvinding. Når råstofgraven er i drift, kan de etablerede støjvolde ændre vandets frie afstrømning tæt på skel. Da undergrunden består af sand, grus og sten, og grundvandet står relativt dybt ved støjvoldene, vurderes det, at vandet hurtigt vil nedsive på de uafgravede arealer og derfor ikke vil medføre ulemper for naboejendommene. I den efterbehandlede fase vil støjvoldene blive fjernet, og terrænet vil blive reguleret med fald ind mod centrum af de afgravede områder. Nærmeste område, der jf. oversvømmelsesloven er udpeget som risikoområde for oversvømmelse, ligger i en afstand af ca. 9 km nordøst for det ansøgte område ved Aabenraa.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			Nej	Der er tale om et råstofindvindingsprojekt inden for udlagt råstofgraveområde, som er udlagt til indvinding af sand, grus og sten i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Projektet fremmer den fremtidige anvendelse af arealets råstoffer indtil indvindingen ophører. Da arealet efterbehandles til natur med sødannelse, vil det kort tid efter den afsluttede efterbehandling udvikle sig til beskyttet natur efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det kan typisk vanskeliggøre fremtidig råstofindvinding i området, hvis der er efterladt en ressource efter endt gravning.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Se punkt 21.
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	Se punkt 21. Der ligger en tidligere gravesø, der er § 3 beskyttet 10 meter fra den interne vej mellem matr.nr. 11a Uge og 59b Uge. Råstofindvindingen foregår dog kun inden for de ansøgte arealer.
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Projektarealet ligger ikke inden for kystnærhedszonen.
30. Forudsætter projektet rydning af skov?			Nej	Det ansøgte projekt vil ikke resultere i rydning af skov.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Der findes ingen planer for naturparker og reservater på arealet.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	Projektområdet er placeret i Aabenraa Kommune, som er langt fra Vadehavsområdet. Projektet tænkes derfor ikke placeret i Vadehavsområdet.
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	Der findes hverken beskyttede eller fredede områder inden for projektarealet, og der er ikke rejst fredningssag herfor. Se punkt 43 for vurderinger af det fredede område ved Uge Kirke og de fredede arealer ved fortidsminderne. I forbindelse med Uge Kirke er der både et areal med udsigtsfredning samt kirkebygge- og kirkeindsigtslinjer. Region Syddanmark vurderer, at projektets art og placering i forhold til indblik og udsigt ikke er i konflikt med hverken udsigtsfredningen, kirkebygge- eller kirkeindsigtslinjerne. Projektarealet grænser op til § 3 beskyttede søer (tidligere gravesøer) og moser samt et beskyttet vandløb. Nord og øst for projektområdet på matrikel 11a ligger det beskyttede vandløb Porså/Porskær ca. 0,5–1 meter under terræn. Vandløbet løber langs matrikelafgrænsningen nord og øst for graveområdet. Der er ikke fastsat miljømål for vandløbet i vandområdeplanerne 2021-2027, og vandløbet miljømålsættes først ca. 1 km nedstrøms projektområdet. Især det østlige forløb fremstår kanalpræget, hvilket kan tyde på, at dele af Porså anvendes til afvanding/dræning, fordi grundvandet i området står højt. Den lokale afstrømning i Porså er ikke kendt. Ved indvinding på matr.nr. 11a Uge vil der blive holdt en afstand på mindst 25 meter til Porså/Porskær, da gravegrænsen ligger 25 meter fra vandløbet.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Aabenraa Kommune har den 11. oktober 2021 meddelt følgende tilladelse: "Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på matr.nr. 11a, 11b og 594, Uge Ejerlav, Uge". I den forbindelse har Aabenraa Kommune vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer, eller om den påvirker grundvandsressourcen, naturområder og vandløb. Kommunen har fundet, at grundvandssænkningen er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet. Nord og vest for det ansøgte areal på matrikel 59b findes en tidligere gravesø, som er § 3 beskyttet. Korteste afstand til søen er ca. 10 meter fra den interne vej mellem matr.nr. 11a og 59b Uge Ejerlav, Uge. Det konkluderes bl.a. i Miljørapport nr. 526, 2000, fra Miljøstyrelsen⁴, at råstofindvinding, både over og under grundvandsspejlet, generelt ikke vurderes at udgøre en risiko for grundvandet. Det fremgår bl.a., at råstofindvinding kun medfører en mindre lokal sænkning af grundvandsspejlet omkring råstofgraven, og at selve råstofindvindingen under grundvandsspejlet kun har en begrænset påvirkning af grundvandsstanden og dermed nærliggende vandindvindinger, vandafhængige terrestriske naturtyper, vandløb og søer. Sænkningens størrelse afhænger af den årlige indvindingsmængde af råstoffer samt indvindingsintensiteten. Erfaringer fra mange råstofgrave i Danmark viser, at sænkningen ofte er på få centimeter og har en relativt begrænset udbredelse. I nærheden af den tidligere gravesø på dele af matr.nr. 535 m.fl., som ikke er § 3-registreret og anvendes til udledning af vaskevand, ligger der flere beskyttede søer og moser. Vaskevandet stammer fra vask med rent vand af det opgravede råstof og indeholder derfor ingen kemikalier. Vaskevandet vil indeholde en relativt stor mængde suspenderet stof, som vil reducere sigtbarheden og dermed den biologiske aktivitet i den sø, det udledes til, indtil stoffet

⁴ Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 526, 2000: *Følgenvirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet* af Kurt Ambo Nielsen, KAN Miljø, samt Johan Claesson og Gunnar Gustafson, Chalmers Tekniska Högskola.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				bundfælder. Der vil ikke være overløb fra den sø, der modtager udledningen, og det vurderes derfor, at de omkringliggende søer og moser, som ligger relativt tæt på, ikke vil blive påvirket af udledningen af vaskevandet. Der vil i forbindelse med indvindingstilladelsen på matr.nr. 59b Uge holdes en afstand til den nærmest beskyttede sø og markvandingsboringen (DGU nr. 168.1062) på mindst 30 meter fra området, hvor indvindingen vil foregå under grundvandsspejlet for at undgå en væsentlig vandspejlssænkning. De ansøgte vilkårsændringer på matr.nr. 11a Uge er til en gældende råstoftilladelse af 21. dec. 2021, som er vurderet til ikke at påvirke nationalt beskyttede eller fredede områder. Projektet holdes inden for de fysiske rammer af gældende råstoftilladelse. Dertil er det vurderet i ovenstående punkt 21, at projektet ikke påvirker grund- eller overfladevand. Andre miljøpåvirkninger i form af støv, støj og vibrationer relateret til råstofindvinding er meget lokale og vil ikke påvirke de fredede områder væsentligt. Regionen vurderer derfor, at projektet ikke påvirker nationalt, beskyttede eller fredede områder.
34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			Nej	Der ligger ingen Natura 2000-områder inden for det ansøgte projektareal eller i umiddelbar nærhed. De nærmeste Natura 2000 områder er nr. 96 Bolderslev Skov og Uge Skov, som ligger ca. 3,3 km nordøst for det ansøgte projektareal, der er udpeget som habitatområde nr. 85 Bolderslev og Uge Skov og nr. 98, som ligger ca. 2,8 km

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Journalnr: 2017-00000 og 2017-00001

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger																				
				syd og sydvest for projektarealet, der er udpeget som fuglebeskyttelsesområde F62 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose. Habitatområdet nr. 85 har følgende udpegningsgrundlag fra basisanalysen 2022-2027 (Miljøstyrelsens basisanalyse 2022-2027: Natura 2000-område nr. 96): <table><tr><th colspan="2">Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85</th></tr><tr><td>Naturtyper:</td><td>Kransnålalge-sø (3140)</td><td>Næringsrig sø (3150)</td></tr><tr><td></td><td>Brunvandet sø (3160)</td><td>Kildevæld* (7220)</td></tr><tr><td></td><td>Bøg på mor med kristtorn (9120)</td><td>Bøg på muld (9130)</td></tr><tr><td></td><td>Ege-blandskov (9160)</td><td>Skovbevokset tørvemose* (91D0)</td></tr><tr><td></td><td>Elle- og askeskov* (91E0)</td><td></td></tr><tr><td>Arter:</td><td>Stor vandsalamander (1166)</td><td></td></tr></table> Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T). Natura 2000-området er primært udpeget for at bevare værdierne i Bolderslev skov og Uge Skov, der sammen danner en af Danmarks største naturskove, samt en række søtyper og stor vandsalamander. Der er stor forekomst af småbladet lind, og området har urskovsagtige præg. Her findes desuden en række enge, som afgrænses ekstensivt og større lysåbne arealer, som er overladt til naturlig tilgroning. De naturlige vandløb er forholdsvis små og tørrer ud om sommeren. De ligger i naturligt forløb og har på nogle strækninger et betydeligt fald. De konkrete målsætninger for området er generelt, at den samlede forekomst af naturtyper, arter og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.	Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85		Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)		Brunvandet sø (3160)	Kildevæld* (7220)		Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)		Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)		Elle- og askeskov* (91E0)		Arter:	Stor vandsalamander (1166)	
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85																								
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)																						
	Brunvandet sø (3160)	Kildevæld* (7220)																						
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)																						
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)																						
	Elle- og askeskov* (91E0)																							
Arter:	Stor vandsalamander (1166)																							

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Journalnr. 2017-0000 og 2017-0001

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger								
				Natura 2000-området Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose har et samlet areal på 779 hektar og består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området består af to delområder, som ligger med ca. 3 kilometers afstand. Terkelsbøl Mose og Ulvemose ligger nordvest for Tinglev by, mens Tinglev Mose ligger sydøst for Tinglev by. Fuglebeskyttelsesområdet nr. 62 har følgende udpegningsgrundlag fra basisanalysen 2022-2027 (Miljøstyrelsens basisanalyse 2022-2027: Natura 2000-område nr. 98): <table><tr><th colspan="2">Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 62</th></tr><tr><td>Fugle:</td><td>Rørdrum (Y) Rørhøg (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Hedehøg (Y) Trane (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Blåhals (Y) Rødrygget tornskade (Y)</td></tr></table> Tabellen viser fugle på udpegningsgrundlaget. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Hedehøg er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 62. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere. Natura 2000-område nr. 98 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose er primært karakteriseret ved nedbrudt højmoser med spredte tørvegrave, brunvandede søer og store andele af skovbevokset tørvemose som danner levesteder for rørhøg, rørdrum, trane, blåhals og rødrygget tornskade. Blåhals har en stor bestand i fuglebeskyttelsesområdet, mens trane, rørdrum, rørhøg og rødrygget tornskade har bestande på 1-2 par. Natura 2000-område N95 (Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark) er beliggende ca. 5 km øst for det ansøgte område. Dette Natura 2000-område består af både habitatområdet H84 og fuglebeskyttelsesområdet F58.	Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 62		Fugle:	Rørdrum (Y) Rørhøg (Y)		Hedehøg (Y) Trane (Y)		Blåhals (Y) Rødrygget tornskade (Y)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 62												
Fugle:	Rørdrum (Y) Rørhøg (Y)											
	Hedehøg (Y) Trane (Y)											
	Blåhals (Y) Rødrygget tornskade (Y)											

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger																																																
				Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84 <table><tr><td>Naturtyper:</td><td>Søbred med småurter (3130)</td><td>Næringsrig sø (3150)</td></tr><tr><td></td><td>Brunvandet sø (3160)</td><td>Kalkoverdrev* (6210)</td></tr><tr><td></td><td>Surt overdrev* (6230)</td><td>Tidvis våd eng (6410)</td></tr><tr><td></td><td>Højmose* (7110)</td><td>Nedbrudt højmose (7120)</td></tr><tr><td></td><td>Hængesæk (7140)</td><td>Tørvelavning (7150)</td></tr><tr><td></td><td>Bøg på mor (9110)</td><td>Bøg på mor med kristtorn (9120)</td></tr><tr><td></td><td>Bøg på muld (9130)</td><td>Ege-blandskov (9160)</td></tr><tr><td></td><td>Stilkeke-krat (9190)</td><td>Skovbevokset tørvemose* (91D0)</td></tr><tr><td></td><td>Elle- og askeskov* (91E0)</td><td></td></tr><tr><td>Arter:</td><td>Stor vandsalamander (1166)</td><td>Odder (1355)</td></tr><tr><td></td><td>Damflagermus (1318)</td><td></td></tr></table> Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Søbred med småurter (3130) er ikke tilstede i habitatområde 84. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere. Udpegningsgrundlaget fuglebeskyttelsesområde F58 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 fremgår af nedenstående: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58 <table><tr><td>Fugle:</td><td>Rørdrum (Y)</td><td>Havørn (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Rørhøg (Y)</td><td>Trane (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Tinksmed (Y)</td><td>Stor hornugle (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Mosehornugle (Y)</td><td>Sortspætte (Y)</td></tr><tr><td></td><td>Rødrygget tornskade (Y)</td><td></td></tr></table> Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn, Rørhøg, Tinksmed og Mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 58. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere. Langs projektarealet løber et § 3-beskyttet vandløb, der udmunder i Natura 2000-område nr. 89 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen.	Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)		Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)		Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)		Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)		Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)		Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)		Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)		Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)		Elle- og askeskov* (91E0)		Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)		Damflagermus (1318)		Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)		Rørhøg (Y)	Trane (Y)		Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)		Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)		Rødrygget tornskade (Y)	
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)																																																		
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)																																																		
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)																																																		
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)																																																		
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)																																																		
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)																																																		
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)																																																		
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)																																																		
	Elle- og askeskov* (91E0)																																																			
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)																																																		
	Damflagermus (1318)																																																			
Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)																																																		
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)																																																		
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)																																																		
	Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)																																																		
	Rødrygget tornskade (Y)																																																			

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Natura 2000-område nr. 89 omfatter Ramsarområde nr. 27 Vadehavet, habitatområderne H78, H86, H90 og H239 samt fuglebeskyttelsesområderne F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F63, F65 og F67. Området ligger ca. 26,6 km vestsydvest for det ansøgte område. Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af sand, grus og ler er lokale. Projektet kan medføre øget støj, vibrationer, støv og emissioner af kvælstofoxider, som kan påvirke de helt nære omgivelser omkring graveområdet. Der er ingen forbindelse via overfladevand mellem det ansøgte område og Natura 2000-området, fuglebeskyttelsesområdet eller Ramsarområdet. Hverken vandspejlspåvirkning, støj, støv, vibrationer eller emissioner fra projektet forventes at medføre påvirkninger af Natura 2000-områdernes naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene, fordi afstanden hertil er stor. Nuværende forhold De arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for det relevante fuglebeskyttelsesområde, er ikke registreret i eller umiddelbart omkring projektarealet. Det gælder bl.a. rørdrum, hedehøg, blåhals, rørhøg, tinksmed, mosehornugle, stor hornugle, trane, rødrygget tornskade, havørn og sortspætte. Projektområdet består i dag af et aktivt grusgravsområde og intensivt dyrkede landbrugsarealer. Disse arealtyper vurderes at have begrænset betydning som levested for de nævnte arter og for fuglefaunaen generelt. Projektets hovedtræk i relation til natur Projektet omfatter:

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				- Fortsat drift af aktive grusgrave og omdannelse af intensivt dyrkede landbrugsarealer til aktive grusgrave med gravesøer. - Omdannelse af den aktive grusgrav og tilgrænsende dyrkede marker til en permanent sø med etablering af ca. 20 m brede, muldfrie bredzoner omkring søen og tilgrænsende dyrkede marker. - Rekreativ anvendelse af området (stier/ophold), som medfører øget menneskelig aktivitet. Herved ændres området fra intensivt udnyttet landbrugs- og råstofområde til et vådområde med forventet højere naturværdi. Forventede positive effekter (efterbehandling og drift) Efter endt råstofindvinding vurderes projektet samlet at forbedre levevilkårene for en række fuglearter, særligt vådområderelaterede arter: Rørdrum og rørhøg: Etablering af sø og efterfølgende udvikling af rørskov (tagrør) kan skabe egnede yngle- og fourageringsområder. Blåhals og rødrygget tornskade: Brede, muldfrie bredzoner og et mosaikpræget landskab med busk/krat og åbne arealer kan give bedre betingelser for disse arter. Trane og havørn: Den nye sø kan fungere som fødesøgningsområde for trane og havørn gennem forekomst af hhv. lavvandede vådområder og fisk/vandfugle. Tinksmed og mosehornugle: Næringsfattige bredzoner, våde enge samt åbne, græsdominerede arealer kan potentielt forbedre

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				fouragerings- og ynglemuligheder for disse arter, hvis strukturen opretholdes. De positive effekter vurderes primært at være lokale og knyttet til øget udbud af levesteder og føderessourcer. Begrænsede effekter • Sortspætte: Arten er knyttet til ældre skov. Da projektet primært omfatter åbent land og vådområder, vurderes påvirkningen at være ikke væsentlig, medmindre der etableres egentlige skovpartier. • Stor hornugle: Kan i enkelte tilfælde udnytte grusgravsskrænter og åbne arealer til henholdsvis rede og jagt. Effekten vurderes ikke væsentlig og afhænger af forstyrrelsesniveauet efter efterbehandling. • Hedehøg: Arten er følsom over for forstyrrelse. Området kan have en vis funktion som fødesøgningsområde, men en rekreativt anvendt sø vurderes kun i begrænset omfang at være egnet som ynglelokalitet uden særlige, uforstyrrede zoner. Negative påvirkninger (anlægsfase) I anlægsfasen (råstofindvinding og jordarbejder) vil støj, støv og maskintrafik kunne fortrænge fugle fra området midlertidigt. Da der primært er tale om intensivt dyrkede marker og eksisterende grusgrave, vurderes påvirkningen dog at være ikke væsentlig i naturmæssig sammenhæng. De anlægsmæssige påvirkninger vurderes samlet at være midlertidige, ikke væsentlige og lokaliseret til projektområdet. Vurdering i forhold til Natura 2000 og screening for væsentlig påvirkning

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				På baggrund af: - afstanden til de relevante Natura 2000-områder, - de beskrevne hydrologiske forhold, og - at projektet overvejende forbedrer de lokale levestedsforhold, vurderes det, at projektet ikke vil medføre ændringer i vandstand eller hydrologi i Natura 2000-områderne og ikke vil forringe levestederne for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det vurderes dermed, at projektet: - ikke forventes at medføre væsentlig negativ påvirkning af rørdrum, hedehøg, blåhals, rørhøg, tinksmed, mosehornugle, stor hornugle, trane, rødrygget tornskade, havørn og sortspætte. - samlet set vil projektet have en neutral til positiv, lokal effekt på fuglelivet i driftsfasen. - samlet set vil have overvejende positive, lokale effekter på fuglelivet efter afsluttet efterbehandling. På den baggrund vurderes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne, og der vurderes ikke at være behov for en egentlig VVM-redegørelse alene med hensyn til påvirkning af fugle og Natura 2000. Øvrige arter og naturtyper Af punkt 35 fremgår, at beskyttede arter efter bilag IV vurderes ikke at blive påvirket af projektet. Da projektet ikke omfatter fældning af træer, og da

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				støjpåvirkningen kun er meget lokal, vurderes det, at projektet ikke vil flagermus eller deres yngle- og rasteområder. Projektarealet har tidligere været dyrket mark og er derfor ikke et særligt egnet leve- og ynglested for arterne på udpegningsgrundlaget for de omkringliggende Natura 2000-områder. På den baggrund vurderer regionen, at råstofindvindingen ikke vil påvirke mulige yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlagene. På grund af afstanden fra projektarealet til Natura 2000-områderne samt projektets karakter vurderer regionen, at Natura 2000-områderne ikke vil blive væsentligt påvirket af projektet. Råstofindvinding inden for det ansøgte område vurderes derfor ikke at indebære risiko for – hverken direkte eller indirekte – påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlagene for de nærmest liggende Natura 2000-områder. Det samme gælder for øvrige, mere fjerntliggende Natura 2000-områder. <u>Væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsen:</u> Der er i screeningen foretaget en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget i de nærliggende Natura 2000 områder væsentligt efter habitatbekendtgørelsens § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 13. Det vurderes, at der ikke vil være en påvirkning af bilag IV arter på udpegningsgrundlagene, ej heller at der sker beskadigelse af yngle-rasteområder. Desuden vurderes projektet heller ikke at påvirke Natura 2000 områderne eller deres udpegningsgrundlag væsentligt. Det vurderes samlet, at det ansøgte projekt, <u>ikke</u> kræver en konsekvensvurdering.
35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			Nej	Der er ikke nogen registreringer af bilag IV arter på selve projektarealet. For at undersøge forekomsten af bilag IV-arter, som vi forventer at se i projektarealets nærhed, er der foretaget opslag på Naturbasen.dk, Arter.dk og

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Danmarks Miljøportal samt "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV". På baggrund af arternes kendte udbredelse, forventer vi, at følgende bilag IV arter sandsynligvis kan forekomme i projektarealets nærhed: • Odder • Spidssnudet frø • Stor Vandsalamander • Flagermus (Sydflagermus, Brunflagermus, Damflagermus Pipistrellflagermus) • Markfirben Der er desuden bilag IV-arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 89, hvor vandløbet, der løber forbi projektarealet udmunder. Dette er Odderen, Snæblen, Dyndsmerlingen og Lampretter. En række af arterne er knyttet til våde naturtyper. Af punkt 33 fremgår det, at de våde naturtyper omkring projektområdet vurderes ikke at blive væsentligt påvirket af projektet. På den baggrund kan det også vurderes, at de omgivende våde naturtyper som levesteder for en række arter knyttet til disse naturtyper heller ikke bliver væsentligt påvirket af projektet. <i>Odder</i> Odderen er observeret 2,6 km sydøst det ansøgte projektareal. Artens foretrukne levested er uforstyrrede vandløb og søer med omkringliggende vegetation, der benyttes som yngle- og rasteområder. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke odderens yngle- og rasteområder, da der ikke er egnede levesteder i umiddelbar nærhed af projektarealet. <i>Stor vandsalamander</i>

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Stor vandsalamander er observeret ca. 4 km nordøst for det ansøgte projektareal. Arten opholder sig oftest ved vandhuller, hvor den yngler. Levesteder og rasteområder på land ligger typisk tæt på vandhullerne og kendetegnes ved gode skjulemasser. De foretrukne rasteområder på land er især skovområder og levende hegn. De fleste individer søger levesteder inden for få hundrede meter fra et vandhul, og kun få individer vandrer op til omkring 1 km. Der findes ingen egnede yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander inden for det ansøgte projektareal. Det bedst egnede levested i nærheden af projektarealet er de § 3-beskyttede, gamle gravesøer øst for den tidligere gravesø, hvortil der udledes vaskevand, på dele af matr.nr. 535, 578, 474, 523 og 276, Uge Ejlerlav, Uge. I dette område findes der ud over søerne også skov og lignende strukturer, som vil kunne fungere som egnede rasteområder. Det er vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning for de nærliggende søer, og mulige levesteder for arten vil derfor ikke blive påvirket. Når projektarealet er efterbehandlet, vil det kunne indgå i en mosaik af biotoper, som kan fungere som egnede levesteder for stor vandsalamander. <i>Flagermus (Sydflagermus, Brunflagermus, Damflagermus og Pipistrelflagermus)</i> Sydflagermusen og Pipistrelflagermusen er observeret ca. 2,4 km nordvest for det ansøgte projektareal. Brunflagermusen er observeret 5,2 km sydvest for det ansøgte projektareal, og Damflagermusen er observeret 7,7 km sydøst for det ansøgte areal. Flagermus opholder sig oftest i træer og i bygninger, som parcelhuse, om sommeren, og går i vinterdvale i huse på frostfri steder. De jager oftest langs trærækker og i Damflagermusens tilfælde over søer, åer og saltvand.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Da projektet ikke inkluderer nedrivning af bygninger eller træer og projektarealet ikke inkluderer levende hegn, vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke yngle-og rasteområder for arterne af flagermus. <i>Spidssnudet frø</i> Spidssnudet frø er observeret ca. 5,6 km syd og sydøst for projektarealet. Arten foretrækker fugtige områder som enge og moser tæt på vandhuller. Den yngler både i små vandhuller og i større søer. Spidssnudet frø trives bedst i sammenhængende naturområder, hvor den kan vandre gennem egnet vegetation, eksempelvis græsmarker, løvskove eller heder. De områder, hvor frøen er observeret, ligger tæt på et mindre vandhul omgivet af græsmarker og meget tæt på en mindre løvskov. Området er derfor velegnet som levested for spidssnudet frø, og det vurderes, at arten er stedfast i forhold til sit nuværende levested. Det ansøgte areal er ikke egnet som yngle- eller rasteområde for arten. Projektarealet mangler de nødvendige søer med omkringliggende vegetation og vurderes derfor som ugunstigt som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. De omkringliggende søer kan være et muligt yngleområde for arten, men det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke søerne i forbindelse med indvinding under grundvandsspejlet, og vil derfor ikke påvirke mulige levesteder for arten. Råstofindvinding vil derfor ikke påvirke yngle-og rasteområder for den spidssnudede frø. Det ansøgte projektareal skal efterbehandles til naturareal med søer, der senere kan blive velegnet som yngleområde for arten. <i>Markfirben</i> Der er observeret markfirben 4,7 km øst for projektarealet. Habitater, der er velegnede yngle- og rasteområder for markfirben, er typisk soleksponerede, sydvendte skrånninger samt områder med løs, veldrænet jord, der er sandet eller gruset. Det er oftest områder med lav buskvegetation.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Grusgrave er ofte velegnede levesteder for markfirben, men en del af projektarealet er fortsat mark og gravesø omgivet af fladt terræn uden lav vegetation. Hvis markfirben vandrer til andre yngle- og rasteområder, sker det typisk via soleksponerede ledelinjer uden for meget vegetation og uden for mange forhindringer. Mellem observationen af markfirben og det ansøgte areal ligger der flere større veje og et større skovareal, der vil forhindre artens vandring mod projektarealet. Habitatet, hvor der er observeret markfirben, er et soleksponeret område med græsser og lav vegetation omkranset af almindelig træbevoksning. Området er derfor af velegnet karakter som yngle- og rasteområde for markfirben. Arten vurderes derfor at være stedfast i forhold til dens nuværende levested. Projektet vurderes samlet set, ikke at påvirke markfirben yngle- eller rasteområder. <i>Snæblen, Dyndsmørling og Lampretter</i> Disse bilag IV-arter er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 89, hvor vandløbet, der løber forbi matr.nr. 11a Uge, udmunder. I forbindelse med den gældende tilladelse på matr.nr. 11a Uge, blev der i miljøkonsekvensrapporten af d. 29-01-21 desuden vurderet, at råstofgraven ikke ville påvirke disse bilag IV-arter, da der hverken udledes vand eller materiale til vandløbet, der kan påvirke levestederne. Da der fortsat ikke skal udledes vand eller materiale til vandløbet, vurderer regionen, at bilag IV-arter på udpegningsgrundlaget ikke vil blive påvirket af projektet. Projektet vurderes samlet set, ikke at påvirke bilag IV-arters yngle- eller rasteområder. Ligeledes vurderes projektet ikke at medføre nogen risiko for drab af individer af bilag IV-arter.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?			Nej	Der er ikke fundet rødlistede arter inde på projektarealet. De nærmeste rødlistede arter fra Arter.dk er <i>Fjordterne</i>, der er observeret 170 meter vest for projektarealet. Fjordternen lever og yngler ved uforstyrrede kyster og fjorde, men kan også findes ved søer og moser. Der efterbehandles til naturareal med sødannelse efter endt råstofindvinding, hvilket vil gøre området til et attraktivt levested for den rødlistede art. Området omkring projektarealet inkluderer mange søer og moser, som er mere uforstyrrede, og det er mest sandsynligt, at det er her, arten vil opholde sig indtil råstofindvindingen ophører. Projektarealet er ikke et egnet leve- og ynglested for Fjordternen, vurderer regionene, at råstofindvindingen ikke vil påvirke mulige yngle- og rasteområder for rødlistede arter i nærområdet.
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	Der er ingen målsatte søer eller vandløb inden for det ansøgte projektareal. Der søges om årligt at indvinde 125.000 m³ under grundvandsspejlet på matr.nr. 59b Uge. Derudover ønskes der en indvinding af grundvand til grusvask på 175.000 m³/år fra to borer på 59b Uge, og at vand udledes til gravesøen øst for 59b Uge. Ifølge ansøger, vil der holdes en graveafstand ved indvindingen under grundvandsspejlet til søen og boring med DGU-nr. 168.1062 på 30 meter for at undgå en væsentlig vandspejlssænkning. De omkringliggende beskyttede gravesøers vandspejl er monitoreret jf. bilag 5, og resultatet af undersøgelsen viser, at den ansøgte vandindvinding og udledning ikke vil påvirke søernes tilstand væsentligt.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Med hensyn til den ansøgte indvindingsmængde af råstoffer under grundvandsspejlet, har ansøger oplyst, at gravning under grundvandsspejlet vil opstartes langsomt ad flere omgange, så vandspejlet etablerer sig. De nærmeste målsatte søer er Porskær Grusgravsø og Uge Sø 3 mellem 20 og 300 meter vest og øst for projektarealet. Porskær grusgravsø har en ukendt økologisk og kemisk tilstand, men er målsat til god kemisk- og økologisk tilstand. Uge Sø 3 er har en høj økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand, og er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Det topografiske opland til Uge Sø 3 er lille grundet det flade terræn og det ansøgte areal udgør kun en lille del af oplandet. Vandtilstrømningen til søen sker hovedsageligt fra grundvandet og fra nedbør, der falder direkte i søen. Det nærmeste målsatte vandløb er Porså og ligger ca. 1000 meter fra projektarealet. Vandløbet har en god økologisk tilstand og en god kemisk tilstand. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Da det ansøgte delprojekt på matr.nr. 11a Uge ikke inkluderer ændringer i vandindvinding, vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke miljøkvalitetsnormer for overfladevand. Der udledes derudover ikke vand til det målsatte vandløb. Nærmeste målsatte kystvand nedstrøms projektområdet er Lister Dyb (DK ID 4), som ligger i en afstand ca. 40 km vest for det ansøgte område. Kystvandet er vurderet til ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand, ifølge Miljøstyrelsens vandområdeplaner 2021-2027. Kystvandet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Projektarealet blev før råstofindvindingen anvendt som landbrugsjord. I driftsfasen vil der ikke blive anvendt gødning eller kemikalier på arealerne i

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				råstofgraven. Efter afsluttet råstofindvinding vil området primært blive efterbehandlet til sø med en 20 meter bred muldfri bræmme omkring søerne for at sikre vand- og naturkvaliteten. Herved vil størstedelen af projektarealet udgå af landbrugsdrift, og det areal, hvorfra der kan ske udvaskning af pesticider og næringsstoffer, vil blive reduceret. Regionen vurderer derfor, at ingen af de målsatte søer, vandløb eller kystvande vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen eller hindre en opfyldelse af miljømålene.
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	Ifølge Miljøstyrelsens Vandområdeplaner 2021-2027 ligger der 3 dybe grundvandsforekomster inden for det ansøgte projektareal: - DK401_dkmj_965_ks - DK401_dkmj_1061_ps - DK401_dkmj_1051_ps Og 3 regionale grundvandsforekomster inden for det ansøgte projektareal: - DK401_dkmj_2_ks - DK110_dkmj_984_ks - DK401_dkmj_1083_ks De 3 dybe grundvandsforekomster har en god kvantitativ og kemisk tilstand, hvilket de også er målsat til. Denne regionale grundvandsforekomst (DK401_dkmj_1083_ks) har ligeledes en god kvantitativ og kemisk tilstand, som den er målsat til, og de to regionale grundvandsforekomster (DK401_dkmj_2_ks og DK110_dkmj_984_ks) er målsat til en god kvantitativ og kemisk tilstand, men har en god kvantitativ tilstand og en ringe kemisk tilstand. Den ringe kemiske tilstand skyldes en forhøjet koncentration af pesticider. Grundvandsforekomsternes kemiske tilstand kan påvirkes ved spild eller lækage af brændstof til maskiner i råstofgraven. Sandsynligheden vurderes at være lav, da der er dagligt opsyn i råstofgraven og eventuelle spild vil kunne oprenses umiddelbart før nedsivning til grundvandet.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Ved den planlagte efterbehandling til sø uden brug af pesticider eller gødningsstoffer, og mindre randarealer med udlægning af muld med mulighed for at genoptage landbrugsdriften, vurderes råstofindvinding i det ansøgte område ikke at hindre, at målsætning om god kemisk tilstand kan nås i de to regionale grundvandsforekomster, hvor den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider, eller at forringe den gode kemiske tilstand i de øvrige grundvandsforekomster. Da projektet desuden ikke indebærer en ændring i indvindingsmængden under grundvandsspejlet på matr.nr. 11a Uge, vurderes det, at grundvandsforekomstens tilstand ikke påvirkes fra denne matrikel. I forhold til en eventuel kumulation mellem matriklerne inden for projektareal, ligger matr.nr. 11a Uge i en afstand på 350 meter fra 59b Uge. Denne afstand er større end udbredelsen af grundvandpåvirkningen fra 59b Uge. Der søges om årligt at indvinde 125.000 m³ under grundvandsspejlet på matr.nr. 59b Uge. Derudover ønskes der en indvinding af grundvand til grusvask på 175.000 m³/år fra to borerer på 59b Uge, og at vand udledes til gravesøen øst for 59b Uge. Vandtab i forbindelse med indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet i form af fx fordampning er meget lille i forhold til den mængde, der dannes. Råstofindvindingen vurderes derfor ikke at påvirke den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsterne. Derudover kan nedbør fortsat nedsive uhindret. Ifølge den nævnte monitoringsrapport sker der ikke en væsentlig vandspejlsændring i forbindelse med indvinding af vand fra borerne og udledning af vaskevand til søen. Borerne indvinder fra det øverste grundvandsmagasin og søen og de omkringliggende søer er i hydraulisk kontakt med grundvandet.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Nærmeste vandindvindingsboring er en markvandingsboring (17 m dyb), ca. 50 m syd for projektområdet (DGU nr.: 168.1457) med en lille årlig indvinding. Derudover findes en markvandingsboring (15 m dyb), ca. 180 m vest for projektområdet (DGU nr.: 168.772) der også omfatter en begrænset årlig indvinding. Inden for selve projektområdet findes en indvindingsboring: DGU 168.647, der vil blive sløjft ifm. projektet. Markvandingsindvinding og privat drikkevandsindvinding mod nord vil endvidere ikke blive påvirket, da projektet ikke medfører grundvandssænkning ved disse. Regionen vurderer, at ingen af de målsatte grundvandsforekomster vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen eller hindre opfyldelse af miljømålene.
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Projektet vurderes ikke at påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet. Se punkt 33 og 34.
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Projektarealet ligger i det åbne land og er ikke i nærheden af boligområder med fastsatte miljøkvalitetsnormer. Der er etableret støjvolde mod de nærmest naboer på matr.nr. 11a Uge for at undgå eventuelle støjgener.
41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Områder med råstofindvinding i projektområdet ligger i det åbne land, ca. 1,5 km syd for Bolderslev, ca. 420 m nord for Uge og ca. 260 m nordøst for en campingplads.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
42. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			Nej	Der var tidligere registreret beskyttede diger inden for projektområdet. Digerne er dog afregistreret, så der nu ikke ligger beskyttede diger inden for projektområdet.
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Der er ikke registreret fortidsminder eller kulturarealer på de dele af projektarealet, hvor der foregår råstofindvinding. Der er heller ikke registreret fredede fortidsminder inden for projektområdet på matr.nr. 11a Uge, men umiddelbart vest for området ligger et fortidsmindeområde, der er udpeget i Kommuneplan 2025. I fortidsmindeområdet ligger en velbevaret højklynge omkring starten på et bevaret stykke af Hærvejen (ca. 4.000–1.000 f.Kr.). Der er registreret 14 gravhøje, hvoraf de syv er fredede, med en markant beliggenhed. Blandt højene findes Toppehøj, hvor der i 1827 blev fundet en af bronzealderens berømte egekister, træningsdateret til 1356 f.Kr. Området har stor oplevelses- og fortælleleværdi. De fredede fortidsminder er omfattet af en 100 meters beskyttelseslinje. Råstofgraveområdet, der er udlagt i Råstofplan 2020, samt det ansøgte projektområde ligger lige uden for denne 100 meters beskyttelseslinje. For fortidsmindeområder gælder bl.a. følgende bestemmelse, som er relevant i forbindelse med råstofindvinding i projektområdet: 8.4.1.2: Der må kun foretages grundvandshævning og grundvandssænkning, hvis det ikke skader fortidsminderne. På baggrund af, at Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning i forbindelse med den gældende tilladelse (sagsnr. 21/28740), vurderer Region Syddanmark, at den relativt lille

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				grundvandssænkning, som råstofindvindingen medfører, ikke vil skade fortidsminderne. I forbindelse med Uge Kirke er der både et område med udsigtsfredning, et udpeget kirkelandskab, samt kirkebyggelinjer, kirkeindsigtslinjer og et udpeget kirkelandskab. Den korteste afstand fra råstofindvinding i projektområdet til det fredede område ved kirken er ca. 750 meter. Region Syddanmark vurderer, at projektets karakter og placering i forhold til indblik og udsigt ikke er i konflikt med hverken udsigtsfredningen, kirkebyggelinjerne, kirkeindsigtslinjerne eller det udpegede kirkelandskab. Museum Sønderjylland har tidligere vurderet, i forbindelse med den gældende tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 11a Uge, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejdet. Ansøger opfordres til at kontakte Museum Sønderjylland på telefon 65 37 07 00 eller via e-mail på planer@msj.dk. De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev. Museum Sønderjylland vurderer, at der ikke er risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder under anlægsarbejde på matr.nr. 59b Uge Ejelav, Uge, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse ikke er nødvendig.
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			Nej	Se punkt 43.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	De mange efterladte gravesøer vidner om tidligere råstofgravning i området. Mod vest ligger dele af det ansøgte areal indenfor søbeskyttelseslinje omkring en tidligere gravesø. Indenfor søbeskyttelseslinjen må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet jf. naturbeskyttelsesloven § 16. Formålet med søbeskyttelseslinjen er at beskytte søer, værdifulde landskabselementer og levesteder for dyre- og planteliv. Råstofindvindingen indebærer ikke etablering af faste- eller midlertidige konstruktioner indenfor søbeskyttelseslinjen, men projektet indebærer ændring af terrænet med etablering af en sø på det ansøgte område. Aabenraa Kommune har oplyst, at der ikke kræves dispensation ved fortsættelse af samme aktivitet som hidtil. De projektændringer, som ansøgningerne omfatter, vurderes ikke at være relevante for søbeskyttelseslinjen, og der kræves derfor ikke dispensation fra denne. Den sydlige del af projektarealet (udledningssøen) ligger desuden inden for kulturhistoriske bevaringsværdier i kommuneplan 2025. Dette område vil dog fortsat være et areal med sø efter endt råstofindvinding og projektet vil derfor ikke påvirke det æstetiske landskabstræk.
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	Det ansøgte projektareal ligger ikke inden for Nationalt Geologisk Interesseområde og er ikke udlagt som område med specifik geologisk bevaringsværdi i kommuneplanen.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Projektets udstrækningsareal er på 46 ha. Påvirkningens geografiske udstræk forventes at være begrænset til det ansøgte projektareal og de lokale omgivelser, da der er transport med råstoffer ind og ud af råstofgraven og mellem matr.nr. 11a Uge og 59b Uge.
48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Der findes 2 ejendomme inden for en buffer på 300 meter af matr.nr. 11a Uge. Projektet vurderes at påvirke det samme omfang af personer som i gældende tilladelse. 1 km mod syd ligger en campingplads og 1,5 km mod sydøst ligger Uge. Der ligger en enkelt ejendom og en campingplads 300 meter syd og sydvest for matr.nr. 59b. Byen, Uge, ligger 800 meter sydøst for matr.nr. 59b. Miljøpåvirkningen vil primært være støj og støv. Støjvolde vil blive placeret imod de nærmest naboer. 2 støjvolde med en højde på 8 meter over eksisterende terræn er placeret mellem støjklenderne på matr.nr. 11a Uge og naboejendommene på Ny Porsbølvej 4 og Porsbølvej 11. I støjredegangen er referencepunkterne placeret ved disse to ejendomme samt campingpladsen og Uge.

Kriterium	Ja	Bør under søges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Området vurderes ikke at være sårbart over for den forventede miljøpåvirkning. De eventuelle lokale påvirkninger i form af støj, støv osv. begrænses med vilkår i tilladelserne.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	Der kan være miljøpåvirkninger i form af støj og støv, som kan forekomme for enkeltpersoner i nærområdet. Baseret på den udarbejdede støjredegørelse vurderer regionen, at projektet kan overholde de vejledende grænseværdier for støj if. Miljøstyrelsens vejl. nr. 5/1984 om støj fra eksterne virksomheder. Støjen vurderes derfor ikke at påvirke det omgivende miljø væsentligt. Ansøger vil derudover vande for at undgå støvgener. Miljøpåvirkningerne vurderes derfor ikke at være væsentlige, hverken enkeltvis eller samlet.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	Se punkt 50.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Arealet ligger inde midt i Aabenraa Kommune og derfor langt fra den nærmeste kommunegrænse. Det vurderes derfor ikke, at miljøpåvirkningen rækker ind over kommunegrænsen. Det kan ikke udelukkes, at lastbiler kører over kommunegrænsen, da råstofferne leveres til de områder, hvor behovet er.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Se punkt 52. Arealet ligger langt fra den nærmeste grænse til nabolande. Det vurderes derfor, at miljøpåvirkningen ikke vil berøre nabolande.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			Nej	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved denne type af projekter.
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Miljøpåvirkningen såsom støv og støj fra indvindingen af råstoffer og transport, samt ændring af nuværende landskab vil ske med stor sandsynlighed.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?			Nej	Selve råstofindvindingen vil medføre varig påvirkning af landskab og kulturarv. Støj, støv, trafik og påvirkning af grundvandsspejl vil forekomme mens indvindingen foregår, men ophører, når området er endeligt efterbehandlet. Miljøpåvirkningen knyttet til dette projekt i form af fx støv og støj, vil derfor ophøre, når arealet er efterbehandlet og er ikke varig.
57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding og transport vil finde sted i den periode, hvor råstofftilladelsen gælder på projektarealet. Den lokale miljøpåvirkning i form af fx støv og støj er derfor ikke varig, men ophører når tilladelsen udløber, men eventuelle miljøpåvirkninger vil være hyppige i perioden, hvor der indvindes råstoffer.
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			Der vil ikke ske en genskabelse af det oprindelige landskab med det ansøgte projekt.
59. Er der andre kumulative forhold?			Nej	Se punkt 11.

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen

E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk

Dato: 25. august 2026

Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja		Indvirkningerne forbundet med de ekstra maskiner vil hovedsageligt være påvirkninger som ekstra støv og støj. <i>Støj:</i> Der er foretaget støjberegninger og redegjort for, at der ikke er behov for støjdæpende foranstaltninger udover støjvolde ved to ejendomme. Projektet kan overholde de vejledende støjgrænser. De etablerede støjvolde i forbindelse med gældende tilladelse på matr.nr. 11a Uge er etableret til en højde af 8 meter for at undgå støjgener. <i>Støv:</i> Der foretages vanding som støvdæpende foranstaltning til at minimere støvgener uden for projektområdet. I gældende råstoftilladelse på matr.nr. 11a Uge af d. 21. dec. 2021 er der fastsat vilkår om vanding for at reducere støvgener. Der må indvindes 1000 m³/år i forbindelse med støvbekæmpelse. På matr.nr. 59b vil ansøger ligeledes vande for at undgå støvgener. <i>Grundvandsspejl:</i> Etablering af ny gravesø på matr.nr. 59b Uge Ejerslev, Uge er tilrettelagt på en måde, så en mulig påvirkning af vandspejlet minimeres mest muligt, idet søen etableres langsomt og gradvis udbygges herfra, så vandspejlet får tid til at etablere sig i den nye sø. Der vil blive fastsat vilkår i en tilladelse efter råstoflovens § 7 om fastholdelse af det ansøgte. Det vurderes, at det ansøgte, ikke har karakter af afværgetiltag, men er typiske tiltag i forbindelse med etablering og drift af en råstofgrav. Støvgener minimeres med vanding efter behov, og støjbelastningen fra råstofindvindingen for de omkringboende reduceres på grund af afstand, terrænet, støjvolde og ansøgte driftstider.
---	-----------	--	---

Sagsbehandlere: Karoline Elisabeth T Kristensen og Håkon Karlsen
 E-mail: kak@rsyd.dk og haka@rsyd.dk
 Dato: 25. august 2026
 Journal nr.: 25/19385 og 25/38827

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Region Syddanmark vurderer, at den eksisterende miljøkonsekvensrapport/§ 25-tilladelse fortsat er retvisende, og at de løbende ændringer af projektet, vurderet i kumulation med det oprindelige anlægsprojekt, ikke kan antages at påvirke miljøet væsentligt. Der er heller ikke behov for at undersøge forholdene nærmere, da aktiviteterne er velbeskrevne og kendte. Der er derfor ikke behov for en ny samlet miljøvurdering af det fulde projekt. Det vurderes samlet, at det ansøgte projekt, som er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, ikke skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Afgørelsen er baseret på en samlet vurdering af ansøgningen, offentlige oplysninger, og almene erfaringer om projektets aktiviteter.

Dato: 25. august 2026

Sagsbehandler: Håkon Karlsen og Karoline Thode Kristensen

Bilag 6 – Museets udtalelse

Sweco Danmark A/S

Att.: Karin Ølgaard Uhrenholt

Dato: 04.12. 2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6335-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 11b Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23: Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående ovennævnte ansøgning har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter hele matrikel 11b Uge ejerlav, Uge, er på ca. 18 hektar (se kortbilag). Den sydøstlige del af indvindingsområdet er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme - delvist destrueret ved tidligere indvinding (rød skravering på vedhæftet kortbilag).

Der kan dog på resten af matr. 11b Uge ejerlav, Uge sogn findes bevarede fortidsminder.

Museet har tidligere under sagsnr. 02/166-8.1.3 og 12/3681-8.1.3 og 19/5889-8.1.3 udtalt sig om området i forbindelse med udtalelser om større områder.

Indvindingsområdet er placeret højt i terrænet og tæt ved vand. Vi ved af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser og gravhøje.

Omkring indvindingsområdet er der da også registreret flere væsentlige fortidsminder herunder en del fredede gravhøje (blandt andre sb. 1-5, Uge sogn og 1-9, Bjolderup sogn) (se kortbilag). Til disse gravhøje må høre en eller flere bopladser, som må ligge i nærheden. Der er således registeret bopladsspor fra jernalderen nord for indvindingsområdet (sb. 124, Bjolderup sogn).

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejdet.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da indvindingsområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32| M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

MUSEUM
SØNDER
JYLLAND

MUSEUM SØNDERJYLLAND | VIDEN OG SAMLINGER | ARKÆOLOGI
ARKÆOLOGI HADERSLEV | DALGADE 7 | DK-6100 Haderslev | T +45 65 370
801
PLANER@MSJ.DK

Region Syddanmark

Att.: Jens T. Vejrup
19/15422

Dato: 30.04.2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6094-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23: Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående ovennævnte ansøgning har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter dele af matrikel 11a og hele matr. 594 begge Uge ejerlav, Uge, er på ca. 10,5 hektar (se kortbilag). Indvindingsområdet er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme samt en konstatering i 2008 om grus i overfladen - delvist destrueret ved tidligere indvinding. Det gælder hele matr. 11a. Matrikel 594 synes ikke destrueret.

Der kan således på matr. 594 Uge ejerlav, Uge sogn findes bevarede fortidsminder.

Museet har tidligere under sagsnr. 02/166-8.1.3 og 12/3681-8..1.3 og 19/5889-8.1.3 udtalt sig om dele af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet er placeret højt i terrænet og tæt ved vand. Vi ved af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser og gravhøje.

Omkring indvindingsområdet er der da også registreret flere væsentlige fortidsminder herunder en del fredede gravhøje (blandt andre sb. 1-5, Uge sogn og 1-9, Bjolderup sogn) (se kortbilag). Til disse gravhøje må høre en eller flere bopladser, som må ligge i nærheden. Der er således registeret bopladsspor fra jernalderen nord for indvindingsområdet (sb. 124, Bjolderup sogn).

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for matrikel 594.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da indvindingsområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

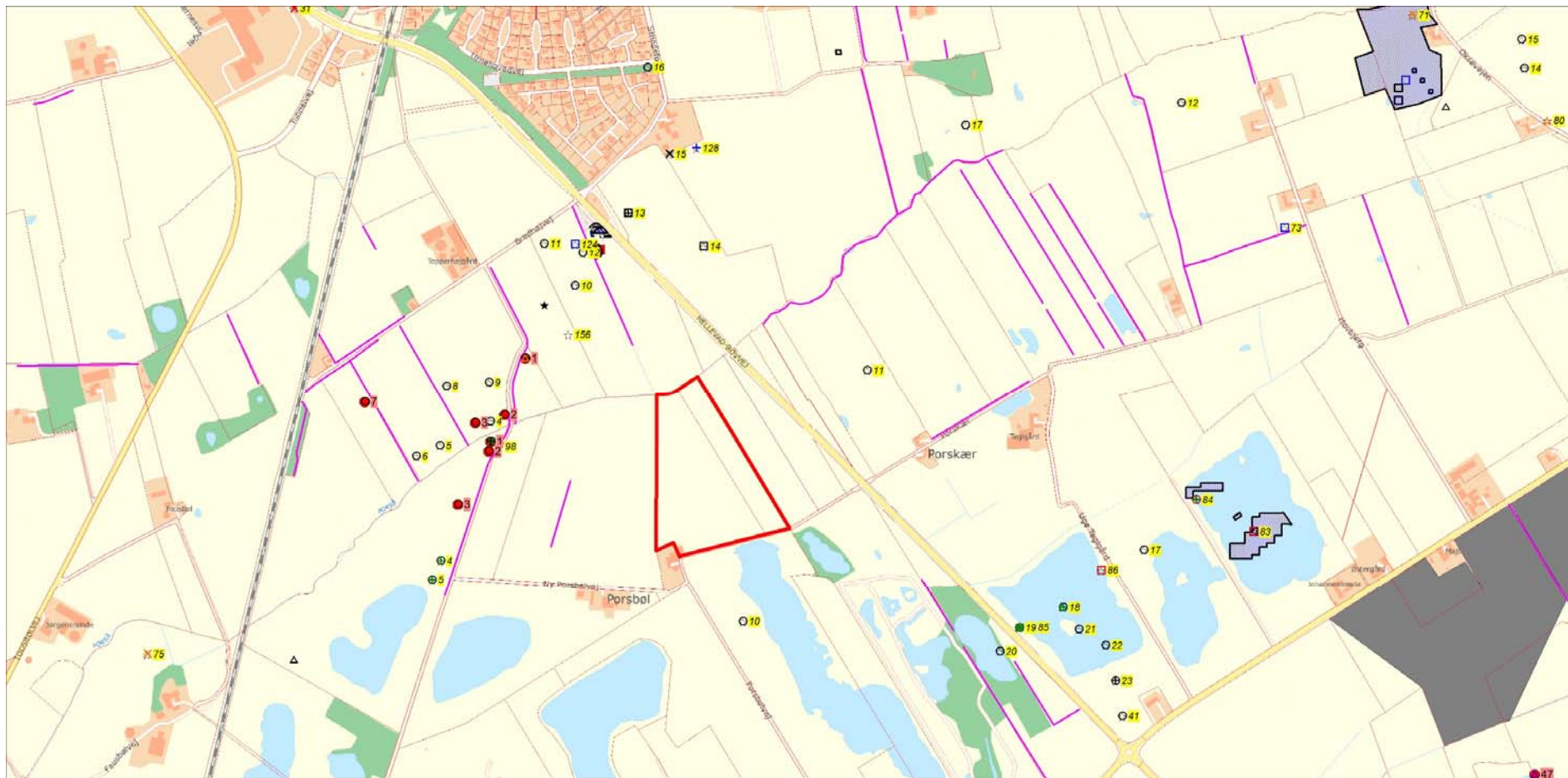
De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

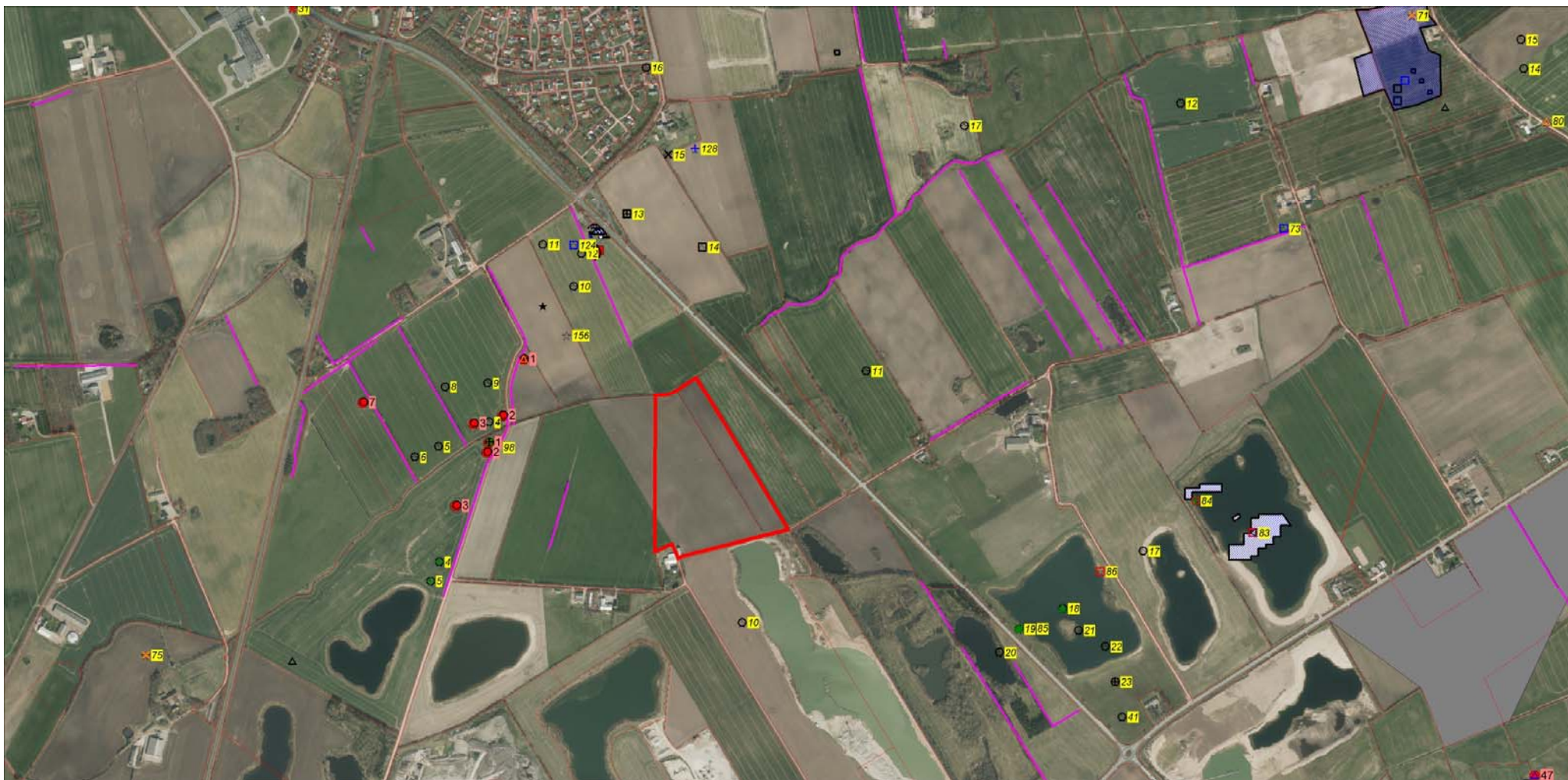
Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32| M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

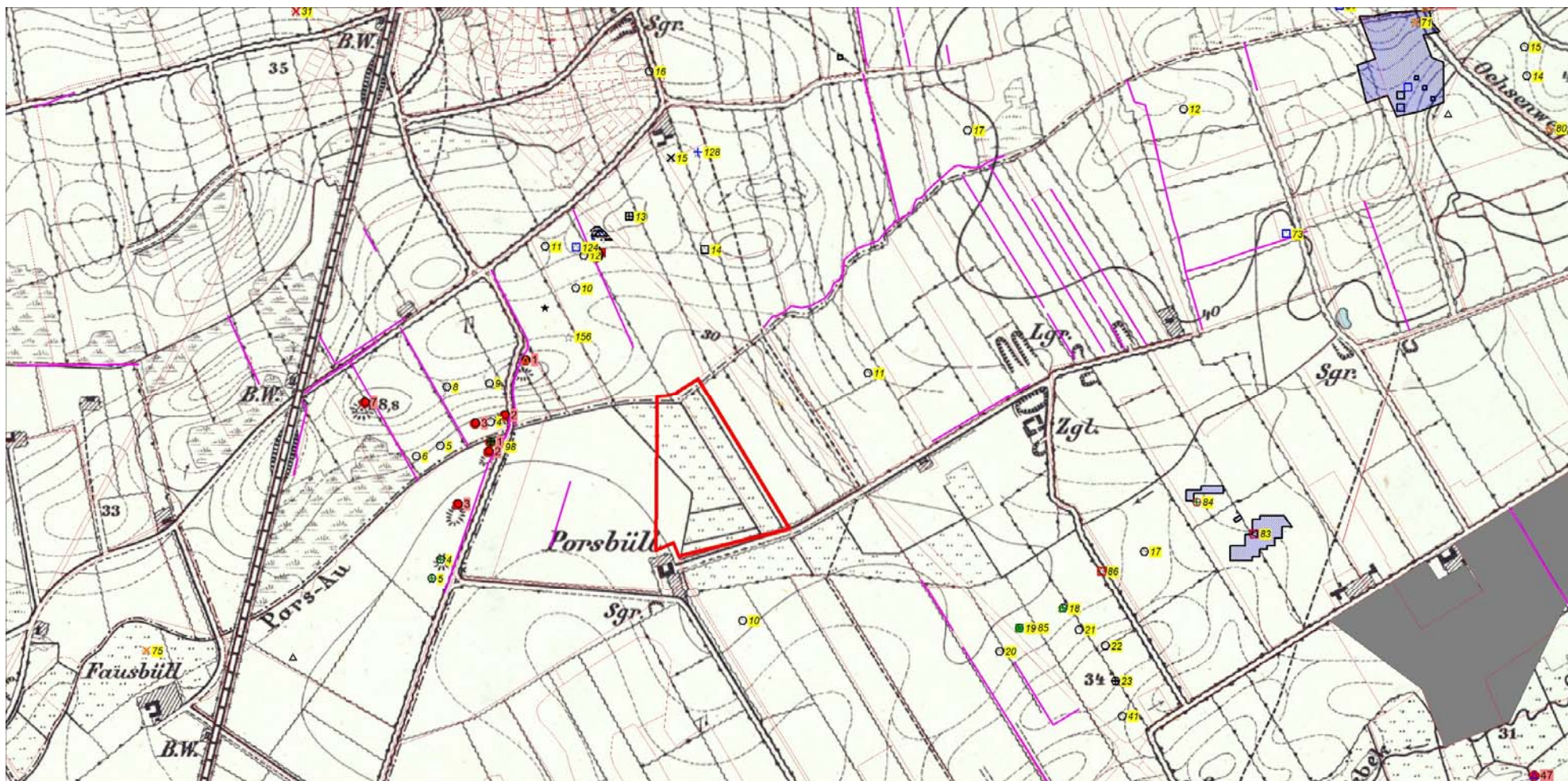
Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

Preussisk målebordsblade fra slutningen af 1800-tallet.

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Region Syddanmark

Regional udvikling, miljø og råstoffer

Att.: Jens Teilmann Vejrup

Haderslev, den 28. februar 2017

JR.NR. 17/5134-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 59 Uge ejerlav, Uge, Aabenraa Kommune (Region Syd – sagsnr. 15/42515).

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev sagsnr: 17/5134-8.1.3

Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsmateriale vedrørende ovennævnte projekt. Museet har i 2004 foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af området og vurderede dengang, at området var destrueret ved råstofindvinding, at der derfor ingen risiko er for at støde på fortidsminder ved jordarbejdet. Museet fastholder denne vurdering.

Projektområdet ligger nordvest for Uge, udgør i alt ca. 6 ha. Der er ikke registreret fortidsminder inden for det aktuelle område, der desuden er destrueret i forbindelse med tidligere råstofindvinding.

På den baggrund vurderer Museet, at der **ikke** er risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder under anlægsarbejde, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse ikke er nødvendig.

Bygherre skal dog være opmærksom på, at hvis der under jordarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet, og Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev adviseres.

Det kan endvidere oplyses, at bygherre i givet fald ikke skal udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.

Med venlig hilsen

Anne Birgitte Sørensen

Museumsinspektør
Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev
Dalgade 7
6100 Haderslev
Tlf: 7452 7566

planer@museum-sonderjylland.dk

Bilag 3 Museets udtalelse

Sweco Danmark A/S

Att.: Karin Ølgaard Uhrenholt

Dato: 04.12. 2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6335-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 11b Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23: Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående ovennævnte ansøgning har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter hele matrikel 11b Uge ejerlav, Uge, er på ca. 18 hektar (se kortbilag). Den sydøstlige del af indvindingsområdet er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme - delvist destrueret ved tidligere indvinding (rød skravering på vedhæftet kortbilag).

Der kan dog på resten af matr. 11b Uge ejerlav, Uge sogn findes bevarede fortidsminder.

Museet har tidligere under sagsnr. 02/166-8.1.3 og 12/3681-8.1.3 og 19/5889-8.1.3 udtalt sig om området i forbindelse med udtalelser om større områder.

Indvindingsområdet er placeret højt i terrænet og tæt ved vand. Vi ved af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser og gravhøje.

Omkring indvindingsområdet er der da også registreret flere væsentlige fortidsminder herunder en del fredede gravhøje (blandt andre sb. 1-5, Uge sogn og 1-9, Bjolderup sogn) (se kortbilag). Til disse gravhøje må høre en eller flere bopladser, som må ligge i nærheden. Der er således registeret bopladsspor fra jernalderen nord for indvindingsområdet (sb. 124, Bjolderup sogn).

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejdet.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da indvindingsområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32| M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

MUSEUM SØNDERJYLLAND | VIDEN OG SAMLINGER | ARKÆOLOGI
ARKÆOLOGI HADERSLEV | DALGADE 7 | DK-6100 Haderslev | T +45 65 370
801
PLANER@MSJ.DK

Region Syddanmark

Att.: Jens T. Vejrup
19/15422

Dato: 30.04.2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6094-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23: Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående ovennævnte ansøgning har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter dele af matrikel 11a og hele matr. 594 begge Uge ejerlav, Uge, er på ca. 10,5 hektar (se kortbilag). Indvindingsområdet er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme samt en konstatering i 2008 om grus i overfladen - delvist destrueret ved tidligere indvinding. Det gælder hele matr. 11a. Matrikel 594 synes ikke destrueret.

Der kan således på matr. 594 Uge ejerlav, Uge sogn findes bevarede fortidsminder.

Museet har tidligere under sagsnr. 02/166-8.1.3 og 12/3681-8..1.3 og 19/5889-8.1.3 udtalt sig om dele af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet er placeret højt i terrænet og tæt ved vand. Vi ved af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser og gravhøje.

Omkring indvindingsområdet er der da også registreret flere væsentlige fortidsminder herunder en del fredede gravhøje (blandt andre sb. 1-5, Uge sogn og 1-9, Bjolderup sogn) (se kortbilag). Til disse gravhøje må høre en eller flere bopladser, som må ligge i nærheden. Der er således registeret bopladsspor fra jernalderen nord for indvindingsområdet (sb. 124, Bjolderup sogn).

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for matrikel 594.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da indvindingsområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

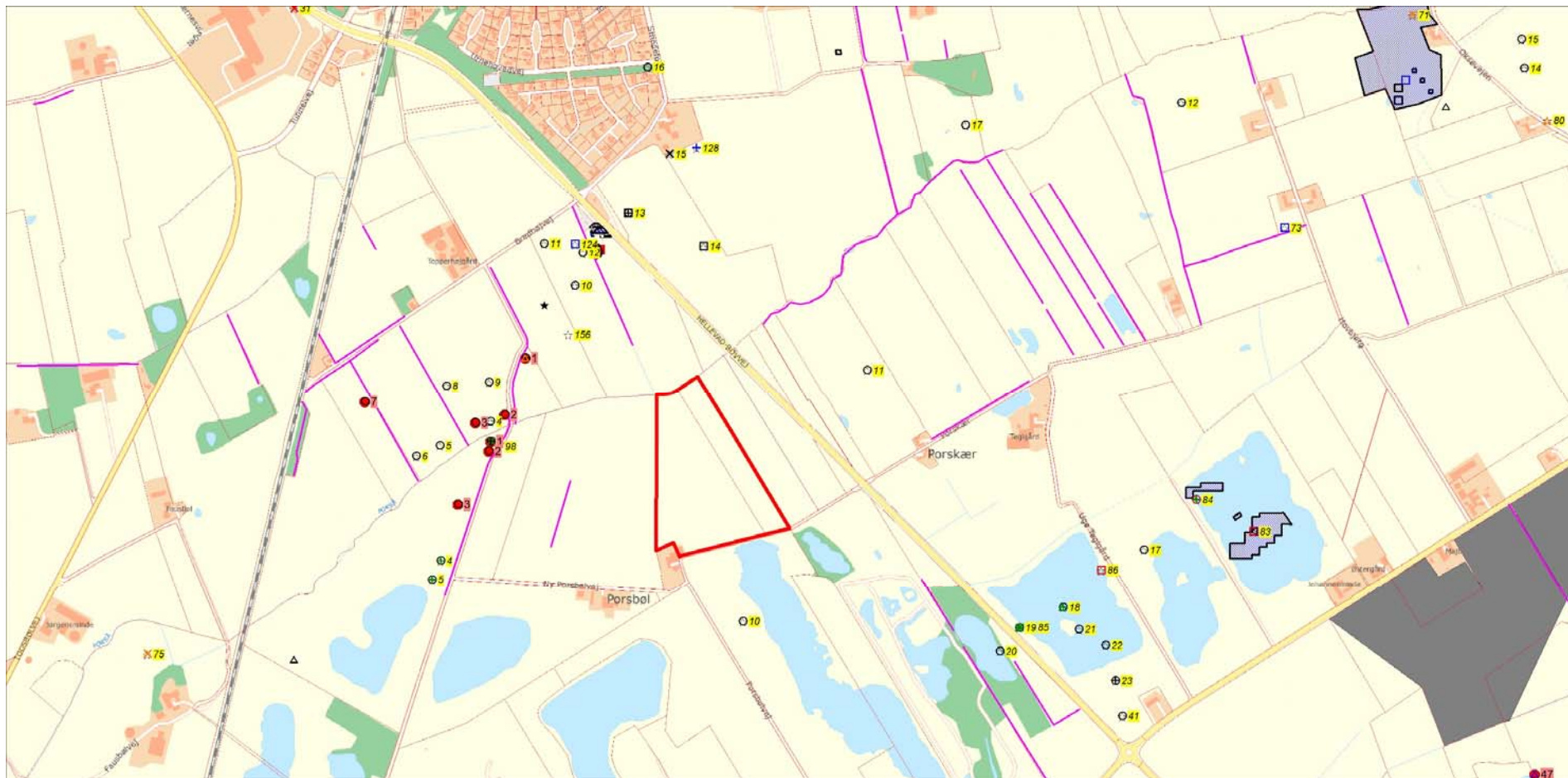
De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

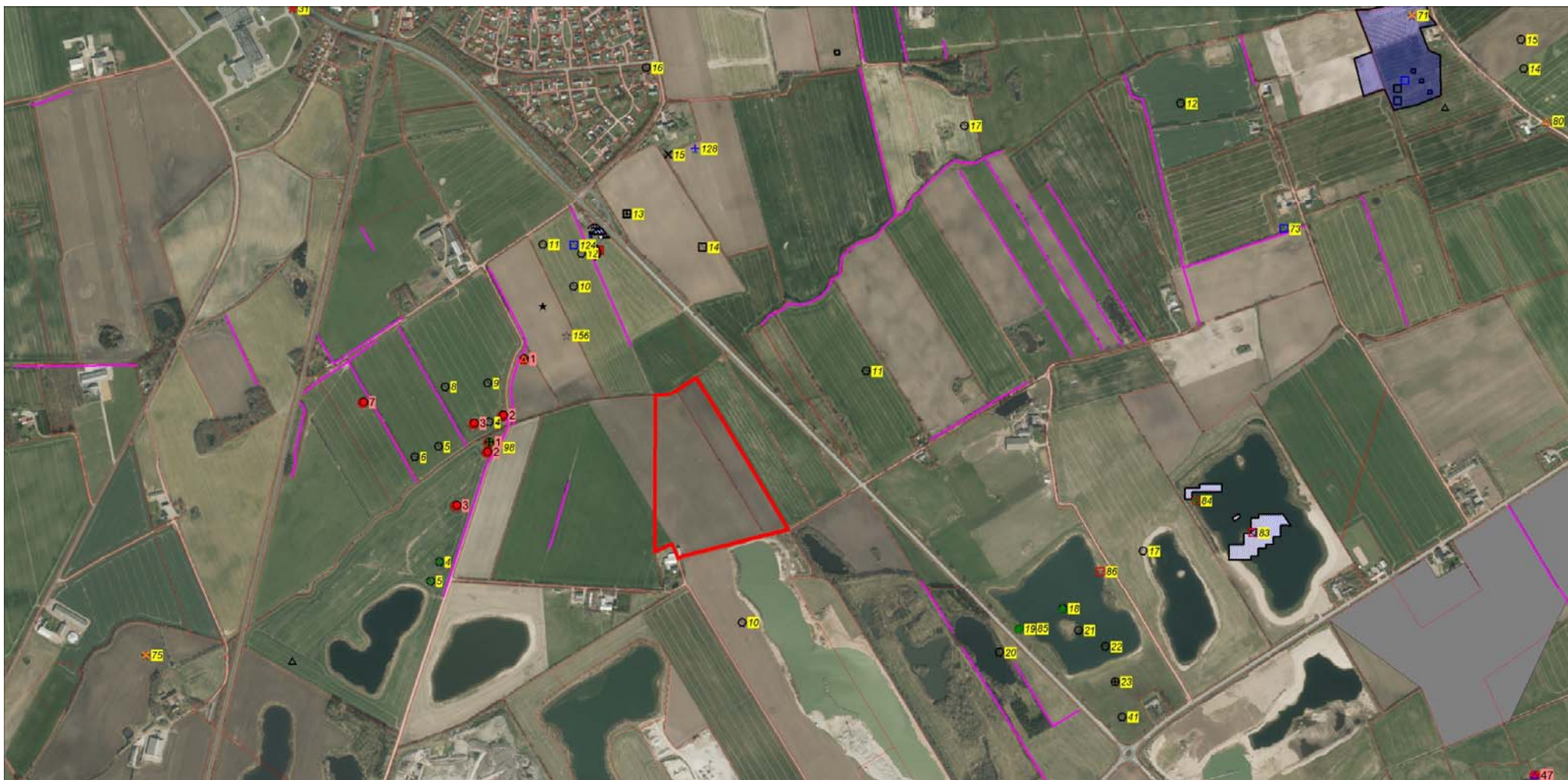
Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32| M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

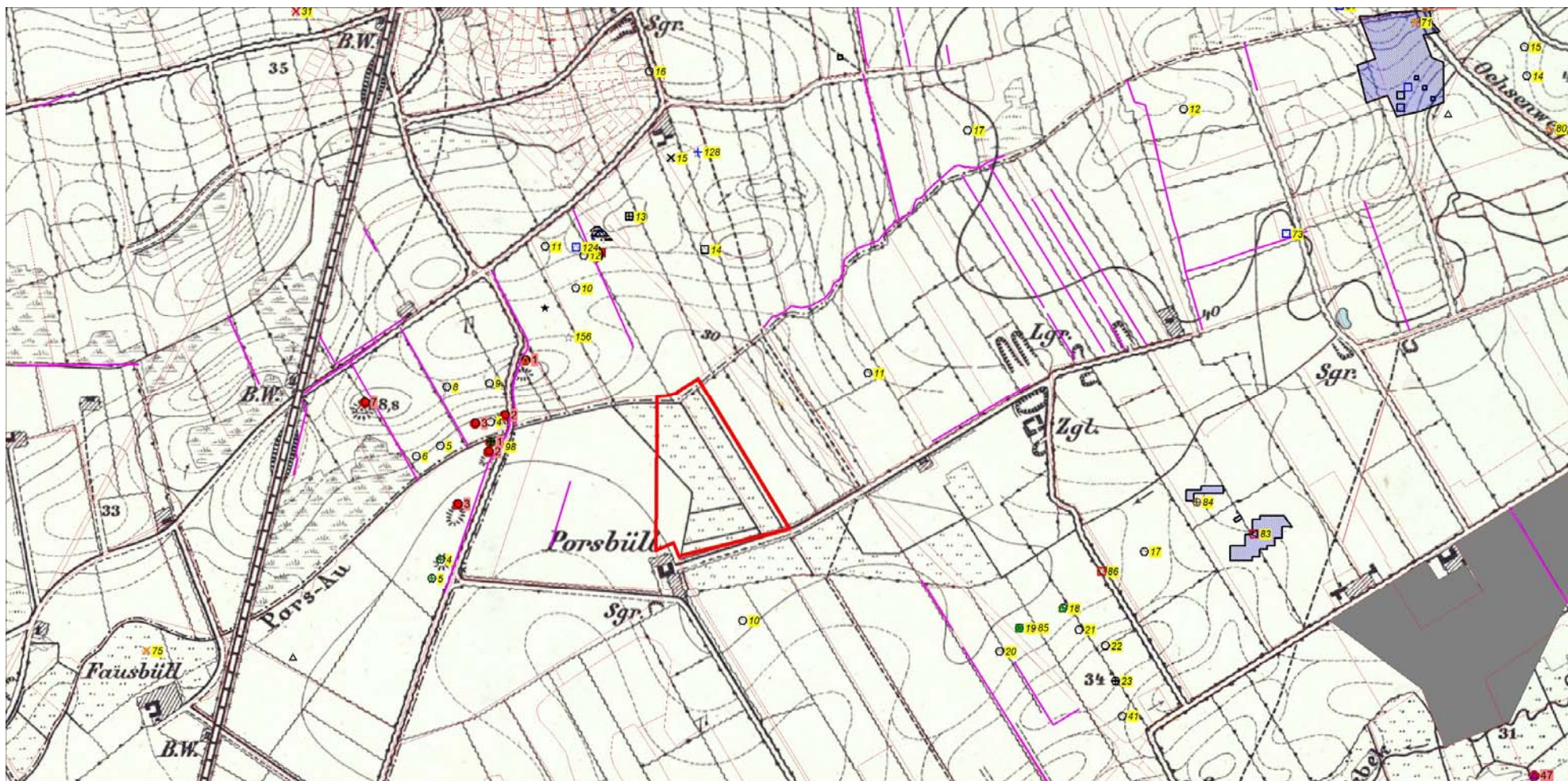
Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Kortbilag til 20/6094-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 594 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune).

Preussisk målebordsblade fra slutningen af 1800-tallet.

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg.